

Slaba popotnica ideji o sredini

MILE ŠETINC

V Sloveniji se stvari okoli referendumu o odvzemu državljanstva počasi razčiščujejo. Sedaj gre le se za to, kdo bo iz odnosa do že v samem začetku propadle pobude iztržil več predvolilnih političnih točk. Najbolj se bo morda obrestovalo Združeni listi, ki je reagirala prva in najbolj odločno. S tem ji je uspelo iztrgati zastavo iz rok LDS, dasiravno je slednja nekoč igrala avantgardno vlogo pri sprejemanju »spornega« 40. člena zakona o državljanstvu. LDS se je bolj kot »naravna nesreča« legalistično doslednega Skolca, ki je moral uradno sprožiti postopek za neko nečloveško in protipravno bedarijo, masčevalo pomanjkanje kolektivnega razmisleka in odločanja, zaradi česar je zamujala pri sporočanju zavračanja »lapanovske« pobude.

Toda bolj kot to so zanimive reakcije desnih strank. Krščanskodemokratska zavrnitev, ki je skoraj usklajeno sledila izjavi škofovske komisije Pravičnost in mir, je dala razsežnost načelnosti njihovemu »desnemu pragmatizmu«. Čeprav se pobuda Lapa in kolegov giblje v tistem ideološkem polju, ki ga je na Slovenskem odločilno zakolilil Janša in katerega sestavina je tudi odnos do »novih« državljanov kot nekakšne pete kolone »starih« strank, je mračno nezaupljivi Vodja hipoma dojel vso trhlkost naskoka na domnevno volilno telo LDS in ZLSD - in obmolknil, čakajoč na ustavno sodišče. Sedaj, ko je zadeva očitno že propadla, ni težko uganiti, kdo bo po običajnem »janševskem« vzorcu žrtveni kozel: Lap bo proglašen za aktiviranega krta udbomafije...

SLS se je edina od »resnih« strank postavila v bran referendumu, ceravno z zmedenim ekvilibrijem med zavračanjem mednacionalne nestrpnosti in podporo globalni reviziji državljanstev. S tem je se enkrat potrdila protislovnost med v zadnjem času naravnost agresivnim deklariranjem zmernosti in dejanskim radikalizmom pri posameznih političnih vprašanjih, kar je mogoče pripisati tudi notorični omejenosti intelektualnega potenciala stranke. To pa je slaba popotnica ideji o koaliciji »prave sredine«, ki naj bi po volitvah na oblasti združila LDS, SKD in SLS...

Matteijevo letalo zrušila bombna eksplozija

RIM - Letalo, v katerem je 27. oktobra 1962 pri Milanu umrl predsednik Enija Enrico Mattei, je zelo verjetno raznesla bombna eksplozija. Do tega zaključka so prisli izvedenci, ki so po naročilu državnega tožilstva iz Pavia pregledali posmrtno ostanke Matteija, njegovega pilota, in novinarja, ki ga je spremljal na

usodnem poletu s Sicilije v Milan.

Nova preiskava (prejsno je sodelovalo arhiviralo pred 20 leti) temelji tudi na pričevanju Tommasa Buscette, po katerem je atentat na Matteija organiziral italijanska mafija na zahtevo ameriške. Mattei je moral umreti, ker je prizadel interese nekaterim ameriških gospodarskih krogov.

Na 3. strani

Bosanci skrivaj čez mejo štirje Slovenci v zapor

MILJE - Karabinjerji so v noči na sredo prestregli skupino bosanskih beguncev, ki so nezakonito prekracili mejo med Slovenijo in Italijo, in aretirali štiri slovenske državljane, ki so organizirali prestop meje. Sedem beguncev je plačalo vsakemu »tihotapcu« po 2 tisoč mark. Namenjeni so bili v

Nemčijo, verjetno pa bodo ostali v Italiji.

Karabinjerji so vodili preiskavo dober mesec dni. Izsledili so tudi vodjo organizacije, ki skrbi za protizakonite prehode ljudi z Vzhoda na Zahod. Aretiranci so obtoženi združevanja v zločinske namene in spodbujanja priseljevanja.

Na 7. strani

RIM / PO DVODNEVNI DEBATI O NEZAUPNICI V POSLANSKI ZBORNICI

Danes odločitev o usodi Dinijeve vlade Premier preprečil napad na Scalfara

Bertinotti ponuja levi sredini volilni dogovor, toda voditelji Oljke pogovor ostro odklanjajo

NOV KORAK K SAMOUPRAVI

Palestinci se veselijo

WASHINGTON, AMAN - Jaser Arafat pričakuje, da bo neodvisna palestinska država ustanovljena čez dve leti. Omogočil naj bi jo mirovni sporazum, ki sta ga PLO in Izrael v Washingtonu podpisala septembra. Jenin, mesto na Zahodnem bregu, je od včeraj že pod palestinsko oblastjo in večina arabskega prebivalstva se samouprave veseli kot osvoboditve Palestine, čeprav se mu življenjski standard zaradi tega se ne bo izboljšal.

Na 18. strani

RIM - Poslanska zbornica se bo danes izrekla o usodi vlade Lamberta Dinija. Če bo prodrla nezaupnica, za katero sta se opredelila Kartel svoboščin in Stranka komunistične prenove, bo premier moral odstopiti in Italiji se obetajo takojšnje predčasne volitve z ostrim spopadom med Kartelom svoboščin in levo sredino. A tudi če vlada ne bo porazena in bo prevladala leva sredina, stanje ne bo rožnato. Večina, na katero bo lahko računal premier, bo se manjša, Kartel svoboščin pa bo stopnjeval kampanjo o »prekuciji«, ki naj bi jo dokazoval prav izid tega glasovanja.

Klima v državi je napeta in kot vselej napetost spremljajo zastrupljena jabolka. Tak nagniti sadež je sproščal strupe tudi včeraj v poslanski zbornici, ko so se začele siriti govorice o pritiskih predsednika republike Scalfara na poslance, da ne bi glasovali za nezaupnico. Na te glasove sta se takoj obesila predstavnik kartela Giampiero Broglio (FI) in Maurizio Gasparri (NZ). Toda premier Lamberto Dini ju je takoj odločno zavrnil in »izzval kogarkoli naj dokaze utemeljenost takoh podtikanja«.

Kartel svoboščin je skušal s politiko »palice in korenčka« prepričati premiera, naj odstopi, saj bi mu v tem primeru jamčili ponovni premierski mandat. Toda Dini je odločno zavrnil. Dejal je, da je na pogovor pripravljen, vendar ne »pod grožnjo resolucije o nezaupnici«.

Medtem se je stopnjevala tudi napetost med SKP in levo sredino.

Na 2. strani

NEW YORK / NAJVEČJI VRH V ZGODOVINI

Končane proslave 50. obletnice OZN

NEW YORK - Včeraj se je po treh dneh zasedanj končala slovesnost ob 50. obletnici Združenih narodov. Ob koncu zasedanja so predstavniki 185 članic svetovne organizacije sprejeli deklaracijo, v kateri so se zavzeli za učinkovitejše delovanje organizacije, ki naj bi bila v prihodnjem stoletju resnično kos svetovnim problemom.

Večina govorcev je v svojih petih minutah pred Generalno skupščino spregovorilo predvsem o aktualnih dogodkih v mednarodni skupnosti, kot so vojna v BiH in jedrski poskusi. Ameriški predsednik Clinton se je med drugim sestal tudi s hrvaskim

voditeljem Tudmanom in predsednikom BiH Izetbegovićem. Slednji je kritiziral mednarodno skupnost zaradi njene neučinkovitosti pri preprečevanju konflikta v BiH. Pokazalo pa se je tudi, da se je spre-

nila nekdanja politična logika, saj so se diktatorji navdusevali nad demokracijami, kapitalisti so dvorili komunistom, Arabci in Židje pa so ploskali drug drugemu.

Na 15. in 18. strani

Francoski vojaki napadli Altair

BRINDISI - Francoski vojaki z rusilca Dupleix so včeraj napadli ladjo mirovniškega gibanja Greenpeace Altair, ki je protestirala proti francoskim jedrskim poskusom. Nanjo so odvrgli šest solzilnih bomb, nato so jo pognali v divjo vzvratno plovo, ki se je končala s treskom v bankino.

Zunanja ministrica Agnelli jeva je sinoci že poklicala francoskega odpravnika poslov, da bi protestirala zoper poseg v italijanskih vodah.

Na 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Letos slabši pridelek grozdja

Vinogradniki iz Furlanije-Juljske krajine so letos v svoje kleti pospravili do 30 odstotkov manj grozdja kot lani.

Stran 5

Delavci Aquile nočejo na cesto

Sindikat se pogaja za priznanje mobilnosti 26 delavcem bivše zaveljske rafinerije, ki jim bo decembra zapadla dopolnilna blagajna.

Stran 6

Trst: pobude SKP in DSL

Tržaska SKP bo nocoj ocenila vsedržavna politična dogajanja, DSL pa se že pripravlja na volitve.

Stran 6

Volitve v šolske zborne organe

V nedeljo in ponedeljek bodo starsi in visješolci izvolili svoje predstavnike v področne oziroma zavodske šolske svete.

Stran 7

Šolski skrbnik o šoli Trinko

Goriški šolski skrbnik je slovenski delegaciji potrdil, da bo sedanja namestitev sole Trinko začasna, z občine pa se ni vesti, da bi izbrali dokončno lokacijo sole.

Stran 11

PRIMORSKI DNEVNIK

Solidarnost županov
okoliških občin s PD

Podpisani župani občin trzasko pokrajine z zaskrbjenostjo sledimo dogajanjem v zvezi s krizo Primorskega dnevnika. Tako kot njegovi bralci se tudi mi zavedamo neprecenljive vloge edinega slovenskega dnevnika pri informiranju naših ljudi. Nas se posebej skrbimo, da bi ne prislo do okrnitve že itak sibkega poročanja o delovanju naših uprav, o uspehih ter težavah, s katerimi, se vsak dan ukvarjamo.

Zato izrazamo tudi v imenu vseh naših občanov novinarjem in ostalim uslužbencem dnevnika vsestransko podporo v njihovih prizadevanjih ter naše nasprotovanje takim sanacijskim ukrepom, ki bi imeli za posledico zmanjšanje števila strani, števila izdaj itd.

Istočasno apeliramo na odgovorne dejavnike znotraj manjšine ter na italijanske in slovenske oblasti, da poiskajo take rešitve, ki bodo dolgoročno omogočile ne samo obstoj ampak tudi nadaljnjo rast dnevnika.

Obvezujemo se, da bomo, v mejah naših pristojnosti, skušali prispevati za rešitev tega vprašanja, kar je v korist ne samo tukajšnji slovenski narodnostni skupnosti, ampak celotnega prebivalstva.

Tamara Blažina - Zupan občine Zgonik
Giorgio Depangher - Zupan občine Devin-Nabrezina

Aleksij Krizman - Zupan občine Repentabor
Sergio Millo - Zupan občine Milje
Boris Pagnerc - Zupan občine Dolina

Zaskrbljenost
Goriške občine

Goriška občinska uprava je solidarna z novinarji, tiskarji in uslužbenci Primorskega dnevnika v njihovih prizadevanjih za ohranitev delovnih mest. Izjavo v tem smislu je dal predsinoci na seji občinskega sveta goriški zupan Gaetano Valenti na poziv slovenskega občinskega svetovaleca DSL Igorja Komela. Komel je opozoril upravo in občinske svetovalece na težko krizo, ki jo preživlja Primorski dnevnik. Finančne težave založniške hiše, je opozoril, ne ogrožajo samo delovnih mest osebja, ampak sam obseg in informativno vlogo časopisa, ki je dragocena zlasti v tem obmejnem prostoru. Komel je se posebej podčrtal po-

membno informativno vlogo Primorskega dnevnika v goriški stvarnosti in opozoril, da bi njeno nadaljnje krčenje pomenilo dodatno siromašenje celotnega goriškega prostora. Zato je predlagal, naj bi občinska uprava in občinski svet - podobno kot pred nedavnim ze za italijanska dnevnika "Il Piccolo" in "Messaggero veneto" - podprla prizadevanja za ohranitev neokrnjenega dnevnika Slovencev v Italiji.

Zupan Valenti je sprejel predlog. Poudaril je zlasti problem zagotovitve delovnih mest in dejal, da je Goriška občina na strani osebja Primorskega dnevnika kakor tudi omenjenih italijanskih dnevnikov.

»Ošibitev PD
kulturna sramota«

Kolegom Primorskega dnevnika, ki spet preživlja hudo krizo, izrekam vso svojo solidarnost. Globoko sem prepričan, da bo novinarska zbornica tako na deželni kot na vsedrjavni ravni naredila vse, kar je v njeni moči in pristojnosti, da bo slovenska narodna manjšina v Italiji ohranila svoj edini dnevnik. Prav tako sem prepričan, da bi samo njegova ošibitev pomenila kulturno sramoto za celotno družbo, sredi katere živi tudi naša narodna manjšina.

S tem soglašam, kot sem imel priložnost ugotoviti tudi v teh dneh, velika večina Vsedrjavnega sveta novinarske zbornice v Rimu, s predsednikom Petrino na čelu.

Kar se mene tiče, Vam zagotavljam, da sem vedno na razpolago za sodelovanje pri vseh pobudah, ki jih se načrtujete v obrambo Primorskega dnevnika.

Drago Legisa
član Vsedrjavnega sveta novinarske zbornice v Rimu

Solidarnostna izjava Odbora
za ohranitev Stadiona 1. maj

Na ponedeljkovi tiskovni konferenci v Trstu so člani Odbora za ohranitev stadiona 1. maj izrazili solidarnost našemu dnevniku.

»Razumemo zaskrbljenost uslužbencev in novinarjev nad usodo Primorskega dnevnika in njihovih delovnih mest. Zaskrbljeni pa smo tudi mi, ker se

zavedamo pomena časopisa za nas vse. Se najbolj se zavedamo pomena dnevnika, prav v dneh ko ne izhaja. Brez pomoči in pozornosti Primorskega dnevnika tudi naše akcije ne bi bile dosegle učinka, ki so ga dosegale,« je v imenu odbora povedal dr. Renato Stokelj.

RIM / DANES GLASOVANJE V POSLANSKI ZBORNICI

Dini odločno zavrnil
predlog, da bi odstopilStorace je segel
v roko Vendoli

RIM - Poslanci se bodo morali danes izreči o usodi Dinijeve vlade. O tem, ali naj tehniki se krmarijo italijansko ladjico, bo odločala peščica glasov. Kot se najpogosteje dogaja, razprava v poslanski dvorani ni pokazala bistvenih premikov. Diskutanti so sicer vsak z nekoliko drugačnimi poudarki - v bistvu razvijali že znane teze svojih strank. V teh razpravah ni bilo nobenih pomislekov, nobenih javnih odstopov.

V dvorani ni manjkalo napetega vzdušja, toda klima je bila manj živčna kot včeraj. Verjetno tudi zaradi dejstva, da prisotnost v poslanskih klopih ni bila zelo visoka, medtem ko so bili zelo dobro zasedeni kavci v predverju. In tu je tudi prislo do edinega resnejšega incidenta, ko je vročekrvni tridentinski senator Severne lige Erminio Boso skušal brcniti izzivalnega predsednika poslanske komisije za kulturo Vittoria Sgarbija.

V dvorani ni manjkalo zastrupljenih jabolk, se zlasti je odjeknilo namigovanje na domnevne poskuse pristiska s Kvirinala. Toda predsedujoči Luciano Violante kljub temu ni imel zahtevnega dela. Diskutante je prekinil samo dvakrat. Prvic prav Broglio, ko se je obregnil ob predsednika republike (predstavnik NZ Maurizio Gasparri je bil veliko bolj diplomatski), nato pa predstavnika Severne lige Petrinija, ki je označil kot »tolovaja« bivšega ministra Mancusa.

Začasna sorodnost političnih interesov med Stranko komunistične prenovne in Kartelom svoboscin je tudi omogočila zblizanje med predstavnikom SKP Nickyjem Vendolo in vročekrvnim glasnikom NZ Francescom Storacejem. Ko je pred nekaj tedni zbornica potrdila izvolitev Vendolo je Storace razkačeno grozil poslancu SKP in skušal obračunati z njim. Vendola, ki je včeraj poudaril, da bo glasoval za nezapnico, je to utemeljil s trditvijo, da »nocem meriti obsega Storacejevega prsnega kosa, ampak dojeti, zakaj je tako popularen v rimskem predmestju«. »Nisem v zadregi, če glasujem skupaj s tistimi, ki me je opsoval zaradi uhana,« je se dodal predstavnik SKP. In Storace se je takoj nato povzpela kolegu ter mu »toplo stisnil roko«.

V predverju so medtem merili preroske sposobnosti »vedezevalci«. Predsednik progresistične skupine Luigi Berlinguer je zagotavljal, da bo leva sredina zmagala, medtem ko je na drugi strani prisegal na zmago Dinijevih nasprotnikov Peppino Calderisi, ki je upošteval zagotovila vseh komponent Kartela, da bodo glasovali strnjeno. Kdo je jasnejši »videc«, bo pokazalo današnje glasovanje.

RIM - Poslanska zbornica bo danes odločala o usodi premiera Lamberta Dinija in njegove vlade. Pred glasovanjem poslanec bo predsednik vlade spregovoril v repliki in zelo verjetno bo tudi od njegovega izvajanja odvisno, na katero stran se bo prevesila politična tehtnica. Če bo prevladala desnica, ki skupaj s Stranko komunistične prenovne hoče zrušiti vlado, bo Italija - kot ocenjujejo tudi tuji poročevalci - na robu kaosa. A tudi če bo nezaupnica zavrnjena in bo Dini ostal v sedlu, njegov položaj ne bo zavidljiv, kajti Kartel svoboscin bo se zaostрил ofenzivo, čes da je glasovanje dokaz prekucije, ki je predsednik republike Scalfaro ne sme dovoliti.

Romiti: Kaos nevaren
za demokracijo

RIM - Najprej je treba odobriti finančni zakon, sele nato so lahko volitve. To je soglasno stališče zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uil. Trije tajniki - Cofferati, Larizza in D'Antoni - so včeraj na robu zasedanja Bussiness internationala poudarili, da je finančni zakon potreben za gospodarsko upravljanje države, čeprav ga je mogoče seveda popraviti izboljšati.

Istega zasedanja se je udeležil tudi pooblaščen upravitelj

Klima je napeta in na politični sahovnici so novinarji priča potezam in protipotezam, ki težijo predvsem k premiku tiste peščice glasov, ki lahko odloča o zmagi enih in porazu drugih. In kot vedno v Italiji - se posebej pa v zadnjih casih - spremljajo napetost in taktične poteze zastrupljena jabolka sumničenj, govoric in podtikanj. Tako zastrupljeno jabolko je včeraj dopoldne sproscalo strup v razpravah diskutantov desne sredine. Zrno suma je zasejal predstavnik Forza Italia Giampiero Broglio, ki je vprašal premiera, ali je res, da je predsednik republike pristikal na nekatere poslance in jih skušal prepričati, naj glasujejo proti nezaupnici. Tudi Finijev sode-

lavec Maurizio Gasparri je namigoval, da »nakupno kampanjo v korist sedanja vlade« bi lahko vodili celo s Kvirinala, njunemu zgledu pa so sledili se drugi diskutanti. Vsem je predsednik vlade odgovoril tik pred opoldansko prekinitevjo seje. »Najodločnejše demantiram, da bi predsednik republike skušal kakorkoli pritiskati na katerega od poslancev,« je dejal Dini in dodal, da »izzivam kogarkoli, naj pove dejanske primere pritiskov in ljudi, ki bi se takemu poslu udinjali«.

Kartel svoboscin se je opredelil za politiko »palice in korenčka«. Se najbolj odločno je to politiko včeraj poosebil predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je obljubljal Diniju zopetni premierski mandat, v primeru, da bi odstopil, grozil pa s političnim koncem, če bo izzival glasovanje. In vzporedno je Fini brutalno pritiskal na predsednika republike. Toda na pritisk je Dini odgovoril zelo jasno: vlada je tudi pripravljena na dialog, vendar pod pogojem, da Kartel umakne nezaupnico.

Na drugi strani je leva sredina jasno poudarila, da so v primeru padca Dinijeve vlade, takojšnje volitve nujne. Tudi to je bil psihološki pritisk na nasprotnike, saj se marsikateri poslanec Kartela boji, da ne bo spet izvoljen. Bivši minister Roberto Maroni pa si je prevzel nalogo, da se pogovori z bivšimi pripadniki Lige.

Odločitev bo padla danes.

RIM / SKP VZTRAJA PRI SVOJEM

Bertinotti še verjame v
sporazum z levim centrom

RIM - Fausto Bertinotti je se vedno prepričan v možnost volilnega sporazuma z levim centrom. »Prekinitev dialoga z nami bi bila huda napaka,« je dejal včeraj tajnik SKP v odgovor na ostre kritike s strani levosredinskega zavezništva. »Če bo vlada padla, se bomo morali pripraviti na volitve in se bo torej postavilo vprašanje porazenja desnice. In če levi center želi poraziti desnico, se mora povezati z nami.«

Nasprotnega mnenja pa je lider levosredinskega zavezništva Romano Prodi: »Če Bertinotti menja stališče, bo dogovarjanje možno, drugače pa ne,« je odločno trdil. »Že prej so bile med nami hude razlike, zdaj pa smo priče se sklepu SKP, da glasuje z desnico. Bertinottijeva strategija vodi k razsulu, na tej poti mi Oljka ne bo nikoli sledila.

Tudi tajnik DSL Massimo D'Alema je izključil

vsakršno možnost volilnega dogovarjanja s SKP, če bodo njeni predstavniki glasovali za nezaupnico Diniju. »Če bo prevladala nezaupnica,« je dodal, »bosta zmagala Fini in Berlusconi, ne pa Bertinotti. Ze si predstavljam razne Storaceje, kako bodo od veselja poskakovali po stolih. Kaj pa Bertinotti? Se bo mar veselil z njimi, naslednje dne pa sklepal zavezništvo z nami?«. D'Alema je se enkrat pozval SKP, naj se premisli. »Če bo nezaupnica zavrnjena, bomo vseeno sli na volitve, toda na bolj miren način, s finančnim zakonom in z zakonom o "par condicio"«.

Toda Bertinotti vztraja pri svojem: »Nujno je, da gremo na volitve, nato bo treba sestaviti novo vlado in potem se finančni zakon. Upam,« je se dejal Bertinotti, »da bomo po volitvah imeli vlado, ki bo alternativna desni sredini.«

Predstavniki jadranskih dežel
podpisali sporazum za uresničitev
Jadranskega koridorja

ANCONA - Predsedniki in predstavniki sedmih italijanskih dežel ob Jadranskem morju so včeraj v Anconi podpisali spomenico o soglasju za uresničitev tako imenovanega »Jadranskega koridorja«. Zastopniki Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Emilije-Romagne, Mark, Abrucov, Moliseja in Apulije so se z njim obvezali, da bodo storili vse narazličnih ravneh da bi se projekt uresničil. Predvsem si predstavniki dežel obetajo prepričati odgovorne pri Evropski zvezi, ki je za projekte in preverjanje uresničljivosti načrta že namenila en milijon ecujev (dve milijardi lir), prav tako bi k načrtu želeli pritegniti se Grčijo.

Uresničitev koridorja, so poudarili v Anconi, bi uskladjil in racionaliziral ves sistem prometnih povezav med srednjo Evropo na eni ter Grčijo in Sredozemskim bazenom na drugi strani.

V Neaplju aretirali domnevne morilce
novinarja Giancarla Sianija

NEAPELJ - Agenti neapeljskega letечеge oddelka in komisariata so izpeljali široko akcijo, v okviru katere so v kraju Torre Annunziata aretirali nekatere od domnevnih mandantov in izvršilcev umora novinarja Giancarla Sianija, ki je bil ubit leta 1985. Agenti so aretirali, kot se je izvedelo, tri ali štiri osebe, ostalim, ki so v zaporu iz drugih razlogov, pa so ukrep o arestu le notificirali. Med aretiranimi sta tudi bivši zupan Torre Annunziate Domenico Bertone (PSI) in bivši odbornik Umberto Caliendo (PSDI), arestu pa se je izognil Angelo Nuvoletta, sin pokojnega kamorističnega veljaka Lorenza. Aretiranca sta obdolžena združevanja kamorističnega kova in izsiljevanja.

Po tridesetih letih nekaj več jasnosti v primeru Mattei: predsednik Enija je umrl zaradi bombne eksplozije, ki je raznesla njegovo letalo

Človek, ki je si je drznil izzvati jezo »sedmih sester«

»Mnogi so bili zainteresirani, da bi zavrla dejavnost novega naftnega Napoleona.« Tako je med drugim v svoji knjigi o zgodovini naftnih družb zapisal Pulitzerjev nagrajenec Daniel Yergin. »Ker je spremenil Eni in njeno resorsko komponento Agip v svetovno silo, se je Mattei zameril mnogim, saj ni prizadel samo ze uveljavljene naftne družbe (sedmerico sester), ampak se je spoprijel tudi z ameriško vlado in z zahodnim zavezništvom Nato, ko je po nizki ceni odkupil sovjetsko nafto,« je zapisal Yergin. Po njegovi oceni je treba med potencialne Matteieve sovražnike vključiti se francosko patriotsko teroristično organizacijo Oas, ki je bila zaskrbljena zaradi Matteievega odnosa do kolonializma prav v času, ko so v Sahari odkrili prva ležišča »črnega zlata«.

Mattei se je spoprijel s »sedmimi sestrami« že leta 1957, ko se je spoznal s perzijskim sahom. Do tedaj je veljala praksa, da so države proizvajalke in naftne družbe porazdeljevale dobiček po ključu vsakemu 50 odstotkov. Mattei, ki se je moral boriti za tržišče in za uveljavitev italijanske naftne družbe, se je zadovoljil s 25 odstotki.

Nekaj let potem je spet vznejevoljil ves zahodni svet, ko je kupil sovjetsko nafto. SZ Nikite Hruščeva je potrebovala konvertibilno valuto in je zato prodajala pod ceno svojo nafto, glavni kupec pa je bil Mattei. S tem je predsednik Enija zadal nov udarec naftnim družbam, obenem pa je vzbudil zaskrbljenost ZDA in zavezništva Nato, ki so skušale gospodarsko dusiti Moskvo. V istem obdobju je predsednik Enija prisel navzkriž tudi s Francijo. Mnogi so sumili, da je Matei navezoval stike z alžirsko osvobodilno fronto, da bi si zagotovil ugodnejše izhodiščne možnosti po proglasitvi neodvisnosti.

Z »nesrečo« 27. oktobra 1962 so bili odpravljeni številni »problemi«, ki jih je Mattei povzročal s svojim delom. Predsednik Enija je v petdesetih letih dejansko vodil italijansko zunanjo politiko, ki jo je pogojevalo kronično pomanjkanje surovin. Slo je za politiko, ki je bila pozorna do dežel v razvoju, ki so jo podpirale tudi nekatere komponente tedanje Krščanske demokracije in ki se ni hotela povsem in brezpogojno prilagoditi smernicam enega od blokov.

Na slikah: pod naslovom pokojni predsednik italijanske naftne družbe Eni Enrico Mattei, spodaj aktivisti Greenpeacea se umikajo brizgalkam francoske vojaške ladje Dupleix (teletop AP)

sledkih izvedencev so novinarji skušali stopiti v stik s sodnikom Vincenzom Scalo. Toda tožilca ni bilo v Pavii. Odpotoval je in marsikdo meni, da je bil namenjen v Turin na srečanje z raziskovalci zavoda za sodno medicino. Njegovi sodelavci so novinarjem zagotovili, da »nadaljujemo s preiskavo v vse smeri, čeprav doslej ni bilo bistvenih novosti. Nihče tudi ni hotel povedati, ali so preiskovalci koga vpisali na seznam preiskovanih oseb. »Kakrsen koli bi bil moj odgovor, bi ga javnost lahko slabo tolmacila,« je dejal šef tožilstva v Pavii Giuseppe Bruno.

Pred sedanjo preiskavo je sodstvo večkrat raziskovalo primer Enrica Matteia. Prva preiskava se je končala že nekaj dni po strmoglavljenju letala. Preiskovalna komisija, ki jo je imenoval tedanji obrambni minister Giulio Andreotti, je menila, da je slo za nesrečo. Do podobnih zaključkov so prisli sodniki, ki so vodili preiskavo po ovadbi, ki jo je vložil Matteiev brat Italo, nato pa je sodstvo začelo še tretjo preiskavo in jo arhiviralo leta 1974.

Neraziskan primer smrti Enrica Matteia je zahteval vsaj še eno žrtev. V sedemdesetih letih je v Palermu skrivnostno izginil novinar časopisa L'Ora Mauro De Mauro, ki je po naročilu režiserja Francesca Rosija (njegov je film Primer Mattei) raziskoval zadevo in skušal ugotoviti morebitno vpletenost Cose nostre. De Mauro je izginil brez sledi. Nihče ne dvomi, da ga je umorila mafija.

RIM -Predsednik Enija Enrico Mattei ni umrl v letalski nesreči, ampak je bil žrtev bombnega atentata. Resnica prihaja na dan dobrih trideset let po tistem 27. oktobru 1962, ko se je Matteievo letalo zrusilo blizu Milana. Kaže, da so izvedenci, ki jih je imenovalo tožilstvo iz Pavie, ki vodi preiskavo, odkrilo na Matteievih posmrtnih ostankih sledove eksplozije.

Preiskavo, ki potrjuje sum vseh tistih, ki so v teh 30 letih poglobili zadevo Mattei, je poleti začelo tožilstvo iz Pavie. Razlog za zopetno odprtje preiskave, ki so jo prejšnji preiskovalci zadnjič arhivirali leta 1974, je bilo pričevanje mafijskega skesanca Tommasa Buscette. »Vem, da je smrt Enrica Matteia odredila Cosa nostra na seji svoje prve medpokrajinske komisije,« je povedal Buscetta sociologu in izvedencu za mafijo Pinu Arlacchiju v knjigi »Zbogom Cosa nostra«. Dodal je, da je umor predsednika Enija, ki se je spopadel s »sedmimi sestrami«, da bi zajamčil Italiji večjo neodvisnost v energetskih virih, naročila ameriška mafija, ker je Mattei s svojo politiko prizadel ameriške interese na Blaznem vzhodu.

O možnosti atentata proti predsedniku italijanske naftne družbe, ki je krepko pogojeval italijansko politično življenje, se je veliko govorilo in pisalo, vendar sodstvo, ki je vodilo preiskavo, je ni nikoli resno upoštevalo. »Že leta 1963 sem na časopisu Secolo

XX dokumentiral, da je bil Mattei umorjen in da je na njegovem letalu eksplodirala bomba,« je povedal novinar in bivši misovski senator Giorgio Pisanò. »Tedaj sem med drugim izpostavil neizpodbitno okolščino: topoli na območju, na katerem se je zrusilo letalo, so bili nedotaknjeni. Ko bi se letalo zrusilo zaradi okvare in bi eksplodiralo po dotiku z zemljo, bi med padcem nedvomno poškodovale drevesa in listje bi bilo zaradi ek-

splozije osmojeno,« je se povedal Pisanò in dodal, da so nekaj dni po njegovem članku topole posekali.

Na tej osnovi je državni tožilec iz Pavie Vincenzo Calia začel novo preiskavo. Odredil je odkop posmrtnih ostankov Enrica Matteia, njegovega pilota Inneria Bertuzzija in novinarja Williama Mac Haleja. Tehnične preglede je zaupal turinskemu zavodu za sodno medicino in tehničnemu odelku kara-

binjerjev. Tehnična preiskava se ni končala, vendar vse kaže, da so raziskovalci odkrili v posmrtnih ostankih Enrica Matteia in ostalih žrtev »kovinske drobce, ki bi lahko imeli značilnost drobcov, ki jih povzroči eksplozija«. Turinski izvedenci so sklenili, da skušajo izslediti morebitne mehanske posledice eksplozije, ker je minilo preveč časa, da bi lahko se ugotovili kemijske sledi eksplozije.

Tudi karabinjerji, ki so

analizirali predvsem ostanke Matteievega letala, njegovo uro, ostanke torbe in naočnikov, naj bi zaključili, da so na teh predmetih vidne posledice eksplozije v letalu in ne izven njega.

Novico, da je tožilstvo v Pavii obnovilo preiskavo o smrti predsednika naftne družbe, je pred nekaj sporocil Matteiev nečak Angelo. Skupaj s sestro Rosangelo Angelo nadaljuje s prizadevanji Matteievega brata Umberta, ki ni nikoli verjel v te-

zo o nesreči in se je zavzel, da bi bile okolščine smrti Enrica Matteia pojasnjene. Družina Mattei je bila namreč prepričana, da so »številni sovražniki ubili Enrica« in da je bil vzrok njegove smrti splet političnih in gospodarskih interesov, ki jih je predsednik Enija oskodoval s svojo politiko. Vnuka sta se obrnila na sodstvo pred nedavnim, potem »ko je umrl politik, ki bi nama lahko velikom škodoval«.

Takoj po novicah o iz-

BRINDISI / ODVRGLI SO ŠEST SOLZILNIH BOMB, RAZBILI NOTRANJOST LADJE

Francoski vojaki v italijanskih vodah napadli ladjo Greenpeacea Altair

BRINDISI - Francoski specialci so včeraj zjutraj v pristanišču napadli ladjo mirovniškega gibanja Greenpeace Altair, odvrgli na krov šest solzilnih bomb, s sekirami razbili sipe, onesposobili posadko in pogнали ladjo na vso maksimalno vzvratno hitrost. Ladja je tresčila v bankino in nato za nekaj 200 metrov drsela bočno ob njej, predno je niso s pomočjo italijanskih policijskih sil ustavili.

Prizorišče akcije, ki spominja na piratske akcije izpred nekaj desetletij, je bilo pristanišče v Brindisiu. Sem je včeraj zarana priplula ladja Altair združenja Greenpeace (pred nekaj dnevi se je ustavila tudi v Kopru in v Trstu). Ustavila se je pred francoskim rusilcem Dupleix, člani njene posadke pa so takoj začeli s protestno manifestacijo proti francoskim jedrskim poskusom v Tihem oceanu. Poveljnik francoske bojne ladje jim je prepovedal vstop na ladjo, zato so se nekateri oprijeli vezi, s katerimi

je bila Dupleix privezana. S francoske ladje so jih začeli polivati z vodo, kljub temu pa je mirovnikom uspelo napisati nekaj mirovniških gesel na bok Dupleixa.

Malo zatem je prislo do incidenta. Francoski vojaki so vdrli na ladjo Altair. Zamaskirani s pliniskimi maskami so odvrgli šest solzilnih bomb, ki so spravile posadko na kolena. S sekirami so razdejali notranjost ladje, pred odhodom pa so premaknili ročico na maksimalno vzvratno hitrost. Altair je zaplul nekontrolirano proti bankini, pri čemer se je le za las izognil trčenju v coln finančnih straznikov in dva druga tam privezana colna. Naposled je tresčil v bankino in oddrsel nazaj se za nekaj 200 metrov. Agenti pomorske policije, ki so z bankine nemotno sledili dogajanju na morju, so končno posegli. Na krov Altaira so vrgli nekaj vrvi, posadka jih je privezala in ladja se je tako končno ustavila.

Skoda na ladji je izdatna: krmilo je močno poškodovano, bok ladje podrsan, v njem se je odprla tudi luknja. Popravila bodo trajala najmanj tri dni. Medtem ko so policijski organi ocenjevali škodo, so prepeljali člane posadke z resilcem v bolnišnico zaradi zastrupitve. Nudili so jim le prvo pomoč.

»Desant« francoskih vojakov v italijanskih teritorialnih vodah je izzval ogorčene proteste mirovniških sil. Senator zelenih Edo Ronchi je vložil vprašanje zunanemu, notranjemu, pravosodnemu in obrambnemu ministru, v katerem zahteva takojšen poseg italijanske diplomacije pri francoskih oblasteh zaradi nezaslišane piratske akcije francoskih vojakov v italijanskih vodah. Njegova politična kolega Sauro Turoni in Lino De Benedetti pa sta v vprašanju predsedniku vlade obtožila policijske sile, ker niso posegle, da bi preprečile akcijo francoskih specialcev.

G L O S A

Ali smo Slovenci res potomci Venetov?

JOZE PIRJEVEC

Dragi Branko Marusić, dejstvo, da me je gospod Tomazič prejšnji petek v ljubljanskem Delu ozigosal za italijanskega plačanca, ker v svoji knjigi "Srbi, Hrvati, Slovenci: zgodba treh narodov" ne zagovarjam našega "venetkega" izvora, me je sicer razhudilo, ne pa razžalostilo. Gospoda Tomaziča sicer poznam se iz časov, ko sem kot študent hodil v njegov dunajski "Korotan", to pa se ne pomeni, da bi me kaj dosti vznemirjalo, kaj misli o meni. Dosti bolj sem občutljiv na mnenje, ki Ti ga je v pismu izrazil naš veliki umetnik Oskar Kogoj. Kako zelo cenim njegovo delo, njegov nenavadni smisel za oblikovanje lesa, sem Ti že večkrat povedal in Te prosil, da me ob priliki povedeš k njemu. Sedaj pa pride rezki Kogojev odgovor, da s taksnimi ljudmi kot sem jaz, ki zanikajo naše resnične "venetske" korenine, noče imeti nobene opravke, saj da sem hlapec, celo "suženj" tuju in skratka sovražnik lastnega naroda. Ker imam o Kogoj-umetniku najboljše mnenje, me je njegov neljubeznivi odziv, kot pravim, prizadel, čeprav ne do te mere, da bi se isti večer svojim gostom ne ponudil vina iz

njegovih krhkih kozarcev.

Polemika, v kateri sem se nehoteno nenadoma znašel, me je seveda prisilila, da se nekoliko zamislim nad problemom, ki ga zastavljajo Tomazič, Kogoj in njuni somisljelniki. Čeprav izhaja njihova "venetska" teorija, kot mi pravijo, iz razodetja, do katerega je prišlo na neki spiristični seansi, jim delamo moroda vendar krivico, da je ne vzamejo bolj resno. Konec koncev je vsako znanstveno odkritje ikonoklastično, saj podira stare dogme in postavlja nove, revolucionarne teze, ki spreminjajo naše vedenje o svetu in sebi. Zakaj naj ne bi bila odkritja Tomaziča, Kogoja in drugih vredna naše pozornosti? Sel sem pogledal, kdo so bili pravzaprav Veneti in odkril, da so bili ljudstvo, ki je v antčni dobi zivel v severovzhodni Italiji in bilo znano predvsem zaradi svoje konjereje. (Sedaj končno vem, odkod Kogojev venetski konj!). V tretjem stoletju pred Kr. so se Veneti povezali z Rimljani in leta 49, pod Cezarjem, dobili celo rimsko državljanstvo. O tem, kaj se je z njimi pozneje zgodilo, enciklopedije, ki jih imam pri roki, molčijo. Ni pa si težko predstavljati, da so se pola-

tinili, kot se je v zahodnem Sredozemlju zgodilo večinoma vsem narodom, nad katerimi je zavladal rimski orel. Smo Slovenci v kakšnem sorodstvu z njimi? Ne bi izključeval, da imamo v sebi tudi venetsko kri, saj smo vendar vsi ljudje med sabo tako prepleteni, da ni nikogar, ki ne bi bil v tem ali onem kolenu v sorodstvu z vsemi drugimi. (To potrjuje nedavna novica, da je gen. Powell, ki bo verjetno kot prvi črnc kandidatiral za ameriškega predsednika, v sorodu s kraljico Elizabeto II. Med njegovimi predniki je namreč tudi angleški guverner iz 18. stoletja, ki je bil kraljevskega rodu, a ga to ni motilo, da bi s svojo crnsko ljubico ne imel nekaj nezakonskih otrok). Smešno in otročje pa bi bilo, če bi zanikali, da je glavna korenina našega genealškega drevesa zarita v slovanski humus, saj nam o tem vsak dan prica jezik, ki ga v različnih variantah govori vsa naša družina. Če smo Slovenci Veneti, potem so Veneti vsi Slovani, kar v bistvu našega statusa v ničemer ne spreminja.

Vidiva se prihodnji teden v Gorici na predstavitvi Tvoje knjige. Iskreno Te pozdravljam. Jože.

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu, krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

22.

Bila sem res utrujena. Sedela sem pri oknu in se zamislila v svoje skrbi. Seveda bi se lahko brezskrbno veselila tega, da pri delu napredujem. Pa so se mi vsadile v dušo čudne slutnje in sumi.

Nisem mogla razumeti, kako lahko gospodična Dory v tako kratkem času po večkrat spremeni svoj odnos do mene. Ves čas sem se enako dostojno in celo zaupljivo vedla do nje, ji priskočila na pomoč, kolikor sem mogla. Zakaj po vsem tem ta njen odpor do mene? Kaj se skriva za tem?

Cimprej bo treba razčistiti glede njenega čudnega obnašanja. Da, cimprej... se pravi v ponedeljek! Mi bo uspelo?

Gledala sem v temno nebo za oknom, tuhtala in sklepala, da bi si prišla glede vseh teh sprememb pri ljudeh na jasno. Takrat pa je vdrl v izbo Ninče in na ves glas prepeval svojo koračnico: Mi smo vojaki korenjaki. Kako nas gledajo ljudje! - Pa pravijo, da smo junaki, - ki se nikogar ne boje!

»Oh, Ninče, prosim te. Nehaj že enkrat! - In veš, da gre mami ta pesem posebno na živce,« sem skušala ustaviti njegov petje.

»Kar govori! Danes je sobota in mame ob sobotah ni doma. Pojem pa zato, ker sem jezen... Vsega imam dovolj!«

»Kaj se je zgodilo, od kod prihajaš ob tej uri?«

»Bili smo pri telovadbi, in ko smo se vračali nazaj v solo, je prikolovratila mimo skupina fasisov. Velika večina mojih sosolcev jim je dvigala roke v pozdrav in jim vzklikala, potem pa se izrabila priliko in začela zmerjati nas Slovence s šcavi zabiti. Tega ne morem pogoltniti... Tudi če niti ne vem prav, kaj beseda šcavo pomeni. Mi lahko ti poveš?«

»Oh, Ninče, pusti to...! Tistega šcavo je treba samo požreti, se napraviti, kot da nič nisi... Če bi hotel vsakokrat, ko jo čez dan slisiš... Ta šcavo pomeni pa samo suženj,«sem mu potem le razložila.

»A tako? Prav, prav! Prišežem, da bom prvemu, ki me bo s tem zmerjal, primazal tako klofuto, da si bo zapomnil,« je drobni bratec stresal svojo jezo in kazal pest.

»A, tako?! Hočeš da zgubim službo? Pomisli: potem tudi za jest ne bomo imeli in ti boš postal se bolj suh. Kostanje pa si boš lahko samo sanjal!« sem mu razložila položaj, da se je zdrzil.

»In kako naj se obnašam?«

»Jaz v takih primerih samo molčim. Tudi ti ostani ob zmerjanju tiho, kolikor se da.«

»Tega pa ne zmorem... Braniti se je pa vendar treba!« se Ninče ni mogel sprijazniti z mojimi nauki.

»Pustiva danes to! To so težke reči. Vsega imam že dovolj... pusti me zdaj malo pri miru. Pojdi, prosim te...! Spravi se raje k učenju in nalogam,« sem ga odslovila.

Bil je začuden nad mojim vedenjem, potem se je mrmraje opustil in se umaknil v svojo sobico.

Nisem mogla požreti, da je tudi na brata priletela psotka »šcavo zabiti«. Pomislila sem na njegovo prihodnost in se razjokala. Tega sem bila potrebna...

Ceprav je bil prejšnji dan zelo naporen in mi je tudi del noči minil v nespečnosti, sem naslednjega dne, v nedeljo, rada zavila k prijateljici Tonki.

Njena mati me je kot vedno pri srčno sprejela in pospremila v lepo urejeno delovno sobo. Tonka je sedela pri mizi in ravno skončevala eno od svojih vezenin.

»Tvoja bo!« je rekla veselo in mi jo pokazala.

Od nekdaj že sem obcudovala njena ročna dela in njene čipke so bile res prelepe:

»Cudovite so... Presenetila si me!« sem vzkliknila in jo objela.

»Kar počakaj, Marta, pravo presenečenje sele pride!« se je Tonka skrivnostno nasmešnila.

»Zame?... Kako to misliš?« sem začudeno znila.

»Gosta pričakujemo, povabili smo ga na kavo,« se je kar naprej nasmihala Tonka in že urejala mizo, kot se spodobi.

»Ja ja, Marta... bos videla, kako presenečenje!« me je dražila in pogledovala na uro.

»Kmalu bo stiri... vsak cas!«

»Ga poznam... osebno?« me je dajala radovednost.

»Seveda. In tudi vseč ti je!« me je dražila in poredno mučila.

»Kaj me zafrkavaš!« sem ji zabrusila in sedla k mizi.

Pozvonilo je. Tonka si je urno popravila pričesko in odhitela povablencu naproti. Ko sta vstopila, sem pogledala gosta... in bila več kot presenečena. Seveda sem ga poznala...

»Ivan, ti!« sem vzkliknila in mu pohitela naproti.

»Vrnil si se... Dobrodošel...« sem mu nerodno izkazovala svoje občutke in mu pomolila kar obe roki v pozdrav.

»Pozdravljena, Marta!« me je ganjen pogledal in dodal:

»Končno je vojaščina za mano. Ti pa lepše zgledas. Verjetno ti gre v službi dobro... bolje kot prej...« je navezal pogovor in prisedel.

»Nekaj bolje je. Pa ne čisto tako, kot sem si predstavljala, da bi moralo biti,« sem odkrito odgovorila.

»Slovenka si pač! ...tega ne moreš dati s sebe,« se je oglašila Tonka in odhitela v kuhinjo po obljubljeno kavo.

»Res... kaj pa drugega... Morala bi se pritažiti, biti se bolj nevidna...« sem vzdihnila in se obrnila k Ivanu:

»Veš, kaj vse se nam dogaja?«

»Seveda vem. In skrbi me, ker predvidevam, da bo slo lahko samo se na slabše,« je z mračnim obrazom rekel.

Po kavi smo takoj začeli razpravljati o novem Mladinskem društvu. Vsi trije smo bili pripravljeni vložiti svoje moči, da bi se prišlo in zazvelo s takimi prireditvami in dejavnostjo, da ga oblasti ne bodo mogle prehitro zaustiti.

Cas je hitro mineval. Zmracilo se je in poslovali smo se.

»Zelo sem vesel, da sva se srečala. Danes popoldne smo si začrtali veliko pametnih stvari,« je pred hišo rekel Ivan in predlagal:

»Te smem spremiti do doma?« Prikimala sem mu.

(Se nadaljuje)

P I S M O U R E D N I Š T V U

Predlog o ukinitvi Pokrajine je neosnovan

Nedavna razsodba Ustavnega sodišča o volitvah v trzaski pokrajinski svet je, resnici na ljubo, doživela v slovenski manjšini precej skromen odziv, kar je svojstven in nepricakovan pojav. Italijanski somesanci pa so radikalne učinke razsodbe poglobili: skoro vsakodnevno se v medijih pojavljajo mnenja politikov. To dejstvo, kot rečeno, ni razumljivo, kajti glavni koristnik razsodbe je prav slovenska manjšina oziroma okoliske občine v trzaski pokrajini. Njihovi prebivalci so bili namreč bistveno diskriminirani v izvajanju temeljne

pravice do izvolitve svojih predstavnikov v pokrajinski svet. Nebudnost je toliko bolj neprimerna, kajti prica smo poizkusom, da se ustavni izrek izniči. Brzko ne ni mogoče izračunati politične skode, ki so jo utrpeli okoliske občine v trzaski pokrajini in slovenski zivelj, ki je bil tamkaj dolga leta večinska komponenta.

Res je, da se je pokrajinska uprava včasih razlikovala od ostrih nacionalističnih večin v trzaskem občinskem svetu. Vendar bi bila najbrž se bolj naklonjena sožitju in manjšini, ko bi v pokrajinskem svetu bilo polovico svetovalcev iz oko-

liskih občin. Predstavljala bi protiutez mestni upravi, ki je bila skoraj vedno izrazito desničarska. Te politične skode, ki jo je utrpela manjšina, ne bo mogoče poravnati.

Ustavno sodišče je po prizivu SSK razkrilo štiridesetletno pevaro in torej protiustavnost vseh doslej izvoljenih pokrajinskih svetov. Sedaj bi bilo naravno in samoumevno, da se sklicejo pokrajinske volitve v skladu s pravnim naukom ustavne razsodbe. Torej: največ polovica svetovalcev naj bo iz trzaskе občine, polovica pa iz okoliskih, kar se dogaja povsod v Italiji. Dejansko pa skušajo italijanske stranke, zal brez izjeme, izničiti pomen razsodbe in njene praktične učinke.

Naenkrat so ugotovile, da je Pokrajina nepotrebna ustanova, ki po njihovem nima bistvenih pristojnosti, je teritorialno preutesnjena in jo je treba skratka odpraviti. Na njeno mesto pa postaviti nekakšno novo upravno tvorbo z nazivom »area metropolitana«. Ta »area« naj bi imela tiste pristojnosti, ki so nekoč pripadale pokrajinskemu svetu, pokrajina pa naj bi izginila. Vendar se sam od sebe ponuja sledeči ugovor: mar ne bi bilo pametneje in razsodbe ne vrtni pokrajini tiste kompetence, ki so ji bile odvzete?

Tako bi lahko izkoristili upravno telo, ki že obstaja, ima zakonsko osnovo, osebe, sedež itd. Jasno je,

POPRAVEK

Pri prepisovanju pisma Edvina Svaba v zvezi z delzno komisijo za prispevke, ki smo ga objavili v torek, je prišlo do neljube napake. Ob izvolitvi v to komisijo je namreč Svab prejel izraze zadovoljstva, ne pa nezadovoljstva, kot je bilo pomotoma zapisano. Zainteresiranemu in bralcem se opravičujemo.

da bi bila ta izbira smotrnejša. Dezela pa bi pokrajinske pristojnosti lahko celo povečala. Cemu torej zatreti Pokrajino, kakor če ne bi okolici bili sposobni dostojnega upravljanja? Odgovor je na dlani: problem niso pristojnosti, pač pa način izvolitve predstavnikov v pokrajinski svet. Nekateri politični krogi ne bi mogli prenesti dejstva, da bi Trst imel v svetu le dvanajst predstavnikov, enako pa okoliske občine.

Cudno je, da se s tem strinja tudi DSL in njena svetovalska skupina v Trstu. Kajti problem je resen in za manjšino lahko usoden: kakšno avtonomijo bodo imele manjše občine v »arei metropolitani« in kakšne kompetence, npr. na področju manjšinske zascite, kraskega parka, urbanistike, prevoznih, maloobmejnega povezovanja itd.

Mislimo, da morajo okoliske občine jasno povedati svoje mnenje. Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina, Dolina in Milje imajo sedaj pravico izvoliti svoje ljudi v pokrajinski svet na isti način, ki velja za manjše občine drugod po Italiji. Tako je dolocilo Ustavno sodišče. Pristojnosti malih občin torej ne sme okrniti neka neznana, na hitro postavljena upravna tvorba. To velja za tamkajšnje slovenske in italijanske prebivalce, ki jim je pri srcu domaca uprava in ki nočejo več biti drugorazredni volilci.

Pomembno je torej, da se o problemu izrečejo okoliski občinski sveti, katerih mnenje bi morala dezela upoštevati. V ta namen bodo občinski svetovalci Slovenske skupnosti pedložili ustrezno resolucijo. Brez vnaprejšnjega izreka teh občin bi bila razsodba Ustavnega sodišča nepomembna, slovenska manjšina pa se enkrat opeharjena.

Peter Močnik
Andrej Berdon

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, CDM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. postni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Deželni odbor: morda kmalu rešitev

VIDEM - Severna liga, Ljudska stranka, DSL, zeleni, republikanci in socialisti so pospesili pogovore za izvolitev nove deželne vlade. Svetovalci omenjenih strank so v bistvu dosegli okvirni sporazum o programu morebitne nove koalicije, zatika pa se še pri političnih vprašanjih in pri sestavi odbora, začenši s predsednikom.

Na potezi je predvsem Severna liga, ki se je, kot kaže, dokončno odpovedala možnosti manjšinske koalicije in tudi zunanje podpore novi vladi. To naj bi morda pomenilo, da je Bossijeva stranka pripravljena "zrtvovati" dosežanje predsednico Alessandro Guerrovo. Vsi se vsekakor strinjajo, da se morajo pogovori zaključiti ta teden in da mora nova deželna vlada zagledati luč najkasneje v prvi polovici prihodnjega meseca.

Na tržaska in videmska pogajanja za sestavo nove deželne koalicije bo gotovo vplival jutrisnji razplet v rimski poslanski zbornici, ki bo odločala o usodi vlade Lamberta Dinija, o datumu razpusta parlamenta in hkrati o predcasnih volitvah. Deželni svet se bo skoraj gotovo sestel v torek, 7. novembra.

GORICA / SREČANJE KMEČKIH UPOKOJENCEV

Izražena solidarnost z begunci in vsemi, ki trpijo zaradi vojne

Poklon pred spomenikom na trgu pred železniško postajo (Foto Studio Reportage)

GORICA - Srečanje v znamenju solidarnosti z begunci in vsemi, ki trpijo zaradi vojne. Tako bi lahko poimenovali pobudo, ki sta jo uresnicili deželni združenji upokojencev Concoltivatori iz Emilije-Romagne in nase dezele. Med člani - upokojenci so namreč dali pobudo za nabirko v denarju, s katerim bodo v prihodnjih dneh kupili večjo količino potrebin, od hrane do higienskih pripomočkov, in jo izročili Rdečemu krizu v Crnomlju, ki skrbi za tamkajšnje begunsko taborišče, kjer je se zmeraj nastanjenih okrog 450 vojni beguncev. Pomoč so "simbolično" izročili že včeraj, ob zaključku srečanja v pokrajinski sejni dvorani, kjer so sicer tudi obeležili 50-letnico konca druge svetovne vojne in poudarili aktualnost vrednot, ki so bile v osnovi odporniškega gibanja: mir, svoboda,

prijateljstvo in sožitje.

Okrog stotim udeležencem, ki so se pred tem s položitvijo venca pred spomenik na trgu pred železniško postajo poklonili spominu desetisocev deportiranih v Nemčijo, sta, po krajšem uvodu Bruna Marizze, spregovorila Santhe Ferrari in Ferdinando Rizzi, predsednika deželnih združenj kmetijskih upokojencev iz Emilie Romagne in Furlanije Julijske krajine. Zatem pa sta o značilnostih odporniškega gibanja spregovorila dva aktivna udeleženca in sicer Renato Bartolotti iz Ravenne in Silvano Bacicchi. Bartolotti je poudaril velikanski prispevek kmečkega prebivalstva v boju proti nacifasizmu (bila je to prva vojna, ki jo je italijanske kmečki zivel cutil kot svojo), medtem ko je predsednik pokrajinskega odbora VZPI/ANPI za Gorisko, Bacicchi, poudaril značilnosti odpor-

niškega gibanja v naših krajih.

Zaključni poseg je imel vsedrjavni predsednik združenja kmečkih upokojencev ANP-CIA Emilio Pegoraro. "Prav dogajanje v krajih, ki so nam blizu, trpljenje ljudi, nas znova opozarja na aktualnost vrednot na katerih je slone lo odporniško gibanje in ki so tudi danes osnova za sožitje, prijateljstvo in mir".

Udeležence srečanja sta pozdravila tudi Predsednica Pokrajine Monica Marcolini in, v imenu Obcine, Gianluca Interbartolo. Carlo Contini je za tem "simbolično" izročil predstavnici RK pomoč za begunce.

Povedati velja se, da sta stanovski združenji kmečkih upokojencev iz Emilije-Romagne in Furlanije Julijske krajine že leta 1983 sklenili pobratimijo. Včerajšnje srečanje, ki se je sklenilo v Starancanu, je te vezi se bolj utrdilo.

AVSTRIJA / DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE

Se bo Karel Smolle vrnil v državni zbor?

Z dobrimi možnostmi izvolitve bo kandidiral na listi Liberalnega foruma

CELOVEC /DUNAJ - Na Koroškem je včeraj počila politična bomba: koroški Slovenec Karel Smolle (51 let), od 1986 do 1990 državnozbornski poslanec in manjšinski govornik na listi Zelenih, med osamosvojitvijo Slovenije eden najozjijih sodelavcev premierja Lojzeta Peterleta in nekaj časa tudi honorarni konzul Republike Slovenije v Celovcu, bo na predcasnih državnozbornskih volitvah v Avstriji kandidiral na listi Liberalnega foruma. Po včeraj na Dunaju predstavljenemu sporazumu med Liberalnim forumom in Enotno listo pripada Smolleju - neglede na volilno aritmetiko - dvanajst državnozbornski mandat. Izgledi, da bo Smolle po 17. decembru spet član avstrijskega parlamenta, niso slabi.

Liberalni forum je ustanovila skupina pripadnikov Svo bodnjanske stranke, ki je izstopila iz stranke iz protesta proti Heiderjevemu stališčem do vprašanja tujecev. Na zadnjih državnozbornskih volitvah je dosegel 5,7 odstotka glasov in enajst sedežev v državnem zboru, po zadnjih javnomnenjskih anketah pa lahko racuna na šest do sedem odstotkov glasov. Pri enaki volilni udeležbi kot pri zadnjih volitvah bi tak odstotek po vsej verjetnosti ze zadoscal za osvojitvev dvanajsega mandata in s tem državnoz-

Karel Smolle

borskega mandata za Smolleja.

Sporazum o kandidaturi so javnosti v okviru tiskovne konference v hotelu Bristol predstavili s strani Liberalnega foruma predsednica avstrijskih liberalcev Heide Schmidt ter poslanca Friedhelm Frischenschlager in Hans-Peter Haselsteiner, s strani Enotne liste pa njen predsednik Andrej Wakounig in kandidat Karel Smolle. Predstavniki obeh strank so ob tej priliki poudarili, da sporazum predvideva popolno avtonomijo Enotne liste in kandidata EL v vprašanjih manjšinske politike. Smolle da bi bil na tem področju »zavezan edinole strukturam EL in odgovornim reprezentativnim organizacijam narodnih sku-

pnosti,« je bilo rečeno na tiskovni konferenci obeh novih partnerjev.

Kandidatura Smolleja na listi Liberalnega foruma pomeni, da se bosta pri državnozbornskih volitvah 17. decembra potegovala za glasove predvsem koroških Slovencev vsaj dva resna kandidata. Na listi zelenih bo namreč ponovno kandidirala gradiscanska Hrvatica Terezija Stojšić, ki je leta 1990 nasledila prav Smolleja kot govornica avstrijskih manjšin. 37-letna juristka ima v primerjavi s Smollejem to prednost, da ji je mandat zagotovljen, ce Zeleni - o cemer ni dvoma - preskočijo za vstop v državni zbor potrebno petodstotno oviro.

Tekma med Zelenimi in Liberalnim forumom pa bo morda imela za posledico se tretjo kandidaturu, kandidaturu predsednice slovenskih socialdemokratov na Koroškem Ane Blatnik. Dokončno odločitev o njenem mestu na kandidadni listi SPÖ bo sprejelo deželno vodstvo stranke na seji 7. novembra. Slovenski socialdemokrati so se pred sporazumom med EL in Liberalnim forumom zahtevali od strankinega vodstva, naj na teh volitvah končno upošteva slovensko narodnostno skupnost in ji na kandidadni listi za državni zbor zagotovi izgledno mesto.

Ivan Lukan

DEŽELA / VINOGRADNIŠTVO

Trgatev je bila skromnejša, kakovost vina pa bo dobra

VIDEM - Letošnja trgatve v Furlaniji Julijski krajini je bila kolicinsko občutno nižja od lanske; po prvih ocenah deželnega ravnateljstva za kmetijstvo je letosnja letina crnega grozdja nižja za 20-30 odstotkov, belega pa za 15-20 odstotkov. Obcutno nižji pridelek, ki so ga vinogradniki sicer predvideli, pa je bil na srečo kakovostnejši, predvsem za belo grozdje.

Velik del vinske proizvodnje v Furlaniji Julijski krajini predstavljajo različna bela vina: na gricevnatih področjih jih pridelajo kar 80 odstotkov celotne proizvodnje, na nizinskih pa 50 odst. Proizvodnja belih vin je bila zelo dobra s fito-sanitarnega aspekta predvsem kar zadeva sivi pinot; sicer pa so se tudi druge sorte grozdja dobro obvarovale pred napadom parazitov; med temi tudi tokaj, katerega pride-

lek je bil v veliki nevarnosti po obilnih padavinah prejšnjih mesecev. Sorta grozdja, ki je v največji meri občutila probleme, ki so se pojavili v obdobju cvetenja in oploditve (skupno s kabinetom, ki pa ga uvrščamo med rdeča vina), pa je bil picolit; letošnji pridelek te sorte je med najnižjimi tudi na tistih področjih, kjer ga tradicionalno pridelujejo, to je v Brdih in v vzhodnih Brdih.

Pridelek crnega grozdja se je močno zmanjšal; zmanjšala se je predvsem proizvodnja merlotja; na nekaterih področjih so ga pridelali od 25 do 30 odst. manj, na drugih pa kar 40 odst. manj kot lani. Padla je tudi proizvodnja caberneta, ponekod tudi za 40 odst. Glede rdecih vin pa je crni pinot ohranil svoje najboljše značilnosti in tudi dobro kakovost, kot sicer tudi sivi pinot.

Delovno srečanje SSK s Koroškimi Slovenci

CELOVEC - V okviru 7. Primorskih dni na Koroškem so se srečale tudi delegacije Slovenske skupnosti, Narodnega sveta koroških Slovencev in koroške Enotne liste. Delegacijo Slovencev v Italiji je vodil tajnik SSK Martin Breclj, s strani koroških Slovencev pa so se pogo-

vora udeležili predsednik NSKS Nanti Olip, podpredsednik NSKS dr. Pavel Apovnik, predsednik EL Andrej Wakounig in tajnik EL mag. Rudi Vouk.

Srečanje je bilo izrazito delovnega značaja. V ospredju pogovora je bilo vprašanje odnosa med zamejskimi Slovenci in

matično državo Republiko Slovenijo, nadalje sodelovanje slovenskih manjšin na mednarodni ravni, predvsem pa tudi vprašanje zajamčenega zastopstva v zakonodajnih telesih in enotnega manjšinskega predstavnistva Slovencev v Italiji in na Koroškem. Obe strani sta

poudarili, da imata na vsa ta vprašanja zelo podobne poglede in da jih vsaka stran skuša reševati v svoji stvarnosti. Dogovorili sta se tudi o nadaljevanju poglobljenega medsebojnega sodelovanja in za cim vecje usklajevanje svoje politike, zlasti se nasproti matične države.

PROMOTRIESTE
CONVENTION BUREAU

XII. PRODAJNA RAZSTAVA ANTIKVARIATA

Trst STARINE NA RAZSTAVI

KONGRESNI CENTER POMORSKE POSTAJE
29. OKTOBER - 5. NOVEMBER 1995

nedelja, 29. oktobra
ponedeljek, 30. oktobra
torek, 31. oktobra
sreda, 1. novembra

10.30-20.00 neprekinjeno
10.30-13.00 • 15.30-20.00
10.30-13.00 • 15.30-20.00
10.30-20.00 neprekinjeno

četrtek, 2. novembra
petek, 3. novembra
sobota, 4. novembra
nedelja, 5. novembra

10.30-13.00 • 15.30-20.00
10.30-13.00 • 15.30-20.00
10.30-13.00 • 15.30-20.00
10.30-20.00 neprekinjeno

POD POKROVITELJSTVOM TRŽASKE TRGOVINSKE ZBORNICE

NOCOJ JAVNA SKUPŠČINA

»SKP je žrtev političnega obrekovanja«

Stranka komunistične prenovе je v teh dneh žrtev nesprejemljivega političnega lincanja in obrekovanja. Tako je mnenja strankino pokrajinsko vodstvo, ki obtožuje vsedrjavna občila, da prikazujejo SKP kot stranko, ki je edini krivec za sedanjo politično in gospodarsko krizo. Gre za točno začrta no strategijo, menijo vodstvo Komunistične prenovе, ki ima za cilj javno diskreditiranje stranke.

Na muhi tajnika Giorgio Cancianija in njegovih sodelavcev so torej predvsem javna občila, zato bo stranka na današnji javni skupščini (ob 18. uri na sedežu v Ul. Tarabocchia 3) posredovala članom, a tudi sirsi javnosti svoja gledanja in stališča na politična dogajanja. V izjavi za tisk je receno, da se je SKP vedno dosledno borila proti vladi Lamberta Dinija (nekdanjega ministra v Berlusconijevi vladi), da je vedno branila pridobitve delavcev in revnejših slojev ter da je pripomogla k odstititvi pravosodnega ministra Mancusa. Nesporno je tudi dejstvo, da se je Komunistična prenova vsekozi zoperstavljala desnici Finija in Berlusconi, »tudi ko so drugi iskali dialog med obema političnima taboroma«.

Nekateri sedaj na vse to namerno pozabljajo, piše se v javni izjavi SKP, saj natolcujejo o strankinem sodelovanju in celo zaveznistvu z desnico, kar je seveda groba laž. »Prica smo politični kampanji, ki ima za cilj uničiti politično

stranko, ki je najbolj dosledno zagovarjala pravice delavcev in samega demokratičnega sistema«.

Nocojsnja skupščina pa bo dala tudi možnost javne kritike vsem, ki ne soglasajo ali pa imajo dvome nad odločitvijo strankinega vodstva, da podpre nezaupnico vladi Finija in Berlusconi. Tudi v Trstu, kot drugod po državi, je namreč rimska odločitev doživela različne odmeve in ocene s strani članstva SKP.

Tajnik Giorgio Canciani je odločno podprl Bertinottijevo in Cossuttovo usmeritev, senator Nino Cuffaro pa je odločitev direktije SKP označil za zelo hudo politično napako.

FEDERALNI ODBOR STRANKE

Vodstvo DSL že razmišlja o možnih volitvah

Poročilo tajnika Spadara

Pokrajinski tajnik Demokratske stranke levice Stelio Spadaro je na sinocnji seji strankinega federalnega odbora pozval stranko na priprave za predčasne parlamentarne volitve, ki bodo najbrz najkasneje prihodnjo spomlad, morda pa tudi že mnogo prej. V svojem uvodnem poročilu je Spadaro izpostavil potrebo po oblikovanju široke demokratske koalicije, ki naj bi slonela na gibanju Oljke in na premierski kandidaturi Romana Prodijsa.

Pokrajinski sekretar DSL je bil ostro kritičen do rimskih stališč Stranke komunistične prenovе, opozoril pa je, da se mora trzaska DSL izogibati frontalnemu

spopadu s Komunistično prenovno. Politična perspektiva stranke ostaja vsekakor predvsem Prodijska Oljka, morebitni volilni dogovor SKP pa bo odvisen od morebitnih sporazumov na vsedrjavni ravni.

O kandidaturah bo tekla konkretna beseda, ko bo jasnejši datum razpusta parlamenta in predcasnih volitev. Senator Claudio Magris se je, kot kaže, dokončno odpovedal ponovni kandidaturi za Rim, zato se že vztrajno govori o morebitni senatni kandidaturi nekdanjega predsednika Lloyd Adriatico Antonia Sodara. Za poslansko zborno pa krožita imeni novinarjev Paola Rumiza in Mitje Volcica.

ŽAVLJE / ZADEVA MONTESHELL-SEASTOCK

Na pomoč naj pride Moretton

26 delavcem omogočiti mobilnost

Na sedežu trzškega združenja industrijev je bil včeraj popoldne sestanek med zastopnikom italijanske podružnice nizozemskega petrolejskega koncerna SHELL ter sindikalisti v zvezi z nacrtom za plinsko skladišče pri Zavljah. Multinacionalko je zastopal Emanuele Torresani, organizacije delavcev petrokemijske stroke pa Filippo Di Stefano (CGIL), Giorgio Clapiz (CISL) in Oliviero Fuligno (UIL).

Kakor je znano, bo 26 uslužbencem nekdanje naftne čistilnice Aquila, ki so bili po njenem zaprtju ob zaposlitev, 21. decembra letos zapadla izredna dopolnilna blagajna, zato je treba prepričati, da bi ostali dokončno na cesti (13 njihovih kolegov je ta

usoda že doletela). Včeraj je bil torej govor ravno o tem, kako jim omogočiti vpis v režim mobilnosti s pomočjo dogovora med MonteShellom, ki je odstopil od projekta, in Seastockom, ki bo projekt, kakor vse kaže, uresnicil. Ker pa so delavci tudi po včerajšnjem srečanju se brez pravih jamstev, so sindikati zaprosili za sestanek se deželnega odbornika za industrijo Gianfranca Morettona.

Vsa zadeva se je se bolj zapletla zaradi govoric, da se za izgradnjo podzemnega terminala utekočinjenega propana zanima tudi družba ABIBES, ki je vložila zadevno prošnjo vodstvu ustanove EZIT; terminal naj bi bil na zemljišču, ki ga je imela prej družba ESSO. (dg)

Duchi D'Aosta: odslovenilnim pismom ne bo sledil odpust

Vseh trideset uslužbencev hotela Duchi d'Aosta na Trgu Unità je te dni prejelo odslovilna pisma, na podlagi katerih naj bi osebje 23. decembra letos ostalo brez službe. Kakor so nam zagotovili v sindikalnih krogih, pa je to zgolj formalnost, ki jo odreja državni zakon št. 223 za primer prelazninjenja, zato se prizadetim ni bati, da bi tudi res ostali na cesti.

Kakor je znano, se je dunajski finančnik Karl Keller, ki je hotelsko družbo kupil 19. aprila na dražbi za 2,2 milijarde lir, kmalu zatem odločil, da jo proda, in sicer za dobre 4 milijarde, kolikor menda tudi v resnici velja, če že ne več. Ker pa je hotel uslužbenca (tedaj 33 oseb) nemudoma odpustiti, čes da predstavljajo balast, ki bi ga oval pri spekulantski transakciji, je nastopil sindikat in odslovitve osebja prepričal; k temu je pripomoglo tudi dejstvo, da sta se za neokrnjeno nadaljevanje hotelskih storitev odločno zavzela se trzaski zupan Riccardo Illy in zavarovalnica Assicurazioni Generali, ki je lastnica poslopja.

Kdo bo kupil družbo, se ne ve, kandidatov pa je več, in sicer tudi dva trzaska (dg).

NA SEDEŽU KONZULTE

Jutri v Šempolaju srečanje kraških pristašev R. Prodijsa

Na sedežu občinske konzulte v Šempolaju bo jutri ob 20. uri javna skupščina pristasev Romana Prodijsa iz devinsko-nabrežinske občine, Kriza, Proseka in Zgonika. Zborovanje prireja Prodijev odbor za drugo poslansko okrožje (Kras in predmestja), ki ga vodi Marino Vocci. Prav Vocci bo uvedel jutrišnje srečanje, na katerem bodo predstavili krajanom okoliški Prodijev odbor "Morje-Kras".

Jutri ob 17.30 pa bo Prodijev pokrajinski odbor "Za Italijo, kakršno si želimo" nadaljeval strokovne konference o raznih aktualnih tema-

tikah. Jutri bo na vrsti soočenje na aktualno temo "Zunanja politika: kako pripeljati Trst v Evropo". Srečanje bo na sedežu Prodijevih odborov v Ul. Foscolo 7.

Na Trzaskem deluje trenutno še petnajst odborov, ki podpirajo kandidature Romana Prodijsa za ministrskega predsednika. Prodijevi odbori so organizirani na programski in tudi na teritorialni ravni. Koordinator kraških odborov je, kot receno, Vocci, mestne odbore pa vodi Lorenzo Bianchi. Oba odbora odgovarjata deželniemu vodstvu Oljke.

POSEG SKP PRI DEŽELNI UPRAVI

Za dvojezičnost na avtocesti

Poseg deželnih svetovalcev Antonaza in Monfalcona

Deželna avtocestna družba Autovie Venete je pred kratkim objavila v nekaterih deželnih in vsedravnih časopisih javni razpis za postavitev novih napisov in tabel na avtocesti, ki povezuje Trst z Benetkami. To je včeraj spodbudilo deželna svetovalca Stranke komunistične prenovе Roberta Antonaza in Fausta Monfalcona, da sta posegla pri deželni upravi in od nje zahtevala, naj bodo avtocestne table v goriski in trzaski pokrajini dvojezične (v italijanski in slovenski).

Dezela Furlanija-Juljska krajina ima na narodnostno mešanem območju dolžnost, da postavi dvojezične table in napise, pravita Monfalcon in Antonaz. To dolžnost imajo po mnenju Komunistične prenovе tudi vse javne ustanove, ki sodijo v deželno upravo,

kot je npr. avtocestno podjetje Autovie Venete. Svetovalca Monfalcon in Antonaz navajata primer Južne Tirolske, kjer je avtocestno podjetje ANAS na zahtevo boccenske province postavilo na avtocesti, ki pelje v Avstrijo, dvojezične table in napise.

Dezelna vlada se je glede dvojezičnih tabel na avtocestah dolgo časa izgovarjala, da to ne sodi v pristojnosti deželnih teles, ampak avtocestnih družb Autovie Venete oziroma ANAS. Na novi hitri cesti v trzaski pokrajini pa je Dezela kasneje postavila nekaj napisov, tabel in smerokazov v italijanski in slovenski, za kar nosijo zasluge posebno okoliske občinske uprave in tudi sami Kraševci, ki so odločno zahtevali splošno upravic slovensko govorečega prebivalstva.

PROMOTRIESTE IN TZ / ODPRTJE V SOBOTO

13. razstava antikvariata

Na Pomorski postaji od nedelje do 5. novembra

V kongresnem centru Pomorske postaje bodo v soboto ob 18.30 uradno odprli XIII. prodajno razstavo antikvariata; za publiko pa jo bodo odprli dan kasneje, oprta pa bo do 5. novembra. Ni treba posebej poudarjati, da gre za manifestacijo, ki postaja iz leta v leto skoraj obvezno srečanje za zbiratelje in navdušence iz vseh krajev Evrope; naj le dodamo, da si je razstava lani ogledalo skoraj 12000 obiskovalcev.

Trzaska razstava, ki jo prireja Promotrieste v sodelovanju s Trgovinsko zbornico, je edina specializirana razstava mittelevropskega antikvariata na vsedrjavni ravni, idealno pa se povezuje z najpristnejšim zakladom kulturne tradicije mesta. Razstavljalci so že zagotovili, da bodo na razstavi prikazali zelo obsirno in razčlenjeno kolekcijo. Vazna in številna bo na njej prisotnost avtentičnega pohištva v najznatnejših slogih mittelevropske tradicije; omembe vreden je predvsem dunajski Biedermeier, ki skupno s slogom Jugend v bistvu dominira oblike pohištva in raznih predmetov 18. stoletja. Razstavljani (in na prodaj) bodo tudi leseni mozaiki, zaklopnice in pisalne mize 17. stoletja, poleg teh pa se knjižnice in skrinje.

Razstavljani bodo tudi dragoceni

srebrni izdelki, keramike, svečniki, čajniki, skodelice za čaj in za kavo ter dragoceni porcelan Meissen; poleg teh pa se zelo dragocene kolekcije trzaskih steklenin. Skupno s krajevnimi proizvodi bodo na razstavi tudi francoske steklenine Lalique, Gallé in Daum; manjkali ne bodo niti dragoceni in obarvani češki kozarci, češki stekleni lestenci, mnogobarvne mizne svetilke z bronastimi in medenimi podstavci.

Na ogled bodo se dragoceni umetniški predmeti iz trzškega 18. in 19. stoletja; poleg teh se tepihi, ure in dragulji, velik del razstave pa bo namenjen starim knjigam, bakrorezom, zemljevidom, zelo redkim knjigam in raznim zanimivostim.

V pobudo o razstavi so se vključile tudi Podjetje za turistično promocijo, Promotrieste in TZ, ki vabijo goste, da bi prisli v Trst, kjer bodo lahko izkoristili ponudbo »T For You«, na osnovi katere bodo z raznimi popusti in ugodnostmi lahko odkrili številne zanimivosti našega mesta. Deželni odbor Italijanskega združenja za raziskovanje rakastih obolenj pa bo v soboto 4. ob 17. uri v dvorani Oceania priredil dražbo antikvariata, izkupicek katere bo namenjen delovanju združenja.

NEZDRAVO OKOLJE / OD PETKA DO NEDELJE POBUDA NARAVOVARSTVENIKOV

Sobne rastline proti strupom

Novi alarm: stanovanja so nevarno onesnažena!

Onesnaženost mest sprejemamo že s popolnim ravnodušjem: kot pač vsako vest, ki ni več senzacija. Nobenega skandala, ko pristojni objavijo izide raziskav na terenu. Vzkliki, da so mesta onesnažena, so torej bob ob stenno. Nekoliko bolj pretresljivo je dejstvo, da so tudi stanovanja nevarno

onesnažena. Izvedenci imenujejo pojav Sick building syndrome (sindrom zaprtih gradenj) in preučujejo posledice, ki ga ima na vse večje stevilo oseb.

Trzaski krozek Verdeazzurro naravovarstvene organizacije Lega per l'ambiente je podatke predstavil na včerajšnji ti-

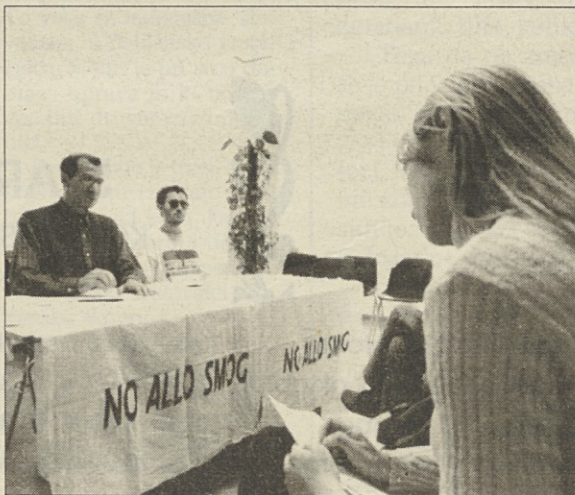
skovni konferenci, ko je bila orisana pobuda Mal'aria 1995. To je ena izmed najsirših akcij proti mestnemu onesnaženju, saj se istocasno odvija v kakih dvestotih italijanskih mestih. Letošnja tretja zapovrstna ponovitev posrečene zamisli bo v celoti posvečena t.i. indoor-smogu, se pravi smrtonosnemu stanovanjskemu onesnaženju.

Trzaski aktivisti organizacije bodo kot prejšnja leta postavili mizice na Ul. delle Torri in na Borz-nem trgu; od petka do nedelje bodo zbirali pripevke za nadaljevanje svojih dejavnosti, tistim, ki bodo v dobrodelni namen prispevali več kot 30.000 lir, pa bodo podarili komplet z belim prtom, tremi rastlinicami in informativnim gradivom.

Kaj mi bodo rastlinice in prt, se boste morda vprašali. Takole odgovarjajo pobudniki: »Raziskave ameriškega vesolj-

skega instituta Nasa so dokazale, da lahko nekatere vrste sobnih rastlin "pogoltnejo" znatne količine rakotvornih strupov, ki se nahajajo v naših stanovanjih. Bel prt pa v stiku s strupenim prahom spremeni barvo in na ta način meri stopnjo onesnaženosti: po enomesečni izpostavitvi bomo prte in drugo dokazno gradivo izročili mestnim oblastem.« MG

S tiskovne konference (foto KROMA)

ŠOLSTVO / V NEDELJO IN PONEDELJEK

Volitve v zavodske in področne svete

Starši in višješolci bodo izvolili svoje predstavnike

Na didaktičnih ravnateljstvih osnovnih sol, na nižjih in višjih srednjih solah bodo v nedeljo in v ponedeljek dopoldne volitve v področne oziroma v zavodske solske svete.

Starsi bodo izvolili svoje predstavnike v organe, ki so jim ob njihovi ustanovitvi rekli kar »solski parlamenti«. Na višjih srednjih solah bodo volili tudi dijaki, saj so jim pooblaščeniki odloki pred več kot dvema desetletjema zagotovili predstavništvo v zavodskih svetih.

Letošnje volitve so pomembne iz več razlogov. Prvič zato, ker je od prejšnjih volitev v te zborne organe preteklo kar pet let. Po zakonu bi se morale namreč volitve vrstiti vsaka tri leta. Pred dvema letoma pa je prišlo v Rimu do

nekaterih zapletov, volitve so prelozili; politične krize, ki so se v tem obdobju zvrstile, so prispevale svoje, tako je nanese, da so volitve odložili kar za dve leti.

V obdobju od prejšnjih volitev se je na solskem področju marsikaj spremenilo. Ministrstvo za solstvo je začelo postopoma uvajati solsko avtonomijo, kar dejansko pomeni avtonomno upravljanje sol. Posameznim solam (in didaktičnim ravnateljstvom) so naložili nove naloge, od tod tudi nove odgovornosti. S tem se je povečala tudi odgovornost področnih in zavodskih svetov pri upravljanju sol. Ti organi morajo namreč med drugim odobriti proračun in obracun poslovnih dob, v njihovi pristojnosti so številne tipične solske zadeve

(na primer določitev urnika), pa tudi povsem upravne, kot na primer porazdelitev razpoložljivih sredstev.

In prav na tem področju se solski zborni organi (in posamezne sole) spoprijemajo z vse resnejšimi vprašanji. Finančnih sredstev za delovanje in upravljanje sol je vedno manj, crtanja prispevkov so na dnevnem redu, sole pa morajo neokrnjeno opravljati svojo nalogo (in poslanstvo).

Delovanje solskih organov v takih pogojih ni najbolj enostavno, sola pa te organe potrebuje, saj je do prinosov staršev (in višješolcev) pomemben in dragocen. Zato je poziv staršem in dijakom, naj se volitev udeležijo, poziv za boljso solo.

ČRNA KRONIKA / PRI ČAMPORAH

»Trgovali« so z Bosanci Štirje Slovenci v zapor

Poskusili so »pretihotapiti« bosanske državljane v Italijo

Štirje slovenski državljani so skušali v torek zvečer »pretihotapiti« skupino bosanskih beguncov iz Slovenije v Italijo, a jim ni uspelo, ker so jih miljski karabinjerji prestregli, aretirali in odpeljali v koronejski zapor. Begunce so prepeljali na kvesturo, najverjetneje jih ne bodo izgnali iz države, pač pa jim nudili - kot številnim drugim priseljencem iz nekdanje Jugoslavije - zatocisce.

Miljski karabinjerji so preiskavo o ilegalnih prehodih slovensko-italijanske meje vodili dober mesec dni. Opazovali so, kaj se dogaja vzdolž meje in predvsem na gozdnatih območjih, ki so v temnih nočeh najbolj primerne za prestop priseljenčev v državo. Odkrili so tudi organizatorje tega modernega trgovanja z revnimi ljudmi, ki silijo z Vzhoda na Zahod z željo, da bi izboljšali svoje življenje.

V sredo zvečer so karabinjerji pri Camporah, na gričevnatem območju blizu Milj, stisnili zlikovce v past. Opazili so, da so trije avtomobili koprsko registracije (volkswagen in dva mitsubishija) privozili iz ene od stranskih poti. Prvi avtomobil je bil dejansko izvidnica: v njem sta se peljala dva »tihotapca«. Nadzorovala sta položaj, v primeru nevarnosti bi morala z begom opozoriti avtomobil, ki sta sledila prvemu. Begunci so se peljali v drugem in tretjem avtomobilu, ki sta ju upravljala prav tako slovenska državljana.

Ko so karabinjerji posegli, so soferji koprskih av-

tomobilov pritisnili na plin in poskusili zbežati, a kakih deset karabinjerskih vozil jim je beg kmalu preprečilo. Ko so jih ustavili, je iz zadnjih dveh avtomobilov stopilo sedem preplašenih bosanskih državljanov: en moski, pet zensk in otrok (najmlajši je bil star komaj 5 let). Vsi so bili iz Sarajeva in okoliskih krajev. Ponoci so jih prepeljali v mestni hotel, kjer so prenočili, včeraj pa so jih pospremili na trzasko kvesturo. Preiskovalcem so izjavili, da so bili namenjeni v Nemčijo in da so plačali vsakemu od slovenskih tihotapcev po 2 tisoč nemških mark za njihovo »pomoč« pri prestopu meje. Po vsej verjetnosti se bo njihov beg iz vojnih krajev končal v Italiji.

Slovenske tihotapce so aretirali in zaprli v koronejski zapor. 26-letni Mirko Maček iz Kopra, 33-letni Darko Matjašič iz Ljubljane, 31-letni Anton Rebselj iz Ljubljane in 44-letni Leopold Zolgar iz Izole so obtoženi združevanja v zločinske namene in spodbujanja k priseljevanju.

Vse kaže, da je bila tihotapska tolpa dobro organizirana. Beguncem je preskrbela potne liste, ki so jih preiskovalci seveda zaplenili, in drugo zanimivo gradivo. Preiskava, ki jo vodi namestnik javnega tožilca Federico Frezza, se nadaljuje. Karabinjerji naj bi namreč pršli na sled tudi vodji organizacije, ki pa se ni udeležil akcije pri Camporah. Previdno je čakal v Sloveniji na njen razplet.

Mirko Maček

Darko Matjašič

Anton Rebselj

Leopold Zolgar

NOVICE

Geofizikalni observatorij: zaskrbljenost sindikatov

Sindikalne organizacije izražajo zaskrbljenost zaradi zamude, do katere prihaja pri obnovitvi predsedstva Eksperimentalnega geofizikalnega observatorija v Trstu. Dosedanjemu predsedniku je mandat zapadel že 6. avgusta, mandat mu je bil nato podaljšan do 20. septembra, observatorij pa se sedaj nahaja v absurdnem položaju - pravijo sindikati - ko se upravni svet ne more sestati in niti sklepati. V tiskovnem poročilu sindikati poudarjajo, da je minister za raziskovanje že pred tedni formaliziral predlog tehnične kandidature, s katero sta se strinjala rektorja Trzasko in Videmske univerze, predloga pa nista proučila ne ministrski svet in niti komisiji za kulturo obeh zbornic. Zato so se sindikati obnili na parlamentarne iz dežele in na krajevne upravitelje, da bi se zavzeli za čimprejše imenovanje novega predsednika. Sindikalni predstavniki observatorija tudi poudarjajo, da je treba pred koncem oktobra predstaviti in odobriti proračun, upravni svet ustanove in novi predsednik pa morata kmalu ratificirati številne pogodbe o raziskovanju.

Obvestilo Občine Dolina

Dolinska občinska uprava obvešča, da je za stanovanja z enim samim stanovalcem predvideno znižanje tarife davka za smetarsko službo. Zainteresirani morajo vložiti prošnje na občinsko upravo na zadevnih obrazcih do 15. novembra; tiskovine za prošnje lahko dvignejo v občinskem davčnem uradu, kjer so jim na razpolago vse potrebne informacije.

DSL - prenos iz Montecitoria

Na sedezu DSL v Ul. S. Spiridione 7 (3. nadstropje) bo danes ob 16.30 javno srečanje, na katerem bodo udeleženci sledili neposrednemu televizijskemu prenosu o zaključkih razprave v Montecitoriu; srečanje bo tudi priložnost za razpravo o sedanjem političnem položaju.

Srečanje s tržaško zgodovinarico

V čitalnici knjižarne Minerva (v Ul. San Nicolò 20) bo drevo ob 18. uri srečanje s tržaško zgodovinarico Marino Cattaruzza in z njeno knjigo »Trst v 18. stoletju, spremembe civilne družbe«. Na srečanju bo sta prisotna docent sodobne zgodovine na Veronski univerzi Marco Meriggi in profesor Trzasko univerze Elio Apih.

Regulacijski načrt na ogled

Trzaska občina sporoča, da je dokumentacija splošne variante občinskega regulacijskega načrta do 24. novembra na ogled interesantom v generalnem tajnistvu Občine (v Ul. Malcanton 2).

Ukrepi zavoda za ljudske hiše v korist stanovalcev

Upravni svet trzaskega zavoda za ljudske hiše IACP je sprejel vrsto pomembnih odločitev, tako tudi sklep o resanaciji stanovanjskih prostorov v Ul. Pendice Scoglietto 25 in Ul. Prato 1 ter v ta namen že odobril ustreznih zakup del.

V okviru izrednega načrta za vzdrževanje in ponovno ovrednotenje lastne nepremičninske imovine je dalje pooblastil najetje tovornih vozil in težakov za prevoz pohištva in opreme stanovalcev, ki prebivajo med drugim v ulicah Machlig, Lorenzetti, Ghirlandaio, Flavia in Prato.

Svet je potem odobril nakazilo prispevkov družinam, ki so v hisah zavoda opravile izboljševalna dela, in potrdila o pravilni speljavi že izvedenih del, z druge strani pa nanovo določil nekatere stanarine za tiste družine, katerim so se osebni dohodki skrcili.

Vodstvo IACP je tudi dovolilo po-

vrátilo stroškov upravam kondominijev, ki so iz lastnih sredstev poravnali obveznosti, ki so sicer v zavodov pristojnosti; gre za kondominije, v katerih so nekatera stanovanja last IACP, druga pa last zasebnikov. Nazadnje je upravni svet sprožil licitacijo za zakup vzdrževanja ogrevalnih naprav v naslednjih treh letih; to je storil na račun kasknih 1.000 družin, ki so za to zavod izrecno pooblastile.

Upravni svet, ki ga poleg predsednika Erriqueza in podpredsednika Gasparinija sestavljajo se staresina Lovero ter Albrecht, Andreina Ascalone, Bonivento, Califano, Codarin, Depangher, Fast, Mannino, Mauri, Scarpa, Della Valle, Maestro in Balestra, je tudi sklenil, da svojemu osebju prizna ugodnosti nove vsedržavne kolektivne delovne pogodbe za uslužbenke krajevnih ustanov (1994-97).

TZ / UMEMTITEV 20. NOVEMBRA

Obnovili pokrajinsko gospodarsko konzulto

Na zadnji seji vodilnega odbora Trgovinske zbornice, ki jo je vodil njen predsednik Adalberto Donagio, so obnovili pokrajinsko gospodarsko konzulto, se pravi najvišji posvetovalni organizem te ustanove. Uradna slovesnost ob njegovi umestitvi bo v ponedeljek, 20. novembra, ko bosta na dnevnem redu se predsedniško poročilo o gospodarskih razmerah na Trzaskem in poročilo zborničnega generalnega tajnika o notranjem upravno-birokratskem stanju.

Mandatna doba pokrajinske gospodarske konzulte traja leto dni, sestavlja pa jo 180 posvetovalnic, ki so razdeljene na 8 sekcij. Novoimenovani člani so prejeli te dni na dom novi pravilnik konzulte in koledar sekcijskih zasedanj, na katerih bo treba izvoliti njihove predsednike in podpredsednike.

Za zvezo med zborničnim vodilnim odborom in sekcijami bodo skrbeli tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec in L. Pessina-Kosir (kmetijstvo, zivnorej in ribolov), Giorgio Ret in Oliviero Fuligno (obrt in združništvo), Alfonso Desiata (zavarovalništvo in kreditne storitve), P. Iamar (trgovina na drobno), F. Gropaiz in G. Petrucco (trgovina na debelo in izvoz), N. Ferro in M. Azzarita (industrija), C. Gerolimich-Cosulich in F. Gropaiz (transport in spedicija) ter P. Iamar in G. Sambo (turizem, hotelirstvo in gostinstvo).

Cervesi drevi na Opčinah

Danes ob 20. uri se bo na svojem sedezu na Proskeki ulici 28 na Opčinah sestal rajonski svet za Vzhodni Kras. Seje se bo udeležil tudi občinski odbornik za urbanistična vprašanja inz. Giovanni Cervesi.

V DRUŠTVU UPOKOJENCEV

Tuta o slovenski televiziji

Ob razlagi o delovanju televizije tudi predvajanje posnetkov

Jesenska prireditvena sezona se je začela tudi v Društvu slovenskih upokojencev: včeraj je bilo na vrsti prvo od predavanj, ki ga vodstvo društva običajno od sredah popoldne namenja svojim članom. Gost srečanja je bil Igor Tuta, programist in režiser slovenske radijske postaje, tokrat pa v vlogi predavatelja: udeležencem je takorekoč s prve roke predstavil nastanek in delovanje slovenske televizije. Oddaje, na katere smo Slovenci dolga leta čakali, so preteklo

pomlad le dozivele svoj krst z občinstvom. Od večernega dnevnika se TV ponudba sedaj otipljiveje širi se na oddaje, ki niso strogo informativnega značaja. Za vse tem so seveda ljudje - casnikarji, režiserji, tehniki, sodelavci - predvsem pa struktura italijanske državne radiotelevizijske ustanove. Razlago o »razvoju« in sedanjem delovanju slovenske TV je Tuta dopolnil se s predvajanjem posnetkov oddaj, kar je srečanje v Gregorčičevi dvorani seveda se popestrilo. (dam)

DREVI V PROSVETNEM DOMU

Večer s Tomizzo na Opčinah

Prirajajo ga štiri organizacije

Štirje kulturni krožki - »Tabor«, »Pinko Tomazič«, »La rupe - Ob pečini« in »Istria« - prirejajo danes ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah srečanje s Fulviom Tomizzo, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo »Alle spalle di Trieste« (Založba Bompiani); uvodne misli bosta podala Pavel Fonda in Marino Vocci.

Namen današnjega javnega srečanja s Tomizzo je skupni razmislek o tem, kako je treba izhajati prav iz kulture pri spodbujanju integrativnih procesov in vrednotenju vloge našega mesta. Večer bo tudi priložnost za ponovno snidenje s pisateljem »ob meji«, kot je preslo v navado imenovati Fulvia Tomizzo, ki je že bil gost openske knjižnice, in z njegovim zadnjim delom, ki v polni meri potrjuje nadvse blagodejna vpliv in vlogo pisatelja »ob meji« za utrjevanje kulture sožitja v nelahkem obmejnem območju. Ob tem velja poudariti tudi dejstvo, da so k pobudi pristopile kar štiri organizacije slovenskega, italijanskega in dvojezičnega

ga izvora, kar že samo po sebi potrjuje željo po sožitju.

Predstavitel zgodovinskega atlasa severnega Jadrana

Danes ob 17. uri bo v avditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 predstavitev zadnje knjige Dezelnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja v Furlaniji Julijski krajini »Nestalna meja - zgodovinski atlas severnega Jadrana 1866 - 1992; Avstrija - Hrvaška - Italija - Slovenija«. Knjigo bodo predstavili zemljepisec Bolojške univerze prof. Lucio Gambi, zgodovinar Tržaške univerze prof. Teodoro Sala in prof. Franco Cecotti, katerih delo je koordiniral predsednik inštituta prof. Giampaolo Valdevit; poleg avtorjev bo na predstavitvi prisoten tudi deželni odbornik za kulturo Alberto Tomat.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN SLOVENSKI KLUB

Podoba evropskega naroda

Knjigo o 1500-letni zgodovini Sloveniji je napisal Jožko Šavli

»Slovenija, podoba evropskega naroda«: naslov prednostno pripada knjigi Jožka Šavlija, po njem pa sega še večer, ki ga danes, ob 20.30, v Gregorčičevi dvorani v sodelovanju prirejata Tržaška knjigarna in Slovenski klub.

Gost srečanja bo seveda avtor te monografske knjige, ki prikazuje pot Slovencev od srede prvega tisočletja do praga današnjih dni: svojevrstnost pristopa je v izbiri zornega kota, iz katerega Jožko Šavli, doktor gošpodarskih in družbenih ved, obravnava skoraj 1500-letno zgodovino slovenskega naroda. Ze sam naslov zgovorno nakazuje avtorjevo stališče, slovensko polnopravno prizadevanje za

»evropskost« pa med drugim utemeljuje v luci daljnosežne državnosti do nedavno Evropi in svetu nepoznanega naroda. Kot v spremni besedi ugotavlja senator Bratina, postaja pregled slovenske zgodovine, ki ga prinaša zadnja Šavlijeva knjiga, nova in v vsakem primeru zanimiva in izvirna izhodišča, ki bodo zahtevala se veliko raziskovalnega dela.

Pravzaprav ne gre za strogo zgodovinsko nize dogodkov in podatkov; knjiga namreč obsega tudi prispevke iz širše kulturne preteklosti našega naroda, prinaša zapise o življenju nekdanjih voditeljev, opise pomembnejših slovenskih navad in obredov, rodovnike ve-

likih rodbin in seveda obilico slikovnega gradiva. Poleg avtorja bosta na jutrišnjem srečanju v Gregorčičevi dvorani dovolj vabljivo in aktualno temo razvila še založnik Radivoj Humar in prof. Janko Jez.

S predstavitvijo knjige Slovenija, podoba evropskega naroda se začne letošnja sezona Slovenskega kluba. Sicer napovedani večer o Ogledalu naših dni z razpravo ob zbirki esejev Aceta Mermolje je zaenkrat penesen na poznejši datum. Poleg tega pa se bodo v bližnji bodočnosti zvrstili še drugi klubski večeri na sodobne in tudi kocljeve tematike nase stvarnosti.

Damiana Ota

FERLUGI / KULTURNO DELOVANJE

Zbor Višava obnovil pevsko dejavnost

Zbor šteje 22 pevk in pevcev, vodi pa ga Anastazija

Ferlugi imajo dolgo in bogato pevsko tradicijo. Njihov zbor »Visava« je bil ustanovljen pred 90. leti ter bi prav v tem letu slavil svoj jubilej. Zbor je prenehal z delovanjem leta 1955, ko je v z velikim uspehom nastopil na proslavi svoje 50-letnice. Takrat je zbor stel okrog 50 pevcev in pevk. Potem Ferlugi niso imeli več svojega zbora do začetkov tega leta, ko je padla zamisel, da pevski zbor »Visava - Ferlugi« ponovno obnovijo. O tem so predstavnice zbora spregovorile na večeru, ko je v vaski cerkvi 20. junija letos nastopil mešani zbor »Skala« iz Gropade. Takrat so povedale, da so se dogovorili za obnovo pevске dejavnosti v vasi in da so zaprosili zborovodkinjo Anastazijo Puric, da bi jih vodila.

Receno, storjeno. Zbor je res začel z delom in šteje danes 22 pevcev in pevk. Dvakrat tedensko imajo vaje v vaski cerkvi (v vasi ni namreč drugega primerne prostora); nastudirali so tri pesmi, četrte »Zdravljica« se se učijo. Predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov Harej jih je povabil na sodelovanje in tako bo zbor od Ferlugov nastopil na reviji cerkvenih pevskih zborov, ki bo 16. novembra v Kulturnem domu v Trstu.

Seveda bi si člani zbora, kot tudi njihova zborovodkinja, želeli, da bi se jim pridružili še novi pevci. Zadeva sicer ni lahka, saj biva na Ferlugih kar precej italijanskih družin, pa vendarle ne nameravajo pevci vreci puške v koruzo, saj sodelujejo že sedaj v zboru na primer

Zbor Višava med nastopom v vaski cerkvi

pevci, ki ne obvladajo povsem slovenščine, a pojejo v zboru njihove zene.

Vaska skupnost, ki je tudi pobudnik za ponovno oživetje zborovske dejavnosti, organizira tudi sicer v vasi razne prireditve. Tako je vsako leto na Ferlugih že tradicionalno kresovanje; razen tega pa so v vaski cerkvi, ki je zelo akustična, nastopili moški in mešani zbor Tabor z Opčin, Tržaški oktet, mladinski zbor Vesela Pomlad in moški zbor Fantje izpod Grmade. Pevci in pevke zbora »Visava« so trdno odločeni, da nadaljujejo z delom, saj so prepričani, da vas potrebuje takšno dejavnost. Upajo na dober nastop na reviji v Kulturnem domu in seveda morda tudi na samostojni nastop v vaski cerkvi. Domicini in slovenska javnost jim lahko samo želijo, da bi uspeli.

Neva Lukeš

KNJIGE / PREDSTAVITEV V TOREK

Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja

Pred kratkim je izšla zanimiva knjiga kap. Bruna Volpija Lisjaka »Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja od Trsta do Timave«. Po besedah zgodovinarja prof. Jožeta Pirjevca, ki je napisal predgovor, je delo nadvse zanimivo in pomembno, ker je resilo pozabe privlačno in se ne napisano poglavje zgodovine slovenskega naroda.

Knjiga, ki je velikega formata, elegantna in ima 350 strani, vsebuje več kot 300 javnosti še neznanih arhivskih slik in dokumentov. Opisuje obalo, vasi, pristanice, ribe, tonolov, mreže, številno floto, ladjeve, cupe - drvake, odnose s Cozoti, lov z dinamitom, navade, pesmi, romanje po morju

na Barbano in se mnogo drugega v zvezi s tisočletno zgodovino Slovencev ob morju.

Monumentalno zgodovinsko-etnološko delo bo predstavil univ. prof. Joze Pirjavec v torek, 31. oktobra, ob 18. uri v Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva ulica st. 3.

Popravek

V nedeljskem članku o srečanju v Finzgarjevem domu na Opčinah »Kako preživeti v današnji družini« je prišlo do napake, za katero se opravičujemo. V tretjem odstavku je namesto »analizirati problematiko« pisalo »kritizirati problematiko«.

Macaroni e Vu' Cumprà: danes v Miljah koncert AFA

Danes bo v dvorani Gledališča Verdi v Miljah zadnje glasbeno srečanje v okviru manifestacije o izseljenstvu in priseljenstvu v zgodovini italijanske družbe Macaroni e Vu' Cumprà, ki je bila delezna precejšnje pozornosti tržaške javnosti ter bila delezna tudi okrnitve, ker so morali prireditelji umakniti razstavo v Tergestu zaradi rovarjenja fasistov.

Zaključni koncert ob 20.30 bo imela skupina Acid Folk Alleanza (AFA). Zaradi tega so odložili predstavo »Sen poletne noci« Williama Shakespearea v prireditbi tržaške CIRT, ki je bila predvidena ravno za danes zvečer v Miljah.

JUTRI V BOLJUNCU

Sestanek oljkarjev

Jutri, 27. t.m. ob 16.30, bo na pobudo Kmečke zveze v mali dvorani gledališča »France Prešeren« v Boljuncu sestanek oljkarjev na Tržaskem v zvezi s postopkom za doseg podpre oziroma doklad na proizvodno oljčnega olja.

Po reformi Državne ustanove za posege na kmetijskem področju (AIMA), ki je pristojna za izplačevanje teh doklad, postaja namreč to vse bolj problematično, saj po vložitvi ustrezne prošnje na ministrstvo v Rimu nihče ne ve, kaj se s temi prošnjami dogaja, saj noben prosilec sam nima vpogleda v postopek sprejemanja oziroma odobranja prošnje. Tako se zdaj dogaja, da morajo oljkarji čakati celo več let na izplacilo doklad, ki jim priticejo.

Možnost vpogleda v reševanje prošnje v Rimu pa imajo razna Združenja proizvajalcev oljčnega olja. Teh združenj je v Italiji več, ne obstaja pa v naši deželi, ki je, kar zadeva oljkarstvo, v državnem merilu obrobne pomena.

Kaj je torej storiti našim oljkarjem, da premostijo sedanje stanje? Možnosti sta

dve: ali da sami ustanovijo svoje združenje, ali pa da se včlanijo v eno od že obstoječih Združenj. Prva možnost skoraj ni uresničljiva zaradi premajhnega števila oljkarjev pri nas, druga možnost pa seveda obstaja, vendar gre iz praktičnih razlogov za izbiro med tistimi Združenji, ki so nasemu področju najbližja. Kmečka zveza meni, da bi tako Združenje lahko bilo tisto iz Ancone v Markah, s katerim je KZ že navezala stike. In prav zato se bo jutrišnjega srečanja oljkarjev na Tržaskem udeležil tudi predsednik Združenja proizvajalcev olja iz Ancone dr. Tonino Cioccolanti, ki je sam oljkarški strokovnjak, obenem pa tudi član vodstva deželne Zveze kmetov Italije za Marke.

Kmečka zveza želi, da bi se na jutrišnjem sestanku naši oljkarji izrazili o morebitnem vstopu v to združenje, oziroma da se sploh izrečejo o tem vprašanju, kajti v nasprotnem primeru sami ne bodo imeli vpogleda v usodo svojih prošenj za dodatek na oljčno proizvodnjo in se bo zakasnelo izplačevanje nadaljevalo. j.k.

KONGRES / O SPORAZUMEVANJU GLUHONEMIH

Jezik znakov se naglo razvija

Uvedli bodo podiplomski tečaj prevajanja jezika gluhonemih

V kongresni dvorani tržaškega velesejma se je prejšnjo nedeljo zaključil prvi vsedrjavni kongres o jeziku znakov, ki ga pri sporazumevanju uporabljajo gluhonemi. Srečanje je priredila tržaška sekcija Vsedrjavne združenja gluhonemih v okviru projekta Fatma Vsedrjavne sveta za raziskovalno dejavnost.

Namen pobude je bil prikaz petnajstletnega raziskovanja na področju italijanskega jezika znakov in predlogov za ovrednotenje in širjenje poznavanja govornice v javnosti. »Gluhonemi so manjšina in se zavzemajo za javno priznavanje pravic, do katerih je upravičena katerakoli jezikovna manjšina,« so

nas opozorili prireditelji. Med gosti kongresa so bili tudi nekateri predstavniki oblasti, ki so zagotovili, da se bodo pogotovi za vključitev govornice v javne ustanove: tako je na primer Laura Gran, docentka na Visoki soli za prevajalce in tolmače udeležencem sporočila, da bo v prihodnosti mogoče v okviru izobraževalne ustanove obiskovati podiplomski izpopolnjevalni tečaj aktivnega in pasivnega prevajanja jezika gluhonemih. Projekt je podprl rektor Borruso, svoje zamisli pa so predstavile tudi druge institucije, med temi telefonska družba Telecom in tržaška občina.

Referat je predstavil tudi profesor William

Stokoe, ki je bil med prvimi raziskovalci govornice vizualnih znakov. »Italija na tem področju zaostaja za drugimi razvitimi državami. Večina državljanov ne pozna stvarnosti, s katero se vsa kodnevno sooča skupnost gluhonemih. Med drugim gre omeniti težave, ki jih srečujejo na delovnem mestu in v soli.«

Na koncu so si udeleženci kongresa lahko ogledali gledališko predstavo z naslovom Gluh ali ne (Srdo o non sordo), ki jo je v gledališču Ananias uprizorila skupina Maschera viva iz Turina. Predstava je potekala v izvirnem jeziku, poskrbljeno pa je bilo tudi za simultano prevajanje.

MG

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

Aishil

SEDMERICA PROTI TEBAM

Danes, 26. t. m., ob 16. uri ABONMA RED G,
jutri, 27. t. m., ob 20.30 ABONMA RED F.

Gostovanje Kd Spanski borci - Ljubljana

Miro Gavran

MOŽ MOJE ŽENE

komedija

V soboto, 28. t. m., ob 20.30,

v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri.

Izven abonmaja. ABONENTI lahko izkoristijo DODATNI KUPON!

TRŽASKA KNJIGARNA

in SLOVENSKI KLUB

SLOVENSKI
KLUB
V TRSTU
Ulica
sv. Franciška 20/II

vabita danes, 26. t.m., ob 20.30

v Gregorčičevo dvorano, ul.sv.Franciška, 20/II
na predstavitev knjigeSlovenija
podoba evropskega narodaO avtorju Jozku Savliju in njegovemu delu bo
spregovoril prof. Janko Jez.TRŽASKI
PARTIZANSKI
PEVSKI ZBORTPPZ P. TOMAZIC
v novih prostorihPevci muzikantje, recita-
torji se bomo srečali
v petek, 10. novembra,
ob 20. uri v
Partizanskem domu
na PADRICAH st. 60

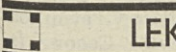
ob cesti Padrice - Bazovica

Novi pevci pridružite se!

VČERAJ-DANES

Danes, ČETRTEK,
26. oktobra 1995
LUCIJANSonce vzide ob 6.35 in
zatone ob 17.02 - Dolžina
dneva 10.27 - Luna vzide
ob 9.03 in zatone ob
18.51.Jutri, PETEK,
27. oktobra 1995
SABINAVREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 14,5 stopinje, zrač-
ni tlak 1023 mb narašča,
brezvetrje, burja, vlaga
50-odstotna, nebo jasno,
morje skorja mirno, tem-
peratura morja 18,6 sto-
pinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Veroni-
ca Cioch, Vincenzo Pelle-
grino, Giulio Celant, Mar-
tina Pagnut, Natalie Sm-
rekar, Fabio Macini.UMRLI SO: 1 dan star
Yuri Marella, 75-letni
Giusto Gregori, 75-letni
Tullio Fonda, 89-letna
Alice Stoh, 87-letna Giu-
stina Lubiana, 85-letna
Antonia Umek, 74-letni
Roberto De Vescovi, 80-
letna Mercedes Ferme-
glia, 86-letni Natale Bor-
tul, 91-letna Margherita
Fragiacomo.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 23. do
NEDELJE, 29. oktobra 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30
Lekarne odprte od
13.00 do 16.00NAZIONALE 3 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Da
morire«, i. Nicole Kid-
man, Matt Dillon.NAZIONALE 4 - 15.45,
17.40, 20.00, 22.15 »Bat-
man Forever«, i. Val Kil-
mer, Tommy Lee Jones,
Jim Carrey.MIGNON - 16.00 -
22.00 »Un gioco perverso
in un triangolo erotico«,
prepovedan mladini pod
18. letom.CAPITOL - 16.00,
22.00 »French Kiss«.ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »L'romo
delle stelle«, r. Giuseppe
Tornatore, i. Sergio Cas-
tellitto, Leo Gullotta, Ti-
ziana Lodato.LUMIERE - 17.50,
20.00, 22.15 »L'isola
dell'ingiustizia«, i. Chris-
tian Slater, Kevin Bacon,
Gary Oldman.

PRIREDITVE

SKD TABOR -Opcine -
Prosvetni dom. Vsak četr-
tek se ob 20. uri zbiramo
zenske in dekleta krožka
"OB PLETENJU SE
KAJ..." "Pridite!KNJIZNICA P. TO-
MAZIC IN TOVARISI,
Kulturni krožek Ob peci-
ni z Opcin in Krožek
Istria priredijo danes, 26.
t. m., ob 20. uri v Prosvet-
nem domu na Opcinah
srečanje s pisateljem
FULVIOM TOMIZZO, ki
bo predstavil svojo
zadnjo knjigo Alle porte
di Trieste. Uvodno bese-
do bosta imela Pavel Fon-
da in Marino Vocci.FOTO TRST 80 vabi
na ogled fotografske raz-
stave o preteklosti Trsta v
Gregorčičevi dvorani, vsak
dan razen ob sobotah in
nedeljah od 9. do 18. ure.
Pobuda se uokvirja v vse-
državno pobudo "Bila je
Italija" in je lahko zani-
miva tudi za solsko mla-
dino: po možnosti sku-
pinski obisk javite na tel.
st. 040/635626. Razstava
bo odprta do petka, 27. t.
m.KD RDEČA ZVEZDA
vabi na srečanje-razgovor
s CIRILOM ZLOBCEM,
BORISOM M. GOM-
BACEM in MILOSEM
BUDINOM na temo "PO-
GLED NA POLOŽAJ
IN PERSPEKTIVE SLO-
VENCEV V NARODNO
MESANEM PROSTO-
RU", ki bo v soboto, 28. t.
m., ob 20. uri v društve-
nih prostorih v Salezu.KD ROVTE - KO-
LONKOVEC, Ul. Monte
Sernio 27 vabi na
SREČANJE v soboto, 28.
t. m., ob 20. uri. Ob
spremljavo Mariota Uršica
(avtorja in režiserja) se
bosta v vselem razpo-
loženju srečala Miranda
Caharija in Livio Boga-
tec. Pridite, ne vam bo
zal!KD in ŽPZ I. GRBEC,
Skedenjska ul. 124 vabita
otroke in odrasle na PO-
POLDAN POSVEČEN

fakulteta za

znanosti o okolju

school of environmental sciences
nova gorica - slovenija

objavlja razpis za vpis v

- magistrski študij znanosti o okolju
- doktorski študij znanosti o okolju (enovit)
v študijskem letu 1995/96

Vlogi za vpis morajo kandidati priložiti:

- diplomu ustrezne fakultete,
 - dokazilo o zaključni oceni visokošolskega študija.
- Priporočljivo je znanje angleškega jezika.

Vlogo za vpis s prilogami pošljite do 10. 11. 1995, na
naslov:Institut »Jožef Stefan«
Jamova 39, 61000 Ljubljana,
s pripisom »Fakulteta za znanosti o okolju«.Vse potrebne informacije o vpisu dobite po telefonu
061 17773 513 vsak delavnik od 9. - 11. ure.MALI NIKI, ki bo ne-
deljo, 29. t. m., ob 16. uri
v društvenih prostorih.
Marko Kravos bo predsta-
vil svojo najnovejšo
otroško knjigo. Sodeloval
bo otroški pevski zbor Vi-
gred, ki ga vodi Eva Ciuk.SLOVENSKA ZAMEJ-
SKA SKAVTSKA ORGA-
NIZACIJA vabi na video
festival JAMBOREE 95.
Predstava bo v nedeljo,
29. t. m. v Kulturnem do-
mu F.Prešeren v Boljun-
cu ob 15. uri. Toplo va-
bljeni vsi skavti in skav-
tinje, starsi in prijatelji
ter vsi tisti, ki imajo radi
pristen skavtski popold-
an.DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAŽENCEV v
Trstu vabi v ponedeljek,
30. t. m. na predavanje
dr. Edija Kovaca na temo
"PREBUDITEV STARIH
RELIGIJ NA BALKANU?
VERSKI VIDIKI VOJNE V
BOSNI". Predavanje bo v
Peterlinovi dvorani, Do-
nizettjeva 3 s pričekom
ob 20.30.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvešča cenjene članice, da
je v uradu na razpolago
tekst D.L. iz 16. aprila
1995, st. 297, člen 625, ki
zadeva razpis za pouče-
vanje v tujini (stalno uč-
no osebe otroških vrtcev
in sol vseh vrst in sto-
penj).SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvešča univezitetne stu-
dente (zadnji letnik: je-
zikoslovna smer, literari
predmeti ali visja sola za
prevajalce), da je v uradu
na razpolago tekst razpisa
selekcij za opravljanje
funkcije asistenta italijan-
skega jezika v tujini za
solsko leto 1996/97.SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvešča, da je urnik
sprejemanja strank sle-
dec: vsak torek od 16.30
do 18. ure, Ul. Carducci
8, tel. st. 370301.

ČESTITKE

Egon Piscanc z druzi-
no čestita inženirju
WALTERJU PISCANCU
za uspešno dosežen cilj.Danes praznuje OTON
KOZINA 60. rojstni dan.
Da bi ga imeli se veliko
let v nasi sredini in vse
najboljše mu želijo vsi, ki
ga imajo radi.Vsi na liceju Prešeren
se veselimo s kolegicoZ mamo, v mami pel
si z nami. Zato naj te
pesem in veselje
spremljata skozi vse
življenje

Niko

Vse naj, naj ...
ti zeli ŽPZ I. GrbecNadjo Miljević ob rojstvu
malega NIKI.Ravnatelj, učno in
neučno osebje DTTZG
Z.Zois se veselijo s prof.
Nado Miljević in možem
ob rojstvu malega NIKI.

OBVESTILA

V SLOVENSKEM
DIJASKEM DOMU S.Kosov-
vel bo danes, 26. t.m.,
prijateljsko srečanje med
dvema ognjema med
gojenci tržskega dijaske-
ga doma in sovrstniki iz
sole Ancelle della Carità.
Obveščamo Vas, da bo
danes, 26. t. m., ob 14.
uri prijateljska tekma
med dvema ognjema s so-
vrstniki iz sole Ancelle
della carità. Tekma se bo
odigrala na zunanjem
igrišču Dijanskega doma
S.Kosovel.SKD PRIMOREC -
Trebče sporoča, da se
zачne tečaj za izdelavo
narodnih nos jutri, 27. t.
m., ob 20. uri v Ljudskem
domu v Trebčah.DRUŠTVO KATO-
LISKIH PEDAGOGOV iz
Slovenije bo predstavilo
svoje delovanje na slo-
venskem solskem po-
docju v soboto, 28. t. m.,
ob 16. uri na Ul. Donizet-
ti 3. Vsi vljudno vabljeni
se posebnost solniki, ki se
zanimajo za stike s svoji-
mi kolegi.UPRAVA OBCINE DO-
LINA obvešča, da bo jav-
ni sešestanek v dvorani
A.Grmek v Mladinskem
krožku v Dolini v torek,
31. t. m., ob 20. uri.KD SLOVAN - Padrice
obvešča pevke in pevce,
da se bo pevska vaja
zачela v torek, 31. t. m.,
ob 20.30 v prostorih
Gozdne zadruge. Vablje-
ni!BOOGIE-WOOGIE,
sambo, merenge, pačanko
ipd. bos mimogrede
osvojil na tečaju latin-
skoamariških plesov v
KD S. Skamperle na Sta-
dionu 1.maj od 4. novem-
bra dalje. Po dve uri te-
densko bo tečaj vodila
koreografinja Mojca Hor-
vat. Za informacije in
vpis telefonirajte v veče-
rnih urah na st. 572595.SLOVENSKO DOBRO-
DELNO DRUŠTVO v Tr-
stu razpisuje letos svojo
študijsko stipendijo iz sk-
lada "Mihael Flajban".
Stipendija bo znasala
2.000.000 lir letno in bo
trajala za vso redno stu-
dijsko dobo, v kolikor bo
dobitnik zadostil po-
gojem pravilnika. Stipen-
dija je namenjena sloven-
skim zamejskim vi-
sokosolcem, ki se bodo
vpisali v tržsko ali vi-
demsko univezo v aka-
demske letu 1995/1996.
Podrobnejša pojasnila do-
bite na sedzu Slovenske-
ga dobrodelnega društva
v Trstu, Ul. Mazzini
46/1.nadstr., tel. st.
631203 ob četrkih od 16.
do 18. ure. Rok zapade
30. novembra.SKLAD MITJA CUK
obvešča, da je na sedzu
Sklada dvakrat tedensko
na razpolago logopedinja.
Informacije dobite vsak
dan v dopoldanskem ca-
su, razen ob sobotah na
tel. st. 040/212289.
SKLAD MIA CUK ob-
vešča, da se vsak dan
vršijo popoldanski dopol-
nilni pouk in individual-
ne lekcije iz vseh pred-
metov na vseh solskih
stopnjah. Informacije po
tel. st. 212289 od pone-
deljka do petka v dopol-
danskem casu.OBCINSKA UPRAVA
V DOLINI prireja tečaj
slovensčine za občane, ki
ne poznajo slovenskega
jezika in bi se ga radi
naucili. Tečaj bo potekal
v večernih urah dvakrat
tedensko pod okriljem
Ljudske univerze. Vpiso-
vanje vsak delavnik od 9.
do 12. ure v tajništvo obci-
ne, kjer bodo zainteresidobili tudi vse potrebne
informacije o poteku
tečaja. Rok vpisovanja za-
pade 11. novembra 1995.VAS MIKA anglescina?
Morda že obvladate osno-
ve, a bi se radi se izpopol-
nili? Ponujamo Vam mož-
nost, da se ji približate
sproščeno in udobno, pri-
merno svojim željam in
zahtevam, za razvedrilo
ali uporabno dopolnilo
svojega znanja. Ponudba
velja predvsem za člane,
dobrodošlo Vas čakamo
na prvem spoznavnem
srečanju v ponedeljek, 30.
t. m., ob 18. uri na sedzu
ZSKD v Ul. sv. Franciška
20 (v drugem nadstropju).NOVOUSTANOVLE-
NI MePZ F.Venturini vabi
na vajo vsak torek in četr-
tek ob 20.30 v Kulturni
center A.U.Miro pri
Domju.SK BRDINA sporoča,
da se nadaljuje telovadba
v repenski telovadnici
vsako sredo od 18. do 20.
ure.SKD I.GRUDEN - Na-
brežina - Tudi letos se
bomo dne 1. novembra
primerno poklonili spo-
minu rajnih. Zbrali se bo-
mo ob 14.30 na nabrežin-
skem trgu pred spome-
nikom padlim. Od tod se
bomo podali na pokopa-
lišča in k obeležjevanju
naši okolici: 14.30 spo-
menik padlim v Nabreži-
ni, 14.40 pokopališče v
Nabrežini, 15. ura poko-
pališče v Sempolaju,
15.15 spomenik padlim v
Sempolaju, 15.20 spome-
nik padlim v Praprothu,
15.30 spomenik padlim v
Prcniku, 15.45 pokopa-
lišče v Mavhinjah, 16.15
pokopališče v Slivnem.Po spominskih svečano-
stih bo ob 17. uri sledil v
Nabrežini na Radovičevi
kmetiji tradicionalni
"vahtič". Na družanost
vabi vse člane in prija-
telje. Postregli Vam bodo
z domačim prigrizkom,
pečenim kostanjem in
pristno kapljico. Odbor
SKD I. Gruden.SK BRDINA sporoča,
da se bo prišel tečaj
smucanja na plasični ste-
zi v Nabrežini dne 7. no-
vembra in bo ob torkih in
četrkih od 18. do 20. ure.
Cas vpisovanja je se v po-
nedeljek, 30. t. m. na se-
dzu Kluba, Proseška ul.
131 na Opcinah od 19. do
20. ure.SK BRDINA organizira
sejem rabljene smučarske
opreme, ki bo 17., 18. in
19. novembra v Domu Br-
dina na Opcinah.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

126 SSM, svetle barve,
maj 1985, v odličnem
stanju motor, gume in ka-
roserija, prodam za
1.700.000 lir. Tel. st.
229121.V SREDISCU mesta
prodam prostor za avto
po ugodni ceni. Tel. st.
762886 od 19. do 21. ure.PRODAM Panda dance
900, letnik '90, v izredno
dobrem stanju, nove gu-
me. Tel. na st. 220716 -
popoldanske ali večerne
ure.PRODAM motorno ko-
lo Grillo-Piaggio 50 kub.
v odličnem stanju (skoraj
nikoli rabljen). Tel. v
večernih urah na st.
220525 (Katja).PRODAM star morotni
kopac PGS, 12 k.s. ter
prikolico. Tel. st. 231704.PRODAJAMO in do-
stavljam zivalski gnoj v
Gorici in okolici vsaj tri
tone. Tel. st.
0336/388104.SAMOJEDO mladice z
rodovnikom "Kla's" pro-
dam. Tel. st. 040/229213.PRODAM kanarčke
Malinua, dobre pevce.
Tel. na st. 220189 ob uri
kosila in večerje.ISCEN delo kot
otroška varuska. Tel. st.
228803.

COS P. TOMAZIC v

Trebčaj potrebuje fotoko-
pirni stroj v dobrem
stanju. Tel. v solskem ur-
niku na st. 214300.ETNOLSKA SKUPINA
PRI NSK prosi lastnike
starih voščilnic na božič-
no oz. novoletno temo,
da jih posodijo ob priliki
razstave v decembru. Tel.
st. 632663 ali pa v Ul. Pe-
tronio 4 pri odseku za
zgodovino.V NABREŽINI, v ne-
posredni bližini občinske
palace, zasebnik daje v
najem 42 kv. m velik pri-
tlični prostor, komaj pre-
novljen, svetel, z zago-
tvljenim parkirnim pro-
storom, za urad, ambu-
lanto, obrtniške in trgov-
ske dejavnosti. Za infor-
macije poklicati na tel. st.
040/200740 v popoldan-
skih in večernih urah.DAJEM v najem
opremljeno sobo v dolini
Glinščice (Boljunec 149)
starejši osebi, ki bi želela
živeti pri družini in ne v
domu za ostarele. Tel. st.
228193.NUDIMO dobro plača-
no službo- novost v Ita-
liji! Predstaviti se danes,
26. t. m., ob 21. uri v ho-
telu Dolina - Sesljan.NUDIM individualne
lekcije za osnovnošolske
otroke. Tel. st. 381794.KMETIJSKA ZADRUGA
v Trstu obvešča
cenjene odjemalce, da
nudi v svojih trgovinah v
Ul. Flavia, Foscolo, v
Miljah in v Centru Zeleni
Market krizanteme po
ugodnih cenah.POHISTVO KORSIC -
V soboto, 28. oktobra in v
nedeljo, 29. oktobra vabi-
mo vse na otvoritev pre-
novljene trgovine Pohist-
va Korsic v Ul. S. Cilino
38. V soboto, 28. 10., ob
18. uri otvoritev fotografs-
ke razstave Ennia Dema-
rin, nastop pevske skupi-
ne "Musica noster amor"
in pozdravni "Na
zdravje".PODARIMO simpatic-
nega psicka majhne rasti.
Tel. st. 200865 ali
200071.PIVNICA pri Nadi v
Boljuncu - vsak petek
zvečer vas vabi na
pokušnjo naravno toče-
nega piva iz soda ("a ca-
duta").OSMICA v Dolini pri
Mariu Zerjalu.

PRISPEVKI

Ob 80-letnici rojstva
Pepija Grgica daruje žena
Ida 50.000 lir za KD Lipa.V spomin na Bruna
Kuka, Stefanijo Svetlič,
Pepija Sardoca in Albina
Skerka daruje Eda Tercon
(Prcnik) 100.000 lir za
SKD Vigred.V spomin na Ano
Mozina Kralj in Betko
Krizmančič daruje Violet-
ta Crevatto 30.000 lir za
Pogrebno društvo v
Trebčaj.DAROVE
in PRISPEVKEza objavo v časopisu spreje-
majo v tajništvu Uredništva
PD (tel. 7796600) in preko
poverjenikov posameznih
društev in ustanov.Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tličje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-
17.00 od ponedeljka do petka.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6 - tel. 040-7796600

START SPORT

Prosek 551 Tel. 251040

POSEBNA RAZPRODAJA

VSEGA BLAGA

S POPUSTI OD 30% DO 60%

STAR202

061 09201

50 LET ZSKD / JUTRI V GORICI

Predstavitev publikacije o vlogi Zveze

Na naslovni strani kraljuje fotografija z osrednje slovesnosti ob letosnji 50-letnici Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je bila septembra v Dolini. V notranjih straneh pa so fotografije, skice in teksti v slovenscini, italijanscini in angleščini, ki shematično pricajo o petdesetletni aktivni prisotnosti organizacije ljubiteljske kulture v zamejstvu.

Gre za informativno publikacijo, ki so jo pri ZSKD izdali ob letošnjem jubileju in ki jo bodo javnosti predstavili jutri, 27. oktobra, ob 20.30 v goriskem Kulturnem domu. Večer na katerem bosta nastopila tudi mešani pevski zbor Oton Zupancic iz Standreza in moski zbor Skala iz Gabrij, bo sklenil kulturni triptih, ki ga je zveza pripravila, da bi tudi na Goriskem primerno počastila okroglo obletnico.

Trojezična publikacija je namenjena vsem, ki bi radi dobili osnovne informacije o zvezi in včlanjenih društvih. Podrobna organizacijska in zgodovinska predstavitev ZSKD bi sicer zahtevala večji knjižni projekt, o katerem pri vodstvu zveze že razmišljajo. Ob splošni predstavitvi ZSKD je na 24 straneh

prikazana dejavnost starih območij, kjer je zveza prisotna tudi s svojimi uradi: tržaški, goriski, beneški in rezijanski. Objavljeni so osnovni podatki vseh društev in skupin, ki so vanjo včlanjene. Za besedilo in prevode so poskrbeli Nives Kosuta, Jole Namor, Luigia Negro in Rudi Pavšic, oblikovanje in graficna oprema je delo Petra Furlana. Fotografije so prispevali studio Kroma, Rudi Pavšic, Ladi Česčut in arhiv Novega Matajurja, pri pobudi sta sodelovala se Bogomila Kravos in Michele Clara.

RAZSTAVA

Bernardis Drascek in Kosič v Exitu

Odprtie nocoj v kinu Vittoria

Likovno društvo Exit, ki je vrsto let skrbelo za pester in bogat izbor razstav v galeriji v Ul. Favetti, pričenja nocoj novo razstavno sezono v preddverju kinodvorane Vittoria. Do konca leta se bodo v tem zanimivem razstavnem prostoru vrstile tri prireditve, pod skupnim naslovom "Perchè la pittura fa tanta paura?" (Zakaj tolikšen strah pred slikarstvom?). Drevi ob 20. uri, pred pricetkom filma M. Krassovitz "L'odio" v sporedu Gorica kinema (ob 20.45), bodo odprli razstavo del treh mlajših likovnih ustvarjalcev: Hermana Kosica, Alessandra Bernardisa in Micheleja Drascka. Gre za likovnike, ki so svoj talent zastavili tudi v "uporabni" obliki letos poleti, ko so poskrbeli za scensko zasnovo pesniških in glasbenih večerov po goriskih ulicah in trgih. Kosič in Drascek sta goriskemu občinstvu že znana, medtem ko se Alessandra Bernardis predstavlja prvič.

ŠTEVERJAN / NA 20. REDNEM OBČNEM ZBORU

Pregledali delo in obnovili odbor društva F. B. Sedej

V obračunu kulturni večeri, festival glasbe, zborovski nastopi
V društvo se je včlanil tudi ansambel Briški odmev

V Sedejevem domu v Steverjanu je bil v petek 20. redni občni zbor SKPD Francisek Borgija Sedej. Predsednik Marko Terčič je pozdravil vse udeležence, se posebej pa goste: predsednika ZSKP, predstavnike društev, župnika, župana in odborika za kulturo. Franka Padovan-Terčič je v tajniškem poročilu navedla prireditve, ki jih je društvo organiziralo v preteklem triletnju: od festivalov do kulturnih večerov in družabnosti ob raznih priložnostih. Blagajnik Janez Terpin je prikazal finančno stanje društva, nakar so predstavniki včlanjenih skupin prebrali poročila: Kristina Corsi o mešanem zboru, Valentina Humar o otroškem zboru, Nikolaj Pintar o mladinskem krožku in Ivan Vogrič o Steverjanskem vestniku. Vogrič se je odpovedal funkciji urednika Vestnika zaradi pre zaposlenosti. Poročila vseh skupin so prikazala vsestransko aktivno delovanje društva.

Sledilo je kratko predsednikovo poročilo Marka Terčica, ki se je zahvalil vsem odbornikom in sodelavcem. Prebral je se pismo ansambla Briški odmev občnemu zboru s prošnjo za članstvo v društvu. Prisot-

ni so odobrili.

Sledili so pozdravi gostov. Župan Hadrijan Corsi se je v imenu vseh Steverjancev in Briške gorske skupnosti zahvalil društvu za delo in zavezal se vrsto uspehov v ohranjanju slovenske kulture v vasi. Pozdravili so se: dr. Damjan Paulin (ZSKP), Matjaz Pintar (SKPD M. Filej), Dimitrij Brajnik (PD Standrez), Claudio Peric (KD Hrast), Silvan Pittoli (KD Briski gric), Gabrijel Figelj (PD Stmaver), Valter Bandelli (PD Podgora), Simon Komjanc (SZ Olympia). Sekcijski tajnik SSK Dominik Humar je

poslal pisni pozdrav.

Predsednik nadzornega odbora Simon Komjanc je dal razresnico staremu odboru, nakar so sledile volitve. Ker je bila predstavljena samo ena lista, so potekale kar z dviganjem rok. V novem odboru si bodo na prvi seji porazdelili funkcije naslednji člani: Hadrijana Corsi, Kristina Corsi, Mihael Corsi, Andrejka Hlede, Jurij Hlede, Sasa Hlede, Martin Komjanc, Florijan Lango, Gianni Manià, Franka Padovan, Edi Skok, Marko Terčič, Janez Terpin, Lilijana Terpin, Anita Tomazič, Silva-

na Vogrič. V odbor avtomatično pristopi se po en član mešanega zbora, otroškega zbora, mladinskega krožka, Steverjanskega vestnika in ansambla Briški odmev. V razsodbo bosta Edi Hlede in Simon Komjanc, v nadzornem odboru Simon Komjanc, Mirjam Dorni in Ivan Maraž. V razpravi je Simon Komjanc predlagal oživitve dramske skupine v okviru društva, ker je že precej let njeno delovanje zamrlo.

Na sliki (Fotostudio Reportage) člani in gostje na občnem zboru

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. novembra 1995 in zapadlostjo 1. novembra 2002.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi kupon s **5,50%** bruto obrestmi bo izplačan 1. maja 1996 z izvedenimi davčnimi odbitki. Znesek naslednjih kuponov izplačljiv 1. novembra in 1. maja za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviškom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno **10,16%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **27. oktobra**.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. novembrom; ob vplačilu (**2. novembra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

KINO

GORICA VITTORIA Gorica kinema: 20.45 »L' odio«. Rež. M. Krassovitz. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 17.15-19.45-22.00 »Apollo 13«.

RAZSTAVE

V **GALERIJI KULTURNEGA DOMA** je do 27. t.m. odprta razstava članov fotokluba Skupina 75 ob 20-letnici delovanja. Ogled od 9. do 13. ure.

PRIREDITVE

SPD GORICA prireja 12. novembra martinovanje v lovski koči na Kremencah nad Rencami. Prijave na sedežu ob sredah od 11. do 12. ure in ob četrtkih od 19. do 20. ure.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV prireja 19. novembra večerjo ob martinovanju v gostišču Fogolar v Gallianu pri Cedadu. Vpisovanje se zaključi 8. novembra. Prihodnji teden bo zaradi praznikov dežurstvo na sedežu 3. novembra.

MARTINOVANJE bo 11. novembra v domu na Bukovju v priredbi KD Briski gric. Prijave in informacije pri Maji Humar (tel. 884187) in Emanuelu Juretič (81163).

KD OTON ZUPANCIC prireja martinovanje 4. novembra v domu A. Budal v Standrežu. Vpisovanje pri Marti (tel. 21407).

OBVESTILA

SKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesne vaje za otroke in odrasle. Prijave pri Milki Pahor tel. 419993 ali pri odbornikih.
DRUŠTVO JADRO IZ RONK prireja tečaj slovenskega jezika in kulture. Trajal bo šest mesecev, pouk bo na sedežu društva v Romjanu ob torkih med 20. in 22. uro. Prvo srečanje bo jutri ob 20. uri. Interesenti se lahko se prijavijo pri odbornikih društva (tel. 482015, 776123, 413084).

SGZ GORICA je odprla svoje okence na sedežu Zadružne kreditne banke v Doberdolu. Članom s tega območja je na razpolago ob sredah od 14. do 15.30.

SPD GORICA - SMUČARSKI ODSEK prireja od 27. oziroma 29. decembra do 2. januarja zimovanje s silvestrsko večerjo v Cerknem. Zaradi rezervacije hotela se prijave zaključijo 30. oktobra. Prijave na sedežu društva (tel. 33029) ob sredah od 11. do 12. in četrtkih od 19. do 20. ure.

IZLETI

SPD GORICA vabi v nedeljo, 29. t.m., v Benecijo na Burnjak, praznik kostanja, ki ga prireja Planinska družina Benecije v Crnem vrhu. Prevoz z lastnimi sredstvi. Zbirališče ob 9.15 na Travniku. Poleg prijetne družabnosti v popoldanskem času bo dopoldne se krajši pohod s

Crnega vrha na Vogu.
KULTURNI KROZEK "TERRA" priredi v nedeljo, 29. t.m., izlet na Sabotin po slovenski strani. Izlet je posebej primeren za ljubitelje narave. Prijave po tel. 32273. Odhod bo ob 9.45 s parkirnega prostora pri Rdeči hiši.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL MORO, Carduccijska ulica 40, tel. 530268.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

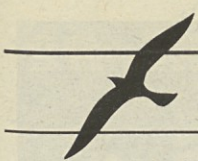
POGREBI

Danes v Gorici: ob 8.30 Cecilia Munich iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče; ob 10. uri Ljudmila Matelica, vd. Komel iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev in na pokopališče v Podgori; ob 11.30 Ljudmila Terzer, vd. Miklus iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmi; ob 12.45 Nevio Cecon iz bolnišnice sv. Justa v Faedis.

†
Po dolgi bolezni nas je zapustila

Ljudmila Terzer
Pogreb bo danes ob 11.30 iz mrliške veže glavne bolnišnice v pevmsko cerkev.

Zalujoci
Pevma, 26. oktobra 1995

ŠOLA TRINKO / ŠOLSKI SKRBNIK SLOVENSKI DELEGACIJI

Občina naj zagotovi šoli primeren sedež

Za skrbnika sta možnosti dve: v Kapucinski ali v ulici Marconi

Koordinacijski odbor staršev dijakov šole Ivan Trinko in drugih slovenskih komponent se je srečal z goriskim šolskim skrbnikom, da bi preverili možnosti čimprejše izselitve šole iz sedanjih neprimernih prostorov. Sestanka so se poleg predstavnikov staršev (Igor Orel, Flavija Bezjeljak, Dominik Humar) udeležili se Livio Semo-lic (Sindikat slovenske šole), Marko Marincic (občinska manjšinska konzulta), Damjan Paulin (SSO) in občinski svetovalec Bernard Spacapan.

Starši so solskega skrbnika seznanili z ultimativno zahtevo županu, naj do 31. oktobra pove, kateri bo dokončni sedež slovenske srednje šole in kdaj se bo šola lahko izselila iz sedanjih skrajno zaslih in neprimernih prostorov.

S svoje strani je dr. Ugo Mannini pojasnil stališče solskega skrbništva, ki je poleti predlagalo selitev v Ul. Cappella kot "manjše zlo", saj je to bila kratkoročno edina možna rešitev. Jasno pa je, je dejal, da mora biti ta rešitev začasna. Zato ne razume nekaterih županovih izjav, ces da naj bi šola tam ostala kar več solskih let. Prav tako mu ni jasno, na katerih osnovah in podatkih občinska uprava govori o bodoči namestitvi šole, saj se mora o tem prej dogovoriti s skrbništvom. Osnovni predpogoj za določitev, kateri sedež je lahko ustrezen za šolo Trinko, je poznavanje točnih podatkov o potrebah te kakor tudi vseh drugih sol. Šolski skrb-

nik je ze narocil ravnateljem, naj mu posredujejo vse te podatke. Cim bo razpolagal z njimi, bo stopil v stik z občinsko upravo, da bi se dogovorili o razporeditvi vseh sol in v tem okviru tudi šole Trinko.

»Kar se mene tiče«, je se pojasnil dr. Mannini, »ostaja sedež šole Trinko se vedno v Kapucinski ulici. Nikoli ne bom pristal na prodajo tega poslopja, dokler občina ne zagotovi slovenski šoli vsaj enakovreden sedež.« Škrbnik je nakazal troje možnosti: prva je izvedba najnujnejših popravil na poslopju v Kapucinski ulici, saj strošek za občino ni nemogoč (50 milijonov za zamenjavo kotla za ogrevanje ali kvecemu, po trditvah občine, 200 milijonov za celotno zamenjavo ogrevanja); druga možnost je dodelitev poslopja v Ul. Marconi (kjer so mestni redarji šoli Trinko; tretja alternativa je, naj občina, ce ne namerava izbrati ene od prejšnjih dveh, sama poišče nov primeren sedež za slovensko šolo v centru mesta.

Slovenski predstavniki so pozitivno ocenili to skrbnikovo stališče, opozorili pa so na težave v dialogu z občino, ki doslej ni pokazala nobenega posluha za dogovarjanje, ampak vztraja pri svojih nartih "divje" racionalizacije. Zato so slovenski predstavniki napovedali, da bodo zaprosili za srečanje s prefektom, ki ga tudi šolski skrbnik se sproti obvesca o dogajanju v zvezi s šolo Trinko.

Občinska komisija še ni evidentirala dokončnega sedeža

Bliza se rok 31. oktobra, do katerega je odbor staršev dijakov srednje šole Ivan Trinko zahteval, naj se občina izjasni glede dokončnega sedeža za slovensko srednjo šolo. Je občinska uprava že določila, kateri bo ta sedež? Je že predvidela, kdaj se bo šola lahko vselila vanj in tako zapustila sedanje skrajno neprimerne prostore v Ul. Cappella, kjer utesnjenost dveh sol povzroča težave ne le šoli Trinko temveč tudi italijanski osnovni šoli Fumagalli?

Ta vprašanja je občinski svetovalec progresistov Igor Komel postavil županu na predsinocni seji občinskega sveta. Komel je tudi pozval občinsko upravo, naj pokaže večji smisel za sodelovanje in dogovarjanje s šolskim skrbništvom in pokrajinsko upravo. Reševanje šolskih vprašanj terja konstruktiven pristop vseh navedenih uprav, medtem ko sedaj dela vsak po svoje, kar je vir nesporazumov, nasprotij in se večjih težav.

Odgovorila mu je odbornica za šolstvo Mari- lena Francoso, ki je povedala, da vprašanje sedeža za šolo Trinko se preučuje komisija za reorganizacijo šolske mreže, ki so jo ustano-

vili na občini. Gre za interno delovno skupino, ki preučuje stanje vseh sol in preverja razne možnosti. Odbornica je dala razumeti, da do konca oktobra se ne bo odgovora za šolo Trinko, pač pa upa, da ga bodo izdelali v novembru. Glede sodelovanja z drugimi upravami je dejala, da si mora občinska uprava najprej sama razčistiti pojme in bo sele potem začela pogovore z drugimi. Kolikor ji je znano, je tudi šolski skrbnik ubral enako pot in zbira informativno gradivo iz svojih virov.

Francosova se je tudi obregnila zoper proteste zaradi namestitve šole Trinko, ki je ni določila občina. »Sedanje lokacijo«, je dejala, »je predlagal šolski skrbnik v dogovoru z ravnateljico, zato res ne razumem, zakaj se danes pritožuje«. Odbornica seveda pri tem ni povedala, da so bile druge rešitve, ki jih je predlagala občina, za slovensko šolo se manj sprejemljive, kot je sedanja.

Nekoliko spravljevejši je bil župan, ki je sprejel Komelov poziv k sodelovanju z drugimi upravami in dejal, da se občinska uprava zavzema za premostitev sedanjih nesoglasij.

FINANCARSKA ŠOLA / NAPOVED FORNASIRJA (FI)

Začetek gradnje najbrž že januarja

Razpravo v občinskem svetu prekinili zaradi pozne ure; nadaljevala se bo 31. oktobra

Kot je bilo pričakovati se bo razprava o financarski šoli nadaljevala na naslednji seji občinskega sveta. Včeraj ponoči so sejo, ki je bila v celoti posvečena obravnavi resolucije vseh skupin levosredinske opozicije zoper gradnjo na letališču, zaradi pozne ure prekinili. Sklenili so, da bodo z razpravo nadaljevali na novi seji v torek, 31. oktobra, in, ce potrebno, se v naslednjih dneh.

Včeraj smo ze poročali o županovem zagovoru koristi, ki naj bi jih šola-vojašnica za financne stražnike prinesla Gorici in o nekaterih ugovorih, ki so jih svetovalci opozicije postavili v zvezi s posameznimi trditvami župana. Eno glavnih vprašanj, okrog katerih se je razvila polemika, zadeva financiranje: šolo bi zidali z denarjem iz Osimskih sporazumov, ki je tako ali drugače namenjen Gorici. Ima torej smisel za praviti 150 milijard za gradnjo nove vojašnice, ki bi vrhu vsega zavrila razvojne možnosti letališča, ali bi bilo bolje ta denar nameniti drugim investicijam (ceste in avtoceste, razvoj univerze in drugih struktur), ki bi se najbrž bolj obrestovale. Desnosredinska vecina zagovarja financarsko šolo in pravi, da bi v nasprotnem primeru izgubili večji del denarja. Opozicija trdi, da je financarsko šolo, ce jo ze hočejo, mogoče z dosti manjšim stroškom odpreti v eni od vojašnic, ki se prazniyo (na Trzaski ulici ali v Loc-

niku). S tem bi pridobili kar nekaj desetini milijard za druge investicije, seveda, ce bo mestna uprava sposobna izdelati primerne nacрте in ne le pasivno sprejemati tega, kar ji vsiljuje Rim.

V nadaljevanju se je svetovalec opozicije Bruno Crocetti kot prvi podpisnik prebral resolucijo proti gradnji vojašnice na letališču. Pred skoraj poldrugim letom predloženo besedilo, ki navaja vse ze dobro znane razloge zoper gradnjo, je dopolnil s predlogom, ki naj bi ga poprli občinski svet, da se o vprašanju razpiše referendum med goriskimi občani. Formalna zahteva s 3 tisoč podpisi je bila svojčas ze predložena, a ni bila

sprejeta zaradi ozkega tolmačenja občinskega pravilnika.

V razpravi so nato prvi posegi prisli iz vrst večinske koalicije, ki zavrača resolucijo. Najzanimivejši je bil poseg načelnika skupine Forza Italia Sergia Fornasirja, ki je ocenil, da je resolucija iz z njo vsa razprava o financarski šoli brezpredmetna, saj se gradbeni postopek nadaljuje mimo volje občinskega sveta. Fornasir je glede tega najbrž dobro informiran, saj se je spustil tudi v napoved, da naj bi se postopek za zakup del koncal ze v prihodnjih dveh mesecih, gradnja financarske šole pa naj bi se začela ze januarja prihodnje leto.

NOVICE

Skupinska razstava v Štarancanu

Se ta teden (do sobote) je v občinski knjižnici v Štarancanu odprta razstava desetih likovnikov iz naše dežele in bližnjega Veneta. Razstavo je pripravilo združenje "Il Cerchio". Prevladujejo slikarska, oziroma grafična dela, kiparska dela predstavljajo le trije avtorji: Piero De Martin, Claude Andreini in Angelo Simonetti. Poleg omenjenih treh avtorjev, na razstavi sodelujejo se Carla Asquini iz Buttria, Augusto Bartoli iz Trsta, Luciano Cecchin iz Maniaca, Giovanni Centazzo iz Cordenonsa, Gabriella Giacomini iz San Quirina pri Pordenonu, Giancarlo Magri iz Pordenona, Antonella Ongaro iz Istraga. Ogled razstave je od 15.30 do 18.30.

Abonmaji za gledališko in glasbeno sezono v Trzinu

Vodstvo občinskega gledališča v Trzinu obvesca, da so v prodaji abonmajske vstopnice za gledališke oziroma glasbene prireditve v novi sezoni. Prodajajo jih pri blagajni gledališča od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure (razen ob ponedeljkih) ter v agencijah Utat v Trstu, Appiani v Gorici in trgovini Discotex v Vidmu. Včeraj pa so začeli vpisovati abonmaje tudi za sezono italijanskega gledališča v Gorici, ki se bo odvijala v Kulturnem domu.

Tečaj za otroške pevovodje

Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica in center za glasbeno vzgojo Emil Komel prireja tečaj za pevovodje otroških in mladinskih zborov, ki ga bo vodil prof. Hilarij Lavrencic. Tečaj je namenjen pevovodjem, lahko pa se ga udeležijo tudi učitelji glasbe in drugi zainteresirani. Obsegal bo niz šestih predavanj, na katerih bodo obravnavali teoretično priravo na delo z zborom, pripravo klavirske spremljave pesmi in osnovno orkestracijo z instrumenti Orff. Prvo srečanje bo nocoj ob 20. uri v komorni dvorani Katoliškega doma.

Požar v sušilnici za koruzo

Stiri ekipe gasilcev so bile včeraj dopoldne zaposlene z gasenjem požara, ki je nastal v sušilnici za koruzno zrnje v Medeji in ki je povzročil precejšnjo gmotno škodo. Gasilce so poklicali nekaj pred sedmo uro, svoj poseg pa so zaključili nekaj po 13. uri. Zdi se, da je ogenj najprej zajel pleve, oziroma prah, ki je prisoten med zrnjem in se nato razširil na zrnje. Točnih podatkov o neposredni in posredni škodi se ni.

Gradež: elektrika ubila žensko

Necakinja je včeraj v Gradežu odkrila truplo 78-letne Rose Miletta, vd. Gallo, ki jo na domu je ubil električni tok. Ženska je zivela sama v stanovanju v 4. nadstropju bloka v Ul. Morosini 2. Necakinja je včeraj sla kot skoraj vsak dan k teti, ki pa ni odprla vrat. Zaman je trkala, potem pa poklicala pomoč, da so s silo odprli vrata. V spalnici so na tleh našli truplo Rose Miletta: v roki je se ticala zico svetilke na nočni omarici. Domnevajo, da jo je električni tok ubil dan pred najdbo trupla. Najverjetneje se zdi, da je skusala sama neprevidno popraviti svetliko, četudi ne izključujejo niti hipoteze samomora.

Policija izsledila še dva vojaka z mamili

Goriska policija je v okviru večtedenske preiskave izsledila še dva domnevna razpečevalca mamili. V prejšnjih dneh so zaradi razpečevanja tabletk ecstasy že priprli 19-letnega Manuela Chiarotta iz Cervinjana in ovadili 30-letnega Marca Seriguttija iz Gradeža. Pred nekim diskom v Gradežu so sedaj aretirali se 23-letnega Eneo Zentilina iz Marana, ki služi vojaški rok v letalski bazi v Rivoltu. Našli so mu 50 gr hasisa. Zaradi razpečevanja so ovadili tudi podcastnika vojaškega letalstva 22-letnega Sandra Diducha iz Rima.

OBČINA / PRVI STIKI Z NAČRTOVALCI

Priprave za nov regulacijski načrt

Upravitelje zaskrblja predvsem stalno upadanje prebivalstva

Med točkami programa sedanje občinske uprave je tudi izdelava novega regulacijskega nacрте, ki naj bi omogočil drugačen razvoj mesta ob upoštevanju vseh sprememb, ki so ali bodo se nastale, zlasti kar zadeva upadnje prebivalstva, možnosti razvoja gospodarskih dejavnosti, povezovanja s sosednjo Novo Gorico itd. Pred kratkim je župan s člani odbora imel daljše srečanje s predstavniki studia Gregotti iz Milana, ki naj bi izdelal novi urbanistični nacрте. Govor je bil predvsem o osnovnih podatkih in izhodiščih, ki jih bo treba v novem urbanističnem nacрту upoštevati. Na prvem mestu so vsekakor projekcije o gibanju prebivalstva. Po navedbah občinskih uradov,

naj bi število prebivalstva v naslednjih dvajsetih letih zdrknilo pod 30 tisoč. Vendar Gorica v tem ni, oziroma ne bo izjema, saj je upadanje prebivalstva pojav s katerim se soočajo v vseh razvitih državah, oziroma državah. Bolj za primerjavo velja navesti podatek izpred dvajsetih let, ko so načrtovali, da bo Gorica do konca stoletja vsaj podvojila število prebivalstva. Zgleda, tako je mogoče razumeti tudi iz tiskovnega poročila, da je glavna skrb sedanjih upraviteljev, kako zaježiti upadanje števila prebivalstva in zaježiti predvsem beg mlajše delovne sile. Pri pripravi novega urbanističnega nacрта naj bi sodelovali tudi mladi goriski strokovnjaki s tega področja.

SDAG / POD OKRILJEM EZ

Južnoameriški gostje pri Sdag

Priznanje goriskemu avtoportu

Na sedezu družbe SDAG se je včeraj zaključilo delovno srečanje med predstavniki Evropske zveze in funkcionarji ministrstev za finance Brazilije, Argentine, Urugvaja in Paragvaja. Srečanje sodi v okvir sodelovanja med EZ, ki jo je zastopal funkcionar za mednarodne zadeve dr. Antonio Querioz, in zvezo južnoameriških držav Mercosur.

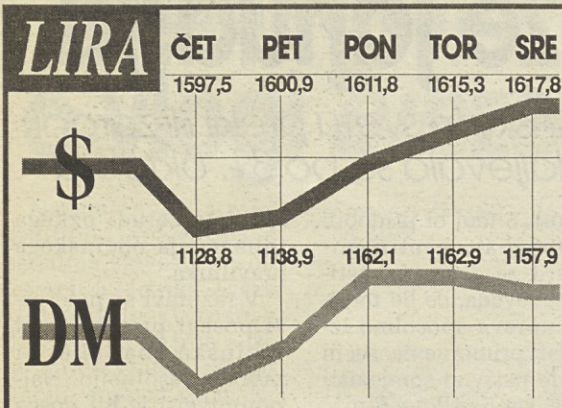
Predsednik SDAG Zanolto je izrazil zadovoljstvo zaradi zaupanja EZ, ki je gorisko blagovno postajališče izbrala kot pilotski center za sodelovanje z državami Mercosur. Izrazil je tudi pričakovanje, da bo EZ doprlla razvojne nacрте mejnega postajališča in mu s tem pomagala razviti vlogo pomembnega tranzitnega vozla na osi vzhod-zahod.

Južnoameriški gostje (na sliki) so se v Gorici zadržali dva tedna in preucili delovanje tukajšnjih mejnih naprav.

gospodarstvo in finance

Sawa

EUROSAVA Tel. 040/361177

NOVICE

Od decembra bolj ekološki bencin

RIM - Naftni družbi Agip Petroli in IP nadaljujeta prizadevanja, da bi bil njun bencin čim bolj prijazen okolju. Od 1. decembra bosta družbi grupe ENI v 13 italijanskih mestih začeli prodajati neosvinčeni bencin z zelo omejeno vsebnostjo benzena, saj ta ne bo presegal odstotka na prostorninsko enoto. Agip in IP se bosta tako z veliko anticipacijo prilagodili normi, ki je zdaj v teku parlamentarne odločitve in ki predvideva, da benzen ne bo smel preseči prostorninskega odstotka od leta 1999 naprej.

Nova Roncheyeva knjiga ob vzglavju bolnika Italije

MILAN - »Gospodarstvo v čisti preobrazbeni fazi«, ki živi od prodaje svojih proizvodov, a mu ne uspeva izvažati visoke tehnologije; »velike civilne infrastrukture«, ki nazadujejo ali nikakor ne dočakajo začetka izgradnje; javni dolg, ki dosegaja 124 odstotkov bruto domačega proizvoda in ki ga napihujejo državni izdatki, razdeljeni v 6 tisoč ločenih in nepovezanih poglavij; informacija, ki ne opravlja svoje naloge in ki pogosto proizvaja dezinformacijo. To je v grobih potezah Italija, kakršno opisuje v svoji najnovejši knjigi z naslovom »Fin di secolo in fax minore« (Konec stoletja v fax minore) nekdanji minister Alberto Ronchey, ki pa poleg prodorne analize, s katero se skoraj ni mogoče ne strinjati, žal ne daje receptov za ozdravitev bolnika.

TRGI / ZAVRTJE PADANJA

Dolar pomagal liri k premirju

Pozitivna tudi milanska borza

MILAN - Medtem ko se je padanje vrednosti lire včeraj vsaj nekoliko ustavilo, je milanska borza preživela zelo čuden sestanek, na katerega je nedvomno vplivala nervoza pred glasovanjem o nezaupnici Dinijevi vladi. Prvi del sestanka je bil pozitiven, in to se enkrat po zaslugi delnic Ferfin, ki so pridobile 14, 43 odstotka, in to kljub trikratni suspenziji kotacije zaradi pretirane rasti tečaja. Zadnji indeks Mibtel je pokazal napredek za 0,43 odstotka, kar pomeni, da je glede na najvišjo včeraj doseženo vrednost izgubil okrogel odstotek, medtem ko so bili posli vredni 530 milijard lir.

Z borznega trga je tudi zelo zanimiv, pa čeprav po svoje tragičen podatek, po katerem so mali delničarji v zadnjih desetih letih izgubili kar pet tisoč milijard lir. Toliko naj bi jih bila - po izračunu združenja za zaščito malih odjemalcev banknih, finančnih, poslovnih in zavarovalniških storitev ADUSBEF - stala novejša zgodovina velikih finančnih dogajanj v Italiji, v kateri je slo v dim 4.952 milijard lir prihrankov 228 tisoč malih varčevalcev. V dolgem seznamu ponesrečenih finančnih operacij se ni »super Gemine«, ki jo ADUSBEF označuje kot »zadnje

dejanje vojne kronike« na skodo malih delničarjev.

Toda vrnimo se k liri, ki je včeraj preživela nekoliko bolj miren dan in se rahlo okrepila v razmerju do marke, čeprav je njeno nadaljnje gibanje skoraj v celoti odvisno od razvoja politične situacije v naslednjih urah. Po dveh dneh strmoglavljenja, v katerih je italijanski bankovec izgubil do marke približno tri odstotke vrednosti, se je lira včeraj vrnila pod raven 1.160 za marko, medtem ko je pri dolarju le rahlo popustila. V tem trenutku velikih politično-institucionalnih napetosti je liri pomagalo postopno izboljšanje tečaja dolarja, ki se je okrepil na vseh mednarodnih trgih. Zelenemu bankovcu je v torek zvečer pomagala izjava guvernerja nemške centralne banke Hansa Tietmayerja, ki je izrazil pripravljenost za dogovorjen nastop centralnih bank v pomoč ameriški valuti.

Iz Milana poročajo tudi o izboljšanju na trgu pogodb future na državne vrednotnice, kjer se je prav tako pozna blagodejen učinek okrepitev dolarja. Kupcije so bile razmeroma živahne, saj so v Londonu podpisali 39 tisoč pogodb, v Milanu pa jih je bilo sklenjeno 11 tisoč.

» SUPER GEMINA «

Kdo bo plačal neuspeli podvig?

ELIO FORNAZARIC

Na slikovitem otoku Ischia v Tirenem morju pred Neapljem se tudi v drugi polovici oktobra združujejo trume tujih turistov, med katerimi so najbolj številni Nemci. Njihove marke jim pač omogočajo razmeroma ceneno bivanje v današnji Italiji razvrednotene lire. Brezskrbni počitnikarji se tako sprehajajo tudi po turističnem mestecu Lacco Ameno, malokateri med njimi pa se na glavnem trgu ozre na spomenik, ki so ga pred leti postavili znanemu italijanskemu založniku Angelu Rizzoliju.

Lacco Ameno je bil čisto navadna ribiška vasica - tudi izvirno ime kraja je bilo skromnejše: Lacco, prilastek Ameno pa so mu pozneje dodali zato, da bi bil bolj privlačen za domače in tuje turiste - ko je Angelo Rizzoli pred nekaj desetletji tod zgradil vrsto hotelov, uredil plažo in vzpostavil redne trajektne zveze z zunanjim svetom. Hvalezni domačini so mu zato postavili na glavnem trgu spomenik, in to tik ob filiali zavoda Banco di Napoli. Rizzoli in Banco di Napoli: se pred nekaj leti zgled uspešnosti, danes pa oba v globoki krizi.

Huda recesija, ki pesti največji denarni zavod južne Italije, je javnosti dobro znana. Kriza pri Rizzoliju pa je izbruhnila sele v trenutku, ko se je začel uresničevati »gospodarsko-financijski podvig stoletja«, ki so ga v preteklih mesecih na tihem pripravili predsednik Mecioance Cuccia, predsednik Fiatovega koncerna Angelli in nova zvezda italijanske zasebne industrije Lucchini, namreč projekt za takomenovano »super Gemino«. Nova družba, ki naj bi se razvila iz sedanjega Gemine (Generale mobiliare interese azionarie), naj bi vzela pod svojo streho vse dejavnosti družbe Ferfin-Montedison (torej znane firme Fila RCS-Rizzoli Burvo, Caffaro, Edison, Calcestruzzi in druge), založbo »Il Messaggero« in zavarovalnico »La Fondiaria«, tako da bi velika Gemina

s svojim skupnim letnim prometom okrog 40 tisoč milijard lir postala druga največja zasebna kapitalaska koncentracija v Italiji.

Ko so priprave na združitev omenjenih družb prisle v fazo, v kateri naj bi določili delež skupne glavnice velike Gemine, ki naj se prizna posameznih komponentam novega podgiva, pa se je zataknilo. Izkazalo se je, da je ena izmed »povabljenih« družb, RCS-Rizzoli, zadolžena za 800 do 1000 milijard lir. Tega menda niso vedeli niti nasledniki viteza Angela Rizzolija, niti predsednik Medio-bance Cuccia, niti borzna nadzorna ustanova Consob in niti ne mednarodna finančna ustanova, ki je zadnja leta overovala uradne obračune družbe RCS-Rizzoli.

Nacrt o uresnitvi velike Gemine so tako zbrisali z dnevnega reda in stara Gemina bo vsaj za nekaj let ostala pri sedanjih razsežnostih, problem pa seveda ni v tem. Pravi problem je dejstvo, da se v današnji Italiji kljub vsem formalnoppravnim kontrolam lahko dogaja, da je neka delniška družba zadolžena do grla, ne da bi kdo sploh mignil, da o zasciti malih varčevalcev niti ne govorimo. Kaj je vsa zadnja leta (zadolžitev v višini 800 do 1000 milijard ni nastala čez noč!) delal upravni svet RCS-Rizzoli? Kaj je delal nadzorni odbor? Kako in kaj je kontrolirala Consob? Na kakšni osnovi so se mednarodno overovile zadnje družbine bilance?

In se: kdo bo zdaj poklican na odgovor? Kdo bo poravnal nastalo skodo? Spodleteli podvig velike Gemine bo namreč imel posledice ne le na domačem trgu, temveč tudi v mednarodnih gospodarskih krogih. Italijanski liri in borzi lahko res škodujejo zapleti okrog usode Dinijeve vlade, vprašanje pa je, ali niso za »kredibiliteto« Italije morda se bolj škodljivi pojavi, kakršna je prav afera okrog družbe RCS-Rizzoli in nerogene velike Gemine.

SDGZ / Z OBČNEGA ZBORA GOSTINSKE SEKCIJE NA PESKU

Tudi v gostinstvu se količina umika kakovosti

Izkoristiti turistični potencial

TRST - Z občinim zborom članov sekcije za trgovino na drobno se je včeraj sklenil niz delovnih skupščin sekcij Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, na katerih so člani podrobno obravnavali razmere na splošnem gospodarskem in na specifičnem področju svoje podjetniške dejavnosti ter si seveda zastavili programe za nadaljnje delo. Danes se bomo pomudili pri predzadnjem občinim zboru, na katerem so se pretekli ponedeljek na Pesku zbrali člani gostinske sekcije (na posnetku - foto Krizmančič/KROMA).

Predsednik sekcije Lino Doljak je v svojem izčrpnem poročilu razčlenil trenutne razmere na gostinskem področju v tržaski pokrajini in deželi,

pri čemer je opozoril na velike spremembe, ki so krepko pretresle tradicionalno podobo gostinske dejavnosti nasploh in se posebej slovenskega gostinstva. S političnimi in družbenimi spremembami v našem zaledju se je temeljito spremenila tudi struktura gostov oziroma odjemalcev turistično-gostinskih storitev, je poudaril Doljak, kvantiteto pa vse bolj nadomešča kvaliteta. Predsednik gostinske sekcije, ki je opozoril na problem neoljalne konkurence, kot so npr. divje osmice ipd., je tudi samokritično ugotovil, da so Kras, Brda in Benecija neprecenljivo turistično bogastvo, ki pa ga slovenski gostinci niso dovolj ovrednotili in ustrezno izkoristili. Potrebna je zato v prvi

vrsti pubuda njih samih, ki bi morala steci v sodelovanju z ostalimi zainteresiranimi kategorijami, kot so vinogradniki, muzejske in druge turistično usmerjene ustanove. Poleg reklamnih akcij in posebne ponudbe pa je Doljak postavil tudi uspešno sodelovanje s Slovenskim deželnim zavodom za

poklicno izobraževanje, ki je skupaj s strokovnimi leti in drugimi pobudami neobhodno za izobraževanje gostinskega kadra. Konec svojega poročila je predsednik posvetil se drugim dragocenim dejavnostim Združenja in problemom naših bank, ki jih gospodarstveniki se posebejo živo občutijo.

Doljakovo poročilo je dopolnil tajnik Niko Tenze, nato pa so zborovalci izvolili nov odbor sekcije, ki ga poleg Doljaka in Tenzeja sestavljajo: Nevo Corbatti, Valentina Fabi, Katja Fabrizi, Branko Gustin, Lojze Gustin, Božo Ječič, Giuliano Karis, Adolfo Sardoc, Ranko Sardoc, Jurij Skabar in Pavla Živc.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOV ZIMSKI VOZNI RED

(od 29.10.1995 do 30.3.1996)

NOVOSTI! NOVOSTI! NOVOSTI!

Redne linije

Z novim voznim redom uvajamo novo redno linijo v Amsterdam s prvim letom 16. decembra. V nizozemsko prestolnico bomo leteli enkrat tedensko ob sobotah. V Kopenhagen letimo ob sredah namesto ob torkih (sobotni let ostane nespremenjen), v Frankfurt je poleg sobotnega popoldanskega tudi dopoldanski let. V London letimo tudi ob ponedeljkih, v Moskvo dodatno ob torkih, v Tirano pa tudi ob nedeljah.

Carterske linije

Kot že nekaj zim doslej bomo tudi letos Ljubljano s čarterskimi leti povezali z Gran Canario in Tenerifi in sicer ob sobotah; ponovno smo oživeli tudi čarterske polete v Tel Aviv ob petkih.

Prodaja po telefonu

Dobrodošla novost e tudi telefonska prodaja letalskih vozovnic s plačilnimi karticami: eurocard, kmečko kartico in american express. Poleg tega vam vozovnico lahko na vašo željo dostavimo na zahtevani naslov za minimalno doplačilo.

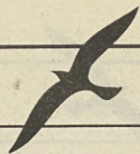
S plačilnimi karticami tudi na letalu.

S plačilnimi karticami boste odslej lahko kupovali tudi brezcarinsko blago na naših letalih.

Izboljšave v potniški kabini letala in postrežbi

Ker si želimo izboljšati kakovost naših storitev, pripravljamo izboljšave potniškega servisa in potniške kabine na vseh tipih letal.

Uvajamo porcelansko posodo in kovinski pribor. Na določenih rednih linijah bomo potnikom postregli s toplimi obroki. Letala bomo opremili z novimi kuhinjami za pripravo toplih obrokov in garderobno omaro. Z zmanjšanjem števila sedežev v potniški kabini bomo nudili več prostora za ročno prtljago in obleke ter pridobili večji razmak med sedeži in tako poskrbeli za večje udobje potnikov.

POGOVOR Z REŽISERJEM BORISOM KOBALOM

Lekcije o gledališki umetnosti za dijake

MATEJKA GRGIC

Pravijo, da gledališče mladih ne privlačuje več. Pravijo, da zna platno vzpostaviti veliko tesnejši stik s publiko mladostnikov kot pa odrske deske. Pravijo tudi, da mladina ni delezna pravilne gledališke vzgoje, da sola namenja premalo pozornosti teatru in da je svet komedij, dram, tragedij in drugih zvrsti enostavno tuj današnjemu cloveku. Nekateri pravijo, da bi bilo treba ze enkrat ukreniti. Nekateri ugibajo, govoricijo in teoretizirajo, drugi pa na tem področju delajo in dosegajo zastavljene cilje.

Eden takih projektov, katerih cilj je bil približati mlade (tu'gre predvsem za dijake visjih srednjih sol) gledališki umetnosti, je stekel lani v italijanskem gledališču Rossetti. Ker so italijanski dijaki tržaskih sol z zanimanjem sledili pobudi, bo letos nekaj podobnega, vendar prilagojenega slovenskim razmeram, predstavilo tudi Slovensko stalno gledališče v Trstu.

»Gre za prikaz zgodovine gledališča v treh lekcijah,« pojasnjuje režiser Boris Kobal, ki vodi projekt. »Lekcije trajajo po eno uro. Prvi dve bomo posvetili razvoju svetovnega gledališča, zadnjo pa izključno slovenski dramski umetnosti.« Uspešni obrazec predpostavlja alternativno obliko pouka: režiser ni profesor, pač pa pripovedovalec, dijaki niso dijaki, pač pa gledalci, igralci niso igralci, pač pa junaki najslavnejših gladaliških del od antike do današnjih dni. S sklopom treh dramatiziranih lekcij o zgodovini gledališča bodo člani ansambla SSG nastopili

na visjih srednjih solah.

Toda dve uri sta morda premalo za tako obsirno snov. Se vam ne zdi, da se bo vezna nit scefirala, ko boste nanjo obesili tako široko zasnovan projekt?

»Lekcije o zgodovini gledališča niso namenjene profesionalcem. To je neke vrste pre-rez, prva pokušina, kajti občutek imam, da sola ne posveti niti dve uri letno zgodovini

se obračajo lekcije: zakaj ne osrednja gledališka ustanova v zamejstvu posveti nekaj več pozornosti tudi mlajšim dijakom, srednesolcem in osnovnosolcem?

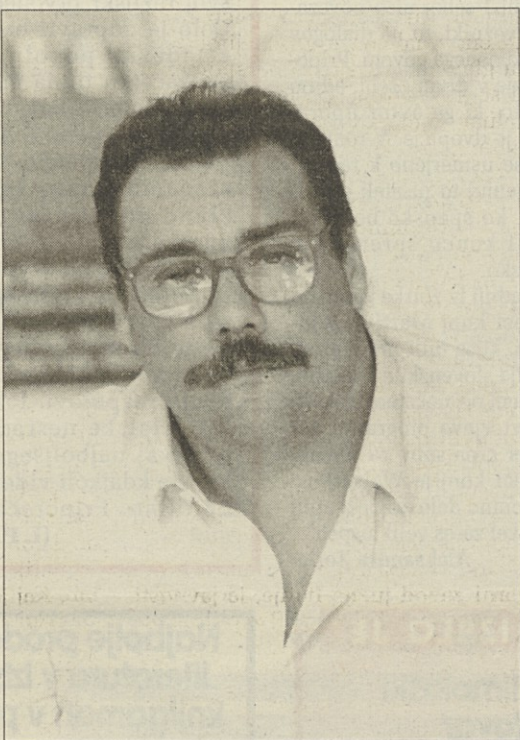
»To ni res. Tudi njim smo v letošnjem repertoarju zagotovili kar nekaj prostora. Najmlajši si bodo lahko ogledali celo vrsto predstav, obiskovali bodo lahko nedeljaske matineeje. Morda bomo izpeljali celo Miklavzevanje. Problem ni v tem, ali smo mi pripravljene storiti kaj zanje. Problemi so veliko bolj tehnične narave: urniki, ansambel, finančna sredstva.«

Oglejmo si za trenutek mlado občinstvo, ki zahaja v slovensko gledališče. Niste nikoli pomislili, da morda prihaja sem samo zaradi t.i. narodnega čuta (ki mu ga morda poleg vsega vsiljujejo drugi) in ne iz ljubezni do umetniške zvrsti?

»To je morda tudi cisto res - in s tem se moramo sprijazniti. Toda tudi italijanski visjesolci zahajajo v svoja gledališča, ker se tam srečujejo z vrstniki in ne zaradi predstave same po sebi. Moram pa reči, da se v zadnjih letih stvari spreminjajo. Opažam, da vlada med mladimi veliko več zanimanja za dogajanje na odru.«

Kakšen tip predstave pa pritegne danes mladega cloveka?

»Tezko je posploševati. Mladina je na nek čuden način razvajena - vse ji je dosegljivo. Mislim pa, da so se vedno predstave z močnim custvenim nabojem tiste, ki najbolj prevzamejo gledalca. Starega in mladega.«

gledališča. Morda se motim; morda se je v zadnjih casih kaj spremenilo. Toda moje izkušnje so pač take. Poleg tega bomo lahko v bodoče izbrali za podobne projekte bolj specifično snov in si zacrtali seminarsko predelavo določene teme,« odgovarja Boris Kobal na enega naših pomislekov. Drugi pomislek zadeva starost občinstva, na katerega

da med mladimi veliko več zanimanja za dogajanje na odru.«

Kakšen tip predstave pa pritegne danes mladega cloveka?

»Tezko je posploševati. Mladina je na nek čuden način razvajena - vse ji je dosegljivo. Mislim pa, da so se vedno predstave z močnim custvenim nabojem tiste, ki najbolj prevzamejo gledalca. Starega in mladega.«

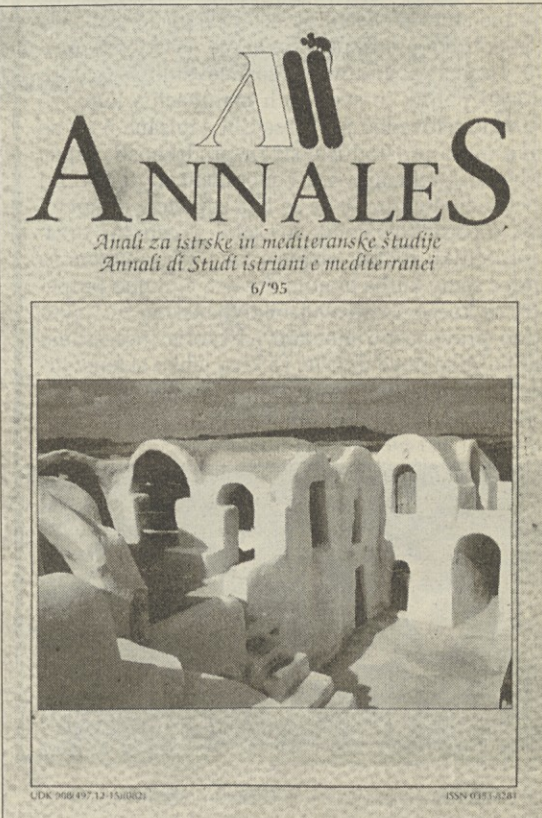
REVIALNI TISK

Anali za istrske in mediteranske študije - 6. številka

MARTA VERGINELLA

Pred kratkim je izšla v Kopru sesta številka Analov za istrske in mediteranske študije, revije, ki je v petih letih svojega izhajanja pokazala veliko do-zetnost za interdisciplinarno povezovanje strok in se posebej pripravljenost za vzpostavitev sodelovanja med slovenskimi, hrvaskimi in italijanskimi avtorji, ki raziskujejo istrsko in primorsko stvarnost. S to svojo izdajateljsko politiko uredništvo Analov opravlja nedvomno pomembno kulturno in znanstveno poslanstvo v znamenju ne le strokovne, temveč tudi kulturnopolitične odprtosti.

Glavnina prispevkov je tokrat posvečena trem tematikam: stavbarstvu in prenovi na Koprskem, istroromunskim in kulturnim otokom in prometu in ekonomiji. Avtorji prvega tematskega sklopa - Nace Sumi, Vojteh Ravnikar, Drago Kos, Sonja Ana Hoyer, Mojca Guček, Mojca Ravnikar in Marko Stokin - se lotevajo tem, kot so ohranjanje kulturne in arhitekturne dediščine v slovenski Istri, poudarjajo pomen, ki ga imajo arheološka raziskovanja pri odkrivanju urbane stavbene dediščine. Soočajo se z vprašanji, ki jih sproza prenova mestnih jeder, z vlo-gi, ki naj bi jo arhitekti prevzemali

pri prenovi kulturnih spomenikov in pri ozi-vitvi arhitekturne dediščine.

Drugi sklop posega na sociolingvistično področje. V središču pozornosti je istroromunska jezikovna skupnost v vaseh na pobočjih Učke (Srda Urbanič), kjer se je med prebivalstvom, ki se sicer opredeljuje za hrvasko, do današnjih dni ohranilo romunsko narečje. August Kovacec obravnava značilnosti istroromunskega jezika, jezika brez lastnih obrambnih institucij,

ki je izpostavljen ne-nehnim vplivom hrvasčine.

V tretjem sklopu Iz-tok Ostan, Majda Pri-jon in Josip Zohil preučujejo potniški promet na slovensko-italijanski meji v obdobju med letoma 1982 in 1992, možno-sti informacijskih po-vezav med pristanišče-ma Koper in Trst in poudarjajo pomen znanstvenega uspo-sobljanja prometnih inženirjev. Zadnja številka Analov prinaša v-branje se gradivo o istrski zgodovini in re-cenzije knjig.

VERDI / JUTRI NOV KONCERT

Uto Ughi in Lu Jia - skok v romantično obdobje

Jesenska simfonična sezona gledališča »G. Verdi« se bo nadaljevala jutri z novo poslastico. V Tripcovicchevi dvorani bodo pod tak-tirko kitajskega mojstra Lu Jia izvajali Mendelssohnov koncert za violi-no in orkester, prvo Schubertovo simfonijo, ki je tržaska ustanova že 35 let ni imela v reper-toarju, in skladbo »...et le soleil se dechirait« oziroma »22 fragments d'une étoile« za orke-ster, ki jo je sestavil francoski skladatelj Valéry Aubertin, zma-govalec 40. glasbenega natečaja Città di Trieste. To bo krstna izvedba, ki bo večer uvedla in po kateri bodo avtorju po-delili priznanje.

S koncertom v e-mo-lu op. 64 Felixa Men-delssohna bo po daljšem obdobju med nami tudi sloviti violi-nist Uto Ughi.

V drugem delu veče-ra bo na sporedu simfo-nija, ki jo je Franz Schu-bert sestavil, ko mu je bilo komaj 16 let (1813). Simfonijska spominja na Haydna in Beethovna ter že nakazuje pot, ki jo je dunajski glasbenik ubral v zrelih letih.

Lu Jia je že bil glavni dirigent Verdijevega orkestra, nedavno je vo-dil orkester neapeljske opere San Carlo, iz Tr-sta bo sel dirigirat orke-ster rimske opere, po-tem pa bo odpotoval v Združene države Ame-rike, kjer mu je Claudio Abbado poveril vodstvo Chamber Orchestra of Europe. Lu Jia ima naj-rajsi prvo nemsko ro-mantiko.

Jutrišnji koncert se bo začel ob 20.30, ponovili pa ga bodo v nedeljo, 29. oktobra, ob 18. uri, dan prej ob 21. uri pa bo v videmskem Pala-mostre.

SLOVENSKI FAGOTIST BO NASTOPIV V REVOLTELLI

»Dialogi« z Vojkom Cesarjem

Dne 19. oktobra se je s koncer-tom Simfoničnega orkestra Radiotelevizije Slovenija v dvorani Tripcovich slovesno otvoril projekt Trieste Contemporanea. O tej pobudi naj omenimo le, da bo v poldrugem mesecu Trstu predstavila obsežen del sodobnega umetniškega ustvarjanja na območju srednje in vzhodne Evrope. Ob literarni, film-ski in likovni umetnosti si Trieste Contemporanea prizadeva siriš publiki predstaviti tudi sodobno gla-sbeno govorico; projekt steje kar devet koncertov: otvoritvenega smo že predstavili, nekaj pozornosti smo posvetili tudi tržaskemu ansamblu Chromas; danes vam želimo približati spet domačega umetnika, ki bo gost te pobude 8. novembra: v muzeju Revoltella bo namreč nastopil naš fagotist Vojko Cesar.

Studij je prišel na Glasbeni Matic-i v Trstu, diplomiral pa na tržaskem konservatoriju »G. Tartini«. Na svoji umetniški poti je večkrat igral kot solist (spominjamo se ga v solistični vlogi Ramovsevega koncerta za fagot in orkester v našem Kulturnem domu za Kon-certno sezono Glasbene maticice), redno pa nastopa v komornih za-

sedbah, največkrat v triu pihal. Vojko Cesar poučuje pač na tržaskem konservatoriju, in prijateljstvo s kolegi je dalo pobudo za sku-pino, ki naj bi zapolnila domačo glasbeno vrzel na tem področju. Sam je dal tako našim skladateljem priložnost, da pišejo za pihalni trio in za fagot solo. 8. novembra bo predstavil skrojaja de skladbe, ki so nastale na njegovo pobudo: krstil bo zadnje novosti tržaskih skladateljev Pipola, Vidalijsa in Dominuttija, pa

tudi slovenskega skladatelja Pri-moza Ramovsa. Izjema so poklon preminulemu tržaskemu sklada-telju Viozziju, in skladbi, ki spadata že v fagotistov »železni« sodobni re-per-toar: Bettinellijeva Koncertna etida (1977) in Stockhausnova Im Freundschaft (1982).

Glede zadnjih dveh skladb bi omenili virtuo-znost, ki jo zahteva italijanski skladatelj Bettinelli, tudi zaradi precioznosti barvnih in več-glasnih efektov, ali pa izreden teh-namični razpon Stockhausnovega dela, sicer v avtorskem preloženju iz izvirnika za klarinet.

Koncert se bo prišel z Viozzije-vo Alternativo (1982), skladbo, ki je zgrajena na kontrastu med dve-ma po tempu si različnima ideja-ma. Sledi prva praznovedba večera, Pipolova Ein Konzertstück für Fa-gott allein. Ce išče tržaski sklada-telj Guido Pipolo navdih za svojo »akademsko« ustvarjalno tehniko v dimenziji pretekle glasbene go-vorice, se sledeča praznovedba več-era, Vidalijska Trifora, delno umika tradiciji: zadnji del trodelne sklad-be se zaključuje v samosvojem »igralskem« monologu; uvodni in osrednji del pa sta spevnejšega

znacaja, v slednjem je namig na harmonijo prisoten v okrasih.

Dominuttijeva Due pezzi je se-stavljena iz dveh (samostojnih) skladb: prva je »antično« navdahnje-na, druga pa oblikovana efektno, s stilemi sodobne govorice. Naj zaključimo se z Ramovsevo Caesar vincit. Kot je že razvidno iz naslo-va, je skladba posvečena našemu fagotistu, v skladbi pa stalno krožijo note, ki tvorijo njegovo ime: Ce, e, es, a in re. Akrostih ni novo-st, saj ga beležimo npr. že v Bacho-vi Kunst der fuge, Ramovseva pisa-va pa zazveni seveda daleč od ba-ročne glasbe, saj se naš skladatelj v slovenskem ambientu odlikuje po svojih naprednih umetniških silni-cah. Rad sega po ekstremih, znaci-lem je pri njem npr. kontrastni ele-ment med dolgimi in vrtoglavo hi-trimi zvoki, ki je prisoten tudi v tem njegovem zadnjem delu.

Pregled tržaske sodobne glas-be-ne ustvarjalnosti, ki nam ga letos nudi Trieste Contemporanea, se ob koncertu našega fagotista do-polnjuje s koncertom marimbista Fabiana Perez-Tedesca, ki bo 4. no-vembra v Avditoriju muzeja Revol-tella.

CR

NOVO NA ODRU

Feđa Šehović: Kurbe

Sentjakobsko gledališče, prevod Bruno Hartman, režija Andrej Stojan, scenografija Sveta Jovanović, kostumografija Marija Kobi, igrajo Sonja Pavčić, Anica Sinkovec, Lili B. Kermavner, Stasa Orlando, Barbara Zupan, Anica Horvat, Brigita Tripković, Mirjam Pirnat, Tone Bertonec, Bojan Vister, Gregor Usenik. Premiera nocoj ob 19.30 uri, predviden zaključek predstave ob 22. uri, en odmor.

S prvo premiero Sentjakobskega gledališča se po sedemnajstih letih na slovenske odre znova vrača uspešnica dubrovniskega komediografa F. Šehovića (1930). Njegova komedija, katere dogajanje se odvija v vojaški postojanki na nekem samotnem otoku ob koncu neke vojne, razvija v jedko nasmevano metaforo eno samo prastaro ljudsko krilatico: da je politika pravzaprav to, kar je naslov te komedije. Dramatikova misel, izenačevanje vsakršnih vojsk in politik in svetovnih mahinacij s kupljivo posteljno telovadbo je v besedilu zapisana z ravno pravo mero prostodušnosti in predrznosti, saj se Kurbe ne spremenijo niti v moralističen plakat niti ne v cenen dovtip. Če pa se igra zaplete v duhovito farso in parodijo o vojni, vojaščini, domovini, državi in politiki, se tudi razplete tako, kot se mora: če namrec samo kurbe branijo državo, ta nujno propade in če kurbe, ki po svojem življenskem instinktu vedno pravočasno menjajo partnerja, presedlajo med politike nove države, se krog lahko sklene: država bo morala spet propasti in komedija se bo lahko ponovila od zacetka. (M. T.)

Dubrovnika uspešnica na Sentjakobskem odru (Foto: T. P.)

LITERATURA / ZBIRKA XX. STOLETJE

Mag tudi v slovenščini

LJUBLJANA - Pri Cankarjevi založbi so izšli stirije novi romani iz zbirke XX. stoletje: Mag Johna Fowlesa, Sola na meji Geze Otlrika, Juan brez zemlje Juana Goytisole in Bežeci konj Martina Walserja. Z njimi zaključujejo tretji letnik zbirke romanov, ki sodijo v sam vrh svetovnega romanopisja.

V zbirki je izšel roman v dveh delih Mag avtorja Johna Fowlesa, ki je slovenskim bralcem že znan po romanu Zenska francoskega poročnika. Mag je zgodba o odrasčanju mladeniča skozi zaljubljenost. Fowlesovo piše na način naivnega, hkrati pa izkušenega pripovedovalca. Mag je postavljeno ob mejo Madžarske in takratne Jugoslavije konec dvajsetih let, vendar kraj in čas v romanu nista imenovana. Po besedah Marjance Mihelič, ki je roman prevedla in napisala spremno besedo, delo na zelo intimen način govori tudi o Madžarih samih in priznava poraz kot bolj bistveno in pomembnejšo plast. Prav tako posredno izraža odpor do takratne oblasti in represije, ki jo je ta izvajala. Roman je v svojem sporočilu univerzalen.

Naslednji roman iz zbirke je Sola na meji madžarskega pisatelja Geza Otlrika. Otlrik je s tem delom

prvič predstavljen v slovenskem jeziku. Roman Sola na meji je eden najpomembnejših madžarskih romanov. Izšel je leta 1959, tri leta po vkorakanju sovjetskih vojakov in zatrtju madžarske vstaje, v času socialističnega terorja. Dogajanje romana je postavljeno ob mejo Madžarske in takratne Jugoslavije konec dvajsetih let, vendar kraj in čas v romanu nista imenovana. Po besedah Marjance Mihelič, ki je roman prevedla in napisala spremno besedo, delo na zelo intimen način govori tudi o Madžarih samih in priznava poraz kot bolj bistveno in pomembnejšo plast. Prav tako posredno izraža odpor do takratne oblasti in represije, ki jo je ta izvajala. Roman je v svojem sporočilu univerzalen.

Roman Juan brez domo-

vine španskega avtorja Juana Goytisola predstavlja sintezo trilogije, ki jo sestavljata še romana Znaki identitete in Revindikacija grofa don Juliana. V tem romanu svojo kritiko razširi se na zahodno potrošniško civilizacijo in kulturo, v ozadju pa je se vedno čuti kritiko sodobne španske družbe. Zunanja oblika besedila je nenavadna. Ni logične povezave med stavki, saj med seboj niso povezani z vezniki, ni ne dialogov ne odvisnega govora. Pripoveduje v drugi osebi, edino locilo, ki ga avtor uporablja, je dvopisje. V romanu je vse usmerjeno k razvednotenju, to pisatelj stori s tem, ko špansko besedilo proti koncu spremeni v arabsko.

Zadnji iz zbirke je roman Bežeci konj Martina Walserja, ki se tudi prvič predstavlja slovenskim bralcem. V njem so nekatera dejstva iz avtorjeve biografije, od koder črpa snov za roman. Bežeci konj je Walserjevo prelomno delo, saj je z njim doživel zares velik uspeh.

Aleksandra Zorko

NOVO NA VIDEO

Živi

Alive, drama. Distribucija: Karantanija film; scenarij: John Patrick Shanely; režija: Frank Marshall. Igrajo: Ethan Hawk, Vincent Spano, Josh Hamilton, 1994, 125 minut.

Knjiga, v kateri je opisana neverjetna, a resnična zgodba urugvajskega nogometnega moštva, je že vrsto let prevedena v slovenščino in ponuja podrobnejši vpogled v dramo »majhnih ljudi velikega duha«, ki so bili prisiljeni v kanibalizem, če so hoteli preživeti. Frank Marshall, vrsto let tesni sodelavec Stevena Spielberga, si je to zgodbo izbral za svoj režijski prvenec. Delo je odpravil brezmadežno popolno. Na začetku filma nas precej nepričakovano v zgodbo vpelje John Malkovich, potem pa srečamo razigrane člane nogometnega moštva na letalu. Ker pilota napačno ocenita visino, na kateri letalo leti nad Andi, pride do strahovitega trčenja, v katerem se letalo razpolovi. Prizor letalske nesreče je nekaj najboljsega, kar ste kdajkoli videli na filmu. Priporočamo! (I. P.)

Divja reka

The River Wild. Distribucija: Karantanija film; scenarij: Dennis O'Neill; režija: Curtis Hanson. Igrajo: Meryl Streep, Kevin Bacon, David Strathairn, Joseph Mazzello, John C. Reilly, 1994, 115 minut.

Curtis Hanson, ce njen kot odlicen režiser po zaslugi trilerja Roka, ki ziblje zibko, se je odlocil preseliti prizorišče pricujocega trilerja iz urbanih naselij prejsnje uspešnice na nevarne brzice rek Oregona in Montane. Kako težko je delati na vodi, sta kasneje spoznala Kevin Reynolds in Kevin Costner na snemanju legendarnega Waterworlda (ceprav je primerjanje Divje reke in Waterworlda bogokletno!). Vseeno pa se je tudi filmska ekipa Divje reke z Meryl Streep na celu pred in med snemanjem filma precej namučila. Zakon med Gail (Streep) in Tomom (Strathairn) je na precej majavih nogah, zato se Gail skupaj z otrokoma odpravi na rafting, kjer naj bi z mozem razčistila medsebojne odnose. A kaj, ko srečajo dva precej čudna oseba (Bacon in Reilly), ki imata za bregom vse prej kot spušcanje po nevarnih brzicah. (I. P.)

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. septembra 1995 in zapadejo 1. septembra 2005.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive 1. marca in 1. septembra za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal letno **10,19%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **27. oktobra**.

■ Obresti obveznic BTP se koristijo od 1. septembra; ob vplačilu (2. novembra) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

IZŠLO JE

Etimološki slovar slovenskega jezika, III. knjiga

Napisal France Bezljaj, dopolnila in uredila Marko Snoj in Metka Furlan, izdala SAZU, založila Mladinska knjiga, obseg 2275 gesel in 354 strani, 16, 5 x 24, 5 cm, trda vezava, 2500 izvodov, cena 7.990 SIT.

Prvi zvezek Etimološkega slovarja slovenskega jezika je izšel 1976 (obsega gesla z začetnimi črkami od A do J), drugi pa 1982 (od K do O). Tretji zvezek je prvi, ki ga ni uredil France Bezljaj, ki je skrb zanj prevzel od »očeta slovarja«, akademika Frana Ramovša, obsega pa gesla od črke P do črke S. Predstavili so ga včeraj dopoldne na tiskovni konferenci, med katero je Metka Furlan razložila, da so geselske besede izbrane po načelu kulturnozgodovinske vrednosti, tj. glede na to, v kolikšni meri izražajo duhovno, socialno in materialno zgodovino naroda. Etimološki slovar pripomore k ugotavljanju jezikovne osi za razumevanje besed; njihove korene je včasih treba iskati vse tja do indoevropskega jezika. Za slovenski jezik posebej je značilno, da vsebuje izredno veliko arhaičnega besedja staroslovanskega izvora. Etimološki slovar slovenskega jezika je skupaj s Slovarjem slovenskega knjižnega jezika delo slovenskega kulturnega prostora - vse tri pripravljajo znanstveniki Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. (L. M.)

Najbolje prodajana tujejezična literatura v izbranih slovenskih knjigarnah v preteklem mesecu

Na lestvici najbolj prodajane tujejezične literature je prvič novejši angleški slovar Oxford Dictionary for Learners of English, ki ga je izdal Oxford university press. Ker je že skoraj dva meseca novega solskega leta, je na lestvici tudi več učbenikov za nemški in italijanski jezik, kot so Theme neu, Uno, Bravo, ki se uporabljajo za izobraževanje. Veliko večje povpraševanje je po strokovni literaturi in učbenikih v tujih jezikih kot pa po leposlovnih knjigah. Predvsem gre za strokovno literaturo v angleškem in nemškem, na Primorskem pa tudi v italijanskem jeziku. Zelo so tudi iskane in prodajane knjige iz zbirke Taschen Poster Books. Gre za zbirko knjig, v kateri najdemo številne umetniške reprodukcije najbolj znanih slikarjev.

Knjigarna Lipa, Muzejski trg 7, Koper

1. Katerin Katerinov: Bravo, Edizione Sholastice, Bruno Mondadori, 1995
2. Mauro Picassi, Giovana Zaganelli: Contesti Italiani, Edizione Ruks, 1995
3. Gruppo Meta: Učbenik Uno, Bonacchie Editore, 1995
4. Werner Bönsli, Walter Lochfert: Themen neu (1, 2, 3), Založba Huber, 1995
5. Oxford Advanced Dictionary for Learners of English, Oxford University Press, 1995

Knjigarna Zalozbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Oscar Wilde: The Picture of Dorian Grey, Penguin books, 1994
2. Salinger: The Catcher in the Rye, Penguin books, 1994
3. Alpert Hollis: Porgy and Bess, Alfred Knopf, 1990
4. Oxford Dictionary for Learners of English, Oxford University Press, 1995
5. Taschen Poster Books, Taschen, 1994

MK, Knjigarna Kazina, Kongresni trg 1, Ljubljana

1. Douglas Adams: The More than Complete Hitchhiker's Guide, Winks books, 1989
2. Terry Hounscome: Rock record 6: Album file, Terry Hounscome, 1995
3. Phillip Glass: Opera on the Beach, FF, 1989
4. Michael Mc Callion: The Voice Book, FF, 1989
5. Phil Farrand: Classic Trekkers, Titan Books, 1995

DZS, Knjigarna in papirnica, Subičeva 1, Ljubljana

1. Rare Breds: Photographs by Robert Dowling, Laurence King Publishing, 1994
2. Robert Hughes: Lucian Freud Paintings, Thames and Hudson, 1994
3. David Hockney: Faces 1966-1984, Thames and Hudson, 1987
4. Gertrude Stein: In Words and Pictures, Thames and Hudson, 1995
5. Mauritis Cornelis Escher: The M.C. Escher Sticker Book, Thames and Hudson, 1995

Priprava: Aleksandra Zorko

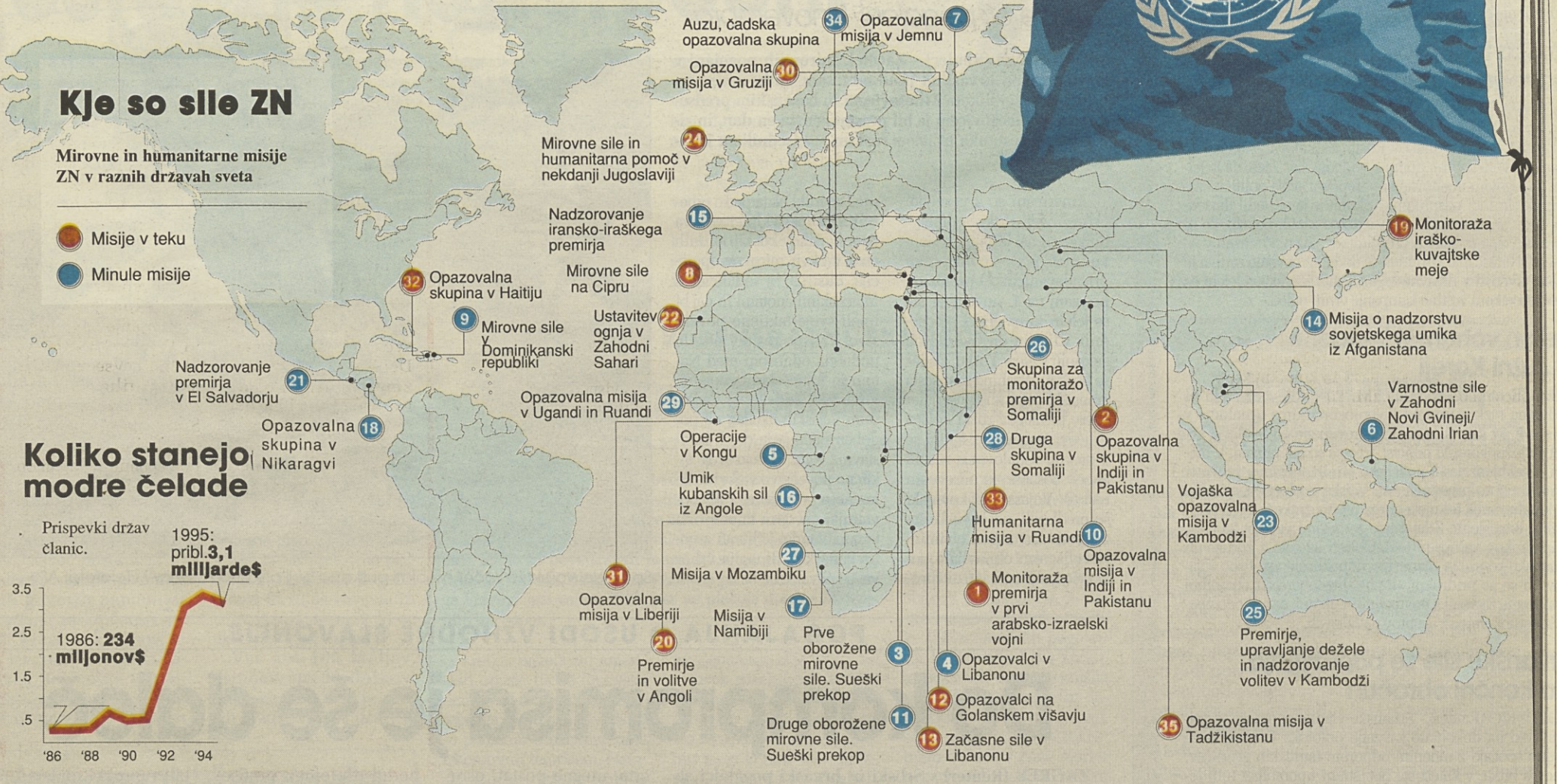

Zajamčiti mir in varnost

“Modre čelade” MIROVNE SILE ZDRUŽENIH NARODOV

Od Bliznjega vzhoda do Balkana je najvidnejša dejavnost Zdrženih narodov prav delovanje mirovnihi sil, ki jih nekateri ocenjujejo kot svetovno policijsko silo. Vsekakor so neuspešna prizadevanja v Somaliji in Bosni, kot tudi vse višji stroški, povzročili val kritik.

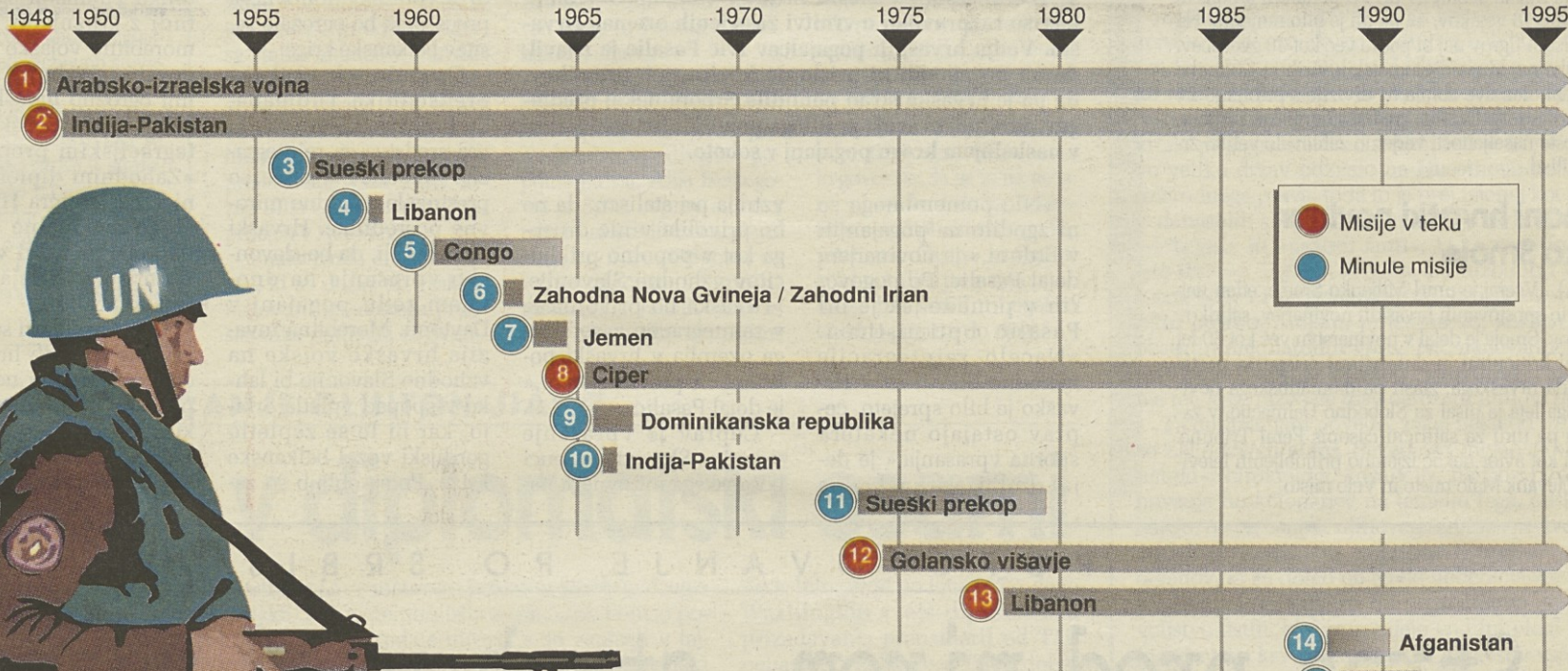
Pregled operacij mirovnihi sil:

Misije ZN

Od 35 mirovnihi misij ZN jih je še 14* v teku, med temi tudi prva misija na Bliznjem vzhodu.

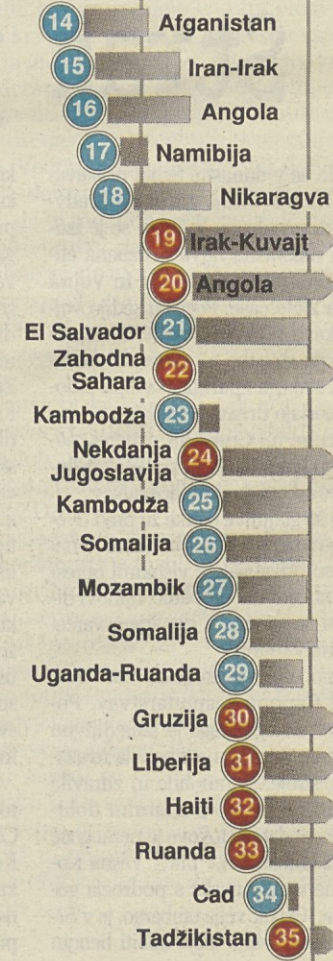
* Mirovna misija v Jugoslaviji vključuje tri različne operacije: UNPREDEP, UNCRO in UNPROFOR.

Vojaške sile ZN

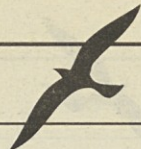
Danes je za mednarodne operacije v svetu namenjenih skoraj 69.000 vojakov. Stevilo vojakov vsake države (podatki za 31. avgust 1995):

Velika Britanija	10.257	Zimbabve	898	Senegal	39
Francija	7.386	Avstrija	896	Bahamski otoki	36
Pakistan	3.755	Belgija	850	Džibuti	36
Bangladeš	3.334	Irska	763	Benin	35
ZDA	3.254	Fidži	668	Barbados	34
Kanada	2.999	Slovaška	600	Gvineja Bissau	34
Jordanija	2.663	Nemčija	556	Estonija	33
Indija	2.188	Egipt	529	Litva	32
Nepal	1.946	Romunija	352	Švica	29
Poljska	1.896	Nigerija	310	Togo	29
Norveška	1.761	Indonezija	292	Alžirija	24
Gana	1.699	Portugal	286	Bolgarija	24
Malezija	1.658	Mali	283	Gvineja	18
Rusija	1.536	Nova Zelendija	275	Grčija	16
Turčija	1.504	Malavi	155	Antigua in Barbuda	15
Spanija	1.458	Honduras	134	Kongo	15
Nizozemska	1.335	Brazilija	124	Čad	7
Svedska	1.335	Gvatemala	124	Niger	7
Danska	1.295	Jamaika	101	St. Kitts in Nevis	7
Ukrajina	1.265	Zambija	76	St. Lucia	7
Kenija	1.093	Italija	69	Tajska	7
Finska	1.064	Trinidad in Tobago	55	Čile	6
Argentina	1.059	Koreja	53	Singapur	6
Češka	928	Tunizija	53	Tanzanija	5
Urugvaj	927	Gvajana	51	Kuba	4
		Filipini	50	Belize	3
		Madžarska	49	Venezuela	3
		Suriname	46	El Salvador	2
		Kitajska	44	Albanija	1
		Avstralija	42	Moroko	1

Oprema

Vojaki ZN so opremljeni z značilnimi modrimi čeladami, modrim neprebojnim suknjičem in drugimi znamenji. Modre čelade so prvič uporabili med svesko krizo leta 1956, da bi nevtralne kanadske mirovne sile ločili od britanskih napadalcev. Sile ZN si prebarvajo z modro barvo tudi podlogo čelad.

NOVICE

Prometna nezgoda sprožila krvav spopad v Čečeniji

MOSKVA (dpa) - V srditem spopadu v bližini čečenskega glavnega mesta Grozni so bili ubiti trije ruski vojaki, 15 pa je bilo ranjenih. Spopad je povzročilo trčenje ruskega oklepnega vozila in nekega čečenskega osebnega vozila. Prebivalci vasi Disne-Vedeno naj bi po navedbah agencije Itar-Tass po nezgodi pretepli posadko oklepnika, čečenski borci pa naj bi postavili zasado ruskim vojakom, ki so hoteli na pomoč kolegom. Včeraj so ruski vojaki izvedli racijo na letališču sosednje kavkaskeske republike Ingusije. Pri tem naj bi bila ubita ena oseba.

Ruska federacija ima novega državnega tožilca

MOSKVA (Reuters) - Novoizvoljeni ruski zvezni državni tožilec Jurij Skuratov je izjavil, da bo storil vse, da bi ustavil naraščanje kriminala v Rusiji. Skuratova je skoraj soglasno izvolil zgornji dom parlamenta, kar kaže, da je Jelcin z njegovim imenovanjem preprical svoje politične zaveznike in tudi nasprotnike. Skuratov je nasledil Iljusenka, ki ga je Jelcin odstavil 8. oktobra zaradi obtožb, da ni uspešno rešil nobenega od primerov, ki so odmevali v javnosti. Naraščanje kriminala je dodobra omajalo zaupanje ruske javnosti v državne organe, zato jim skuša Jelcin se pred začetkom volilne kampanje vrniti ugled.

Še en vohunski incident v Južni Koreji

SEUL (Reuters) - V spopadu južnokorejskih varnostnih sil z dvema razkrinkanimi severnokorejskima agentoma v mestu Pujo, ki leži 140 kilometrov južno od Seula, je padel en južnokorejski policist, trije pa so bili ranjeni. V mestu so takoj razglasili policijsko uro in enotam v provinci ukazali polno pripravljenost. Vojska je območje obkrožila in kmalu ranila ter ujela enega od ubeznikov, drugi pa je izginil brez sledu. Zdaj mu je za petami več kot 20 tisoč pripadnikov varnostnih sil. Obласти so celo z združenih amerisko-korejskih manevrov odpoklicale več tisoč vojakov, ki so se pridružili »lovu«. Južnokorejski obrambni minister je zagrozil s povračilnimi ukrepi, če se bodo vpadli severnokorejskih agentov nadaljevali.

Šrilanške sile se pripravljajo na končni obračun

KOLOMBO (Reuters) - Šrilanške vladne enote, ki se pripravljajo na dokončno zavzetje polotoka Džafna, se se vedno soočajo z močnim odporom tamilskih gverilcev. Zadnja bitka, v kateri sta obe strani uporabljali tudi težko orožje, je trajala skoraj 24 ur. Po podatkih šrilanske vojske je padlo 18 vojakov, 42 pa jih je bilo ranjenih. Na strani Tamilskih tigrov naj bi padlo več kot 30 gverilcev. Vladna vojska naj bi po diplomatskih virih iz Kolomba za sklepnih delov dneva zbrala tri divizije s približno 21 tisoč vojakov. Zavzetje Džafne, središča tamilskega upora, bo zaradi goste naseljenosti verjetno zahtevalo veliko žrtev med civilisti.

Umrli znani hrvaški novinar Miljenko Smoje

SPLIT (STA) - Včeraj je umrl Miljenko Smoje, eden najbolj znanih in spoštovanih hrvaških novinarjev, satirikov in humoristov. Smoje je delal v novinarstvu več kot 50 let ter s svojimi kritičnimi in duhovitimi prispevki postal prava legenda hrvaškega, zlasti pa dalmatinskega novinarstva. Dolga leta je pisal za Slobodno Dalmacijo, v zadnjem času pa tudi za satirični časopis Feral Tribune. Znan je tudi kot avtor nekoč izjemno priljubljenih televizijskih nadaljevanj Malo misto in Velo misto.

MIROVNI PROCES V BIH

Sestanek je preložen

Začetek pogajanj 1. novembra

SARAJEVO (Reuters) - Začetek mirovnih pogajanj v Daytonu med hrvaškim predsednikom Tudmanom, srbskim predsednikom Miloševićem in bosanskim predsednikom Izetbegovićem je bil prestavljen za en dan, in sicer zaradi sestanka trojice z ruskim predsednikom Jelcinom v Moskvi.

Američani so z veseljem ustregli želji ruskega predsednika, saj naj bi ta na sestanku izrazil podporo mirovnim prizadevanjem. O preložitvi pogajanj na 1. november sta se Jelcin in ameriški predsednik Clinton dogovorila na srečanju v New Yorku. Danes se bosta v Washingtonu sesla ameriški obrambni minister Perry in njegov ruski kolega Gračov. Dogovorila naj bi se o načinu sodelovanja ruskih enot v bosanskem mirovnem načrtu. Vojski strokovnjaki so predlagali, naj bi ruske inženirske enote pod civilnim poveljstvom obnavljale poškodovano infrastrukturo,

predstavniki Nata pa so omenili možnost vključitve dva tisoč vojakov ruskih elitnih enot v okvir mirovne operacije. Rusi naj bi sodelovali s francoskimi enotami in naj bi imeli svoje taktično poveljstvo. Taksna resitev bi bila podobna odnosom med Nato in francoskimi enotami. »Francozi sodelujejo v skupnih vojaških akcijah na podoben način,« je dejal predstavnik Nata. »Imajo svoje taktično poveljstvo v okviru vrhovnega poveljstva. Tako poveljujejo svojim enotam na terenu, vendar je hkrati zagotovljena koordinacija vrhovnega poveljstva.«

POGAJANJA O USODI VZHODNE SLAVONIJE

Do kompromisa je še daleč

ZAGREB (Reuters) - Srbski in hrvaški pogajalci so se včeraj sestali v mestu Erdut v vzhodni Slavoniji, kjer so razpravljali o vrnitvi zasedenih ozemelj Hrvaški. Vodja hrvaških pogajalcev Ivic Pasačić je izjavil, da na pogajanjih ni prišlo do konkretnih premikov, da pa je hrvaška stran ponudila Srbom nekaj predlogov. Srbi naj bi svoje predloge ponudili hrvaški strani v naslednjem krogu pogajanj v soboto.

»Nič pomembnega se ni zgodilo na pogajanjih v Erdutu,« je novinarjem dejal Pasačić. Po pogovorih v ponedeljek je bil Pasačić optimističen. »Nacelo reintegracije vzhodne Slavonije v Hrvasko je bilo sprejeto, ceprav ostajajo nekatera sporna vprašanja,« je dejal tedaj. Hrvaska pa

vztraja pri stališču, da ne bo privolila v nič drugega kot v popolno priključitev vzhodne Slavonije. »Hrvaska bo privolila le v reintegracijo zasedenega ozemlja v hrvaški politični in pravni sistem,« je dejal Pasačić.

Ceprav je vprašanje vzhodne Slavonije v senci bosanskega mirovnega na-

So vladni vojaki že začeli menjati puške za bolj prijazna »orožja«? (Telefoto: AP)

cрта, utegne postati osrednje vprašanje mirovnega procesa, ki bo ogrozilo rešitev balkanske krize.

Grožnje hrvaškega predsednika Tudmana, da bo hrvaška uporabila vsa sredstva za reintegracijo vzhodne Slavonije, so prestrasile zahodne mirovne posrednike. Hrvaški so obljubili, da bo slavonsko vprašanje na dnevnem redu pogajanj v Daytonu. Morebitna invazija hrvaške vojske na vzhodno Slavonijo bi lahko v spopad vpleta Srbijo, kar bi le še zapletlo gordijski vozelski balkanske krize. Poleg obljub so za-

hodni diplomati predsedniku Tudmanu postregli tudi z grožnjami, da bo morebitno vojaško posredovanje v vzhodni Slavoniji ogrozilo hrvaško približevanje evropskim integracijskim procesom. »Zahodnim diplomatom ni všeč, da igra Hrvaska vlogo regionalne sile in da noče privoliti v kompromise,« je dejal neki vojaški analitik.

Hrvaške oblasti so nasle ostanke enajstih hrvaških civilistov v kleti neke zapuščene hiše na ozemlju, ki ga je hrvaška vojska zasedla med Nevihto. Hrvatske civiliste naj bi Srbi po-

bili v Siroki Kuli leta 1991 in jih nato zakopali v kleti hiše, ki so jo nato se pogzali. Vodja hrvaške državne komisije za pogrešane osebe major Ivan Grujić je dejal, da gre predvsem za starejše civiliste, ki niso utegnili zapustiti krajev, ki so jih leta 1991 zasedli srbski separatisti. Odkritje enajstih trupel je zadnje v seriji odkritij grozodejstev vojne na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Sprte strani v zadnjem času zasipajo zahodne diplomate s podatki o pomorih, ki so jih nad njihovim civilnim prebivalstvom zagresili sovražniki.

POPOTOVANJE PO SRBIJI

Strah pred mirom, strah pred vojno (3)

Tiste, ki se v današnji Srbiji pristevajo med »znagovalce«, združuje predvsem lov za privilegiji. V Srbiji se je izoblikovala nekakšna nova družbena elita, ki ji pomenita embargo in vojna predvsem zlate case. Pogosto sedijo vojni dobickarji v prvih vrstah vladajočih socialističnih stranke ali na toplih sedežih birokratskega aparata. S svojih položajev usmerjajo državna sredstva na zasebne račune na Cipru ali drugod, pomembno je le to, da so ta sredstva naložena daleč od oči davkoplacevalcev.

Srbom so goljufive banke že pred dvema letoma »ukradle« velike vsote denarja: ljudi so privabljale z visokimi obrestmi, nato nenadoma propadle, njihovi direktorji pa so se nato z denarjem varčevalcev skrili v tujini.

Embargo je pravo okolje za razcvet takega »Al Capone-gospodarstva«. Pomanjkanje raznega blaga je iznajdljivim poslovnem odprlo možnost, da uvažajo bencin, stroje, avtomobile in zdravila in jih nato prodajajo z znatnim dobičkom. »Gospodarske tokove je nemogoče prekiniti z embargom,« pravi Vesna Kostić, priznana novinarica s področja gospodarstva. Odkar velja embargo, je v Srbiji na primer veliko lažje dobiti bencin

kot prej - seveda ne na zastarelih crpalikah, temveč predvsem tam, kjer je veliko prometa. Prethotapljeno gorivo je ponavadi razredčeno s sadnim cajem ali obarvano vodo, cene pa so zelo visoke. Trgovci z gorivom čakajo ob cestah, kjer v dvolitriških plastenkah prodajajo rdeči madžarski ali rumeni romunski bencin. Ze nekaj časa pa bencin v Srbijo prihaja tudi iz Makedonije. Trenutno ima vsak drugi tovornjak v južni Srbiji makedonsko registrsko tablico. Sankcije so uničile velika državna podjetja, ki so se ukvarjala z uvozom. Nastal pa je nov sloj zasebnih trgovcev in podjetnikov. Ceprav se socialistična vlada trudi, da bi preprečila privatizacijo, se je razvil močan zasebni sektor. Tako na primer dva nekdanja zobozdravnika v bližini Beograda proizvajata usnjene torbice, ki jih opremljene z napisom »Made in Italy« prodajata po vsem svetu. Seveda sta želela iznajdljiva podjetnika ostati neimenovana.

Nič pa ne skriva Dragan Ćirić, lastnik tovarne šamponov in pralnih sredstev Commerce, ki ima svoj sedež v Pirotu. Kemične sestavine za svoje proizvode kupuje v Nemčiji. Ćirić je navdušen nad nemško kvaliteto, le cena se mu zdi malo previsoka. Nemške kemične sestavine po

lastnih besedah dobiva preko Albanije. Ćirićeva tovarna je zgodba srbskega uspeha. Pred kratkim je zaposlil 30 novih delavcev, do konca leta pa namerava število zaposlenih podvojiti na 120 ljudi.

Toda v Pirotu niso vsa podjetja tako uspešna kot Commerce. V tekstilni tovarni Prvi Maj so nekoč visele slike Tita, zdaj pa na delavce gleda izvezena slika Slobodana Miloševića. »Nekoč smo največji del nase proizvodnje izvažali v zahodno Evropo, od tega 70 odstotkov v Nemčijo,« pravi direktor Dragan Nikolić. Pred letom 1990 je imela tovarna Prvi Maj se 6.200 zaposlenih, zdaj jih je le še 3.800. Vsak delavec zasluži približno desetino tistega, kar je zaslužil nekoč. Na vprašanje, kaksen bo položaj tovarne po odpravi embarga, je Nikolić odgovoril: »Naših nekdanjih trgov ni več. Nase mesto so prevzeli Poljaki, Ukrajinci in Čehi.« Edina svetla točka je po mnenju Nikolića proizvodnja moskih oblek, na katerih je napis »Hugo Boss« - torej kršenje embarga? »Boss nič ne ve o tem,« z nasmehom na ustnicah odgovori Nikolić. »To blago prodajamo na območju nekdanje Sovjetske zveze.«

Michael Thumann, Die Zeit
Nadaljevanje jutri

Sumljivi »poslovneži« in črnoborzijski so postali del srbskega vsakdana

PETDESETA OBLETNICA ZDRUŽENIH NARODOV

Številni predlogi, ki ostajajo nedorečeni

NEW YORK (Reuter) - Včeraj se je tik pred polnočjo končala slovesnost ob petdeseti obletnici Združenih narodov. Stopenosmdeset svetovnih voditeljev je obljubilo, da si bodo prizadevali za večjo učinkovitost ZN, kar pomeni, da bodo skušali organizaciji pri-skrbeti več denarja.

»Odločeni smo, da bodo ZN v prihodnosti delovali z obnovljeno močjo in učinkovitostjo pri zagotavljanju miru, razvoja, enakosti in pravičnosti ter razumevanja med svetovnimi narodi,« so zapisali v zaključni deklaraciji.

Tri dni zapored so najvišji predstavniki držav dajali nove predloge za izboljšanje delovanja organizacije. Niso pa dognali, kako rešiti glavno težavo ZN - pomanjkanje denarja - saj dolgovi ZN znašajo tri milijarde ameriških dolarjev. Največ pozornosti so voditelji v svojih petminutnih govorih namenjali izražanju zaskrbljenosti zaradi jedrskih poskusov, ki jih izvajata Francija in Kitajska, ter vojne v BiH. Druga priljubljena tarča govornikov so bile ZDA, in

sicer zaradi dolga do Združenih narodov, ki znaša kar milijardo ameriških dolarjev.

Pozornost so namenili tudi reorganizaciji ZN oziroma kako naj bi bile članice, ki jih je bilo leta 1945 le 51, zdaj pa jih je 185, bolj enakovredno zastopane v njenih organih. Vsi so se strinjali, da je treba razširiti petnajstčlanski Varnostni svet ZN, niso pa se dogovorili, koliko in katere države naj bi postale nove članice in kdo naj bi imel pravico veta. Države v razvoju so nasprotovale predlogom nekaterih bogatih držav, ki so se zavzele za zmanjšanje agencij, ki se ukvarjajo z razvojem.

Več kot 185 kraljev, princev, predsednikov, predsednikov vlad in drugih predstavnikov držav je

bilo ovekovečenih na fotografiji s tega spektakularnega srečanja. Njihova porekla se skoraj ne bi morala bolj razlikovati, saj so nekateri svoje funkcije podedovali, drugi so bili izvoljeni, tretji so do položaja prisli prek trupel.

Med posamezniki sta največ pozornosti pritegnila Jaser Arafat in Fidel Ca-

stro, ki je mnogim prikladal v spomin čas gibanja neuvršenih in hladne vojne. Najmlajši udeleženec srečanja, 29-letni kralj Mswati III. iz Svazija, pa je bil edini, ki je dejal: »Ce bo božja volja, bom eden redkih udeležencev tega srečanja, ki se bodo udeležili slovesnosti ob praznovanju stoletnice ZN leta 2045.«

GOVORI V GENERALNI SKUPŠČINI

Brez zdrave politične pameti

Diktatorji navdušeni nad demokracijo, kapitalisti pa nad komunizmom

NEW YORK (Reuter) - V govorih predstavnikov držav ob 50. obletnici ZN ni bilo zaslediti veliko nekdanje politične zdrave pameti. Diktatorji so se navduševali nad demokracijo, kapitalisti so dvorili komunistom, Arabci so hvalili Izraelce, Zidje so povelicevali moza, ki so ga nekoč imeli za drugega Hitlerja, Britanci in Francozi pa so kritizirali svojega tesnega zaveznika, ZDA, ker ne plačuje dolgov Združenim narodom.

Libijci, naveličani ameriških opazk, da so lopovska država, so zahtevali sklic posebnega zasedanja ZN, da bi se pomenili o načinih, kako izkoreniniti terorizem. Nemški kancler Helmut Kohl je zadal hud udarec nemskim teznjam po pridobitvi statusa stalne članice v Varnostnem svetu. Dejal je namreč, da se mu zaradi petih minut oziroma časa, kolikor ga imajo za svoj govor na voljo predstavniki vseh držav, razen Billa Clintona, ne splaca prileteti v New York.

Predstavniki arabskih držav, ki so doslej ob vsakem nagovoru izraelskega predstavnika oddivjali iz dvora-

ne Generalne skupščine, so v torek prisluhnili Jicaku Rabinu, ko je razglasil Jeruzalem za večno glavno mesto izraelske države. Arafat mu je na koncu celo zaploskal. Zidje pa so ploskali Arafatu, ko je dejal, da so vsi, Zidje in Palestinci, Abrahamovi sinovi.

Privrženci zdrave politične pameti bi lahko o čem takem pred leti samo sanjali. Toda niso »podivjali« popolnoma vsi. Alija Izetbegović je Srbe, ceprav se bo z njimi naslednji teden pogovarjal o miru, ozigosal za vojne zločince. Številni predstavniki revnih držav so čas v Generalni skupščini

Pripadniki michiganske desničarske milice so jasno pokazali, kaj si mislijo o OZN (Telefoto: AP)

ANALIZA

Združeni narodi, kakršne si zaslužimo

Ustanovitev Združenih narodov pred petdesetimi leti je časovno sovpadla z obdobjem, ko je moč nacionalne države dosegla vrhunec. ZN so »otrok« doslej največje vojne med državami v človeški zgodovini, vojne, v kateri so države, tako demokratične kot totalitarne, izkoristile sposobnosti svojih državljanov do največje možne mere.

Vlade so dobile skoraj neomejena pooblastila in odgovornosti. Ni presenetljivo, da so bili voditelji držav prepričani, da lahko uredijo povojni svet, in so tudi prevzeli odgovornost, ki priteče tej nalogi. V preambuli ustanovne listine OZN so podpisniki zapisali, da so se združili, »da bi obvarovali prihodnje rodove pred strahotami vojn«, da bodo spoštovali mednarodno pravo ter da je treba »uporabiti mednarodne ustanove za pospeševanje ekonomskega in socialnega napredka vseh ljudstev«. Petdeset let pozneje so meje državne moči jasnejše. Večina ljudi sprejema dejstvo, da svobodni trg bolj pospešuje napredek, kot pa to uspeva birokratskemu stroju. Veliko držav je precenilo svoje sposobnosti smotrnega upravljanja z denarjem, ki ga poberejo z davki, zato krčijo pristojnosti. Pred petimi leti se je presenetljivo veliko držav odzvalo na Huseinovo kršitev mednarodnega prava, toda to je prej izjema kot pravilo. V današnjih svetovnih spopadih je težko ločiti med »dobrimi« in »grdimi fanti«, ki so navadno vsi iz iste države. Dokler se kriza ne razbohoti do tiste mere, ko je ni več mogoče rešiti drugače kot z zunanjim posredovanjem, nihče ne ve, kakšen je njen obseg in mednarodni vpliv. Nič nenavadnega torej, da države ne želijo prevzeti odgovornosti za reševanje teh kriz, razen če niso ogroženi njihovi interesi.

Ta dejstva nam povedo, zakaj nekateri mislijo, da so ZN doziveli poraz. Seveda so zraven še »stranski učinki«: birokracija, korupcija, nesposobnost, imenovanja funkcionarjev na temelju tega, od kod prihajajo, ne na osnovi njihovega znanja, podvojevanje oddelkov in agencij, nepripravljenost za odpravo organov, ki že dolgo ne igrajo nobene vloge več, neplačevanje obveznosti do organizacije in nezadovoljstvo tistih, ki nasprotujejo vodilni vlogi Varnostnega sveta, ker ne predstavlja interesov vseh držav članic. Vse te napake je mogoče odpraviti, vendar bi se morale države članice pred tem strinjati, da to storijo. Finančna kriza ZN, proporcionalno gledano, ne preseže niti delčka obrambnih proračunov nekaterih držav. Večina posebnih agencij dobiva sredstva za svoje delovanje s prostovoljnimi prispevki, kar pomeni, da bi morale vlade, ki dajejo denar, pritiskati na porabnike, da bi ravnali gospodarneje. Najpomembnejše dejavnosti ZN res financirajo z obveznimi prispevki članic, vključno s proračunom mirovnih operacij, ki so ga v zadnjem času skrcili, da bi lahko zapolnili luknje v tekočem proračunu organizacije.

Vse te težave bi lahko rešili čez noč, če bi med državami nastal vsaj delni konsenz glede vprašanja, kakšna je sploh vloga ZN. Konsenza ni, ker imajo revne in bogate države različne interese, predvsem pa zato, ker ZDA, arhitekt ZN ter se vedno najmočnejša in najbogatejša članica organizacije, močno dvomi o koristnosti te institucije.

Busheva in Clintonova administracija sta z velikimi naporii prepričevali kongres, da ZN služijo tudi ameriskim interesom in z razmeroma nizkimi stroški rešujejo težave, katerih se ZDA ne morejo ali nočejo same lotiti. Predsednika nista mogla prepričati zakonodajalcev, sedanji kongres pa je še radikalnejši nasprotnik teh zamisli.

Združeni narodi so danes res v nevarnosti, da postanejo, tako kot v sedemdesetih letih, le govorniški oder za jezne in razžaljene, nemočne v svojem obupu. Da bi to preprečile, morajo države sveta v ZDA spet zbuditi zanimanje za organizacijo, ki je v resnici njihov izum.

Financial Times

Arafatu prepovedali glasbeni užitek

NEW YORK (Reuter) - Palestinski voditelj Jaser Arafat se kljub povabilu ni mogel udeležiti koncerta klasične glasbe, na katerega so bili povabljeni voditelji držav ob slovesnem praznovanju rojstnega dneva OZN. Newjorski zupan, republikanec Rudolph Giuliani, ki je nobelovcu Arafatu preprečil vstop na koncert v Lincoln centru, kjer so poslušalci lahko uživali ob izvedbi Beethovnovne 9. simfonije, se je zagovarjal z izjavo: »Ce bi imel takšna pooblastila, Jaserja Arafata ne bi povabil nikamor, na nič in nikoli. Na zabavah namreč ne bi želel gostiti človeka, ki je odgovoren za smrt toliko Američanov.« Giulianovo dejanje je ameriško zunanje ministrstvo obsodilo, protestirala pa je tudi palestinska delegacija.

SREČANJE CLINTON-JIANG

Tajvan ostaja v diplomatski osami

PEKING, NEW YORK (Reuter, telefoto: AP) - Ameriški predsednik Bill Clinton in kitajski predsednik Jiang Zemin sta na sestanku v New Yorku dosegla izboljšanje odnosov med državama, toda neresena vprašanja spoštovanja človekovih pravic na Kitajskem, trgovinskih odnosov in Tajvana utegnejo kaj kmalu spet pripeljati do ohladitve ameriško-kitajskih odnosov.

»Sestanek ni prinesel niti enega konkretnega odgovora na odprta vprašanja, vendar je dosegel izboljšanje vzdušja,« je povedal strokovnjak pekingske Akademije družbenih ved Jin Canrong. Predsednika sta v dvournem pogovoru skusala odpraviti razkol glede osrednjih odprtih vprašanj, namesto konkretnih predlogov sta prišla le do zaključka, da je dobro vzdušje med državama temelj za uspešnost pogajanj. »Učinki sestanka so zelo omejeni,« je dejal neki drugi kitajski akademik. »Toda sestanek je ustvaril dobro vzdušje, ki je pogoj za dolgoročne uspehe pri urejanju meddržavnih odnosov.«

Sestanek je bil vrhunec prizadevanj ameriških in kitajskih politikov in diplomatov v zadnjih mesecih, da bi dosegli izboljšanje odnosov po tem, ko je že kazalo, da bodo diplomatski odnosi dosegli kritično točko. Poglavitni razlog za to ohladitev je bil junijski

obisk tajvanskega predsednika Li Teng Huia v ZDA. Kitajska Tajvan pojmuje kot uporno provinco, ki jo je treba vnovič priključiti k matični državi, zato nasprotuje slehernemu poskusu tajvanske vlade, da bi izplavala iz diplomatske osame. Tajvanci so se bali, da bodo po sestanku med ameriškim in kitajskim predsednikom v New Yorku ogroženi njihovi nadaljnji poskusi diplomatske promocije v mednarodni skupnosti, a predsednik Clinton kljub temu ni zavzel protitajvanskega stališča. »Clinton in Jiang sta se pogovarjala v diplo-

matskem jeziku in sta drug drugega pomirila z izjavami, ki niso povedale ničesar,« so zapisali v tajvanski reviji Novinar. Ameriški diplomati naj bi med pogajanja Kitajcem zagotovili, da bodo nadaljnji obiski tajvanskih državnikov v ZDA omejeni in zasebne narave. Dejstvo, da Clinton teh zagotovil ni ponovil na sestanku z Jiangom, opazovalci ocenjujejo kot znak, da Clinton se ni pripravljen spremeniti svoje politike do Tajvana. Clinton je leta 1994 predstavil načrt za izboljšavo odnosov med ZDA in Tajvanom.

To je bilo prvič po letu 1979, da je Washington svoja diplomatska prizadevanja preusmeril od Taipeha proti Peking. »To je dober znak za Tajvan,« je dejal neki tajvanski politolog. »Američani niso popustili kitajskim zahtevam.« Izidi sestanka na vrhu so torej pomirili strasti tajvanskih podjetnikov in povzročili umiritev na trgih vrednostnih papirjev.

Poleg tajvanskega vprašanja veliko težavo predstavlja tudi položaj človekovih pravic na Kitajskem. Kitajci vztrajajo pri tem, da ima preživetje prednost pred spoštovanjem človekovih pravic. »Ideološke razlike med državama so glede tega vprašanja ogromne,« je dejal Jin Canrong. »Kitajsko skrbi preživetje, zato so v tem trenutku človekove pravice v ozadju.« Američani se vedno ocitajo Kitajcem nasilno zadusitev studentskih nemirov 4. junija leta 1989. »Ta pokol se vedno predstavlja oviro pri vzpostavljanju normalnih, zdravih odnosov in vezi,« je dejal neki pekinski sociolog. »Obstajajo meje Jiangove popustljivosti, saj je se vedno v obdobju prevzemanja vseh vzvodov oblasti. Na drugi strani je tudi Clinton sibe predstnik, ki se ubada z velikimi notranjepolitimi in gospodarskimi težavami.« Opazovalci zato ne izključujejo možnosti vnovične zamrzitve odnosov med državama.

IZRAELSKES VARNOSTNE SILE SE UMIKAJO Z ZAHODNEGA BREGA

Arafat si poleg države želi tudi dovolj denarja zanjo

Voditelj PLO ne izključuje konfederacije z Jordanijo

DZENIN (Reuter) - Voditelj Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat je v torkovem intervjuju za ameriško televizijo izrazil pričakovanje, da bo nedavno podpisani mirovni sporazum z Izraelom omogočil nastanek neodvisne palestinske države. Arafat pričakuje, da bodo Palestinci zaziveli v neodvisni državi čez dve leti, obenem pa ne izključuje možnosti, da se bo ta država konfederalno povezala z Jordanijo.

V pogovoru med oddajo »NewsHour with Jim Lehrer« je Arafat poudaril, da se morajo Združene države in vsa mednarodna skupnost zavedati »moralne in politične odgovornosti« in priskrbeti pomoč palestinskemu območju. Zaradi 28 let okupacije je infrastruktura v Gazi in na Zahodnem bregu uničena, je povedal

Arafat in ostro obsodil predloge v ameriskem Kongresu, po katerih bi se izplačila za obnovo palestinskih območij nakazovala preko nevladnih organizacij in ne direktno palestinskemu območju. »Izraelcem dajejo milijarde in milijarde dolarjev, oklevajo pa, ko je treba nameniti nekaj milijonov palestinskemu območju,« je se

dejal voditelj Palestinecev.

Medtem se je palestinsko prebivalstvo v Dzeninu veselilo odhoda izraelskih oblasti. Včeraj se je namreč uradno začela predaja arabskih mest na Zahodnem bregu v samoupravo, kot to določa septemberski sporazum. Okoli tisoč palestinskih policistov bo nadziralo Dzenin, v katerem živi okoli 200 tisoč Palestinecev. Izraelski vojaki so se iz policijske postaje sicer umaknili, vendar pa bodo izraelske čete v mestu se ostale do sredine novembra. »Veseli se, kot da bi osvobodili Palestino, vendar se zanje ne bo veliko spremenilo,« je navduse-

nost arabskega prebivalstva ocenil izraelski vojak.

V dejstvo, da se Bliznji vzhod oddaljuje od vojne in približuje miru ter gospodarski rasti, se bodo skušali prepričati predstavniki vlad in gospodarstveniki, vključno z izraelskimi in arabskimi iz območij od Maroka do Zaliva, na vrhunskem srečanju Bliznjega Vzhoda in Severne Afrike, ki se bo v nedeljo začelo v Amanu. Gostiteljica Jordanija upa, da bo več kot tisoč gospodarstvenikov in predstavnikov 63-ih vlad prišlo do spoznanja, da je tudi to območje sveta vredno zaupanja in hudo potrebnih nalog. Največji prosilci pomoči - Jordanija, Egipt in Palestinci - potrebujejo milijarde dolarjev za načrtovane projekte.

Srečanje na vrhu bo opozorilo tudi na nerazrešena vprašanja. Sirija in Libanon sta udeležbo že odklonila, Irak pa sploh ni bil povabljen, saj ga ZN se vedno gospodarsko kaznuje. Udeleženci pa vrh kljub temu predstavljajo kot dokaz, da je izraelsko-arabski konflikt že mimo, Združene države, ki so h koncu konflikta prispevale največ, bodo v Aman poslale svojega zunanjega ministra Christopherja. Mnogi pričakujejo, da bo rezultat srečanja ustanovitev kontroverzne Banke za razvoj Bliznjega Vzhoda, projekt, za katerega se zavzemajo ZDA.

V Dzeninu so Palestinci bučno proslavili odhod Izraelcev (Telefoto: AP)

SPORNA ODLOČITEV AMERIŠKEGA KONGRESA

Veleposlaništvo se seli

WASHINGTON - Ameriški kongres je v torek odobril predlog zakona, po katerem naj bi se ameriško veleposlaništvo v Izraelu iz Tel Aviva preselilo v Jeruzalem. Če bo predsednik Clinton predlog uzakonil, bo selitev ameriškega osebja opravljena do 31. maja leta 1999, torej do datuma, ki v sporazumu med Izraelom in PLO določa konec petletnega prehodnega obdobja palestinske samouprave.

Predlog zakona sta senat in spodnji dom ameriškega kongresa po kratki razpravi z veliko večino odobrila. V njem je tudi določeno, da lahko ameriški predsednik selitev veleposlaništva preloži na poznejši čas, če bi bilo to potrebno zaradi »zaščite nacionalnih varnostnih interesov ZDA«.

Razlage zakonskega predloga so različne. Demokrat Joseph Biden je senatu povedal, da je predlog pravilno, ne pa destruktivno sporočilo. »Če bi storili manj, bi s tem samo ugodili tistim, ki Izraelu se danes

odrekajo vse attribute državnosti.«

Dianna Feinstein, kalifornijska demokratka in vneta zagovornica predloga, meni, da bo Clinton predlog podpisal in ga s tem uzakonil. Predstavnstvo Bele hiše je odobritev predloga sicer pozdravilo, opozorilo pa je, da bi utegnili predstavljati »povsem nepotrebno motnjo v mirovnem procesu na Bliznjem vzhodu«. Med razpravo v kongresu je le nekaj demokratov opozorilo na posledice, ki bi jih utegnili imeti zakonski predlog za bliznjevzhodni mirovni

proces. Demokrat Hamilton, ki je tudi strokovnjak za politiko Bliznjega vzhoda, je predlog označil za »provokativno dejanje«, pri čemer je navedel podobno opozorilo ameriškega državnega sekretarja Christopherja.

Tudi skupine arabskih Američanov so obsodile dejanje ameriškega kongresa. »Predlog spodbuja verodostojnost Združenih držav v mirovnem procesu. ZDA so namreč sopodpisnice sporazuma, ki določa, da se bodo o statusu Jeruzalema dogovorili Palestinci in Izraelci,« je sporočil Ameriško-arabski institut.

Izraelski ministrski predsednik Rabin pa je predlog sprejel z navdušenjem, saj je Jeruzalem - četudi neuradno - izraelska »večna prestolnica«.

William Scally / Reuter

Sanje o samostojnosti postajajo resničnost, do lastne države pa je še dolga pot (Telefoto: AP)

NOVICE

Francoski marinci napadli ladjo Greenpeacea

BRINDISI (dpa) - Francoski marinci so včeraj v italijanskem pristanišču Brindisi napadli in po besedah naravovarstvenikov močno poškodovali Greenpeaceovo ladjo Altair. Italijanski Zeleni so dogodek označili kot »akt francoskega piratstva v italijanskih ozemelskih vodah« in Rim pozvali k uradnemu protestu. Pripadniki Greenpeacea so skušali s pomočjo dveh gumenjakov na francoski rusilec Duplex, ki je zasidran v Brindisiu, pritrditi protestni napis proti jedrskim poskusom v Tihem oceanu. Francoski vojaki so odgovorili z napadom na Altair in pri tem uporabili solzivec ter vodne topove. En pripadnik Greenpeacea je bil lažje ranjen.

Španski poslanci zavrnili predlog proračuna

MADRID (Reuter) - Španski parlament je zavrnil vladni predlog proračuna za leto 1996, kar so opazovalci ocenili kot nezaupnico socialistični vladi premiera Gonzaleza. Proti predlogu proračuna je glasovalo 183 poslancev, podprlo pa ga je 158 poslancev. Opozicija je zahtevala razpis predčasnih volitev, ki naj bi potekale že decembra letos, a je vlada privolila le v razpis volitev za marec 1996, ko bo konec španskega predsednikovanja EU. Če bo Španija ostala brez proračuna, bodo ogrožena vladna prizadevanja za izpolnitev pogojev za vstop v monetarno unijo.

Ross Perot trdi, da mu je uspelo

SAN FRANCISCO (Reuter) - Ross Perot in njegovi privrženci, zbrani v skupini United We Stand America, so zadržili, da so pred iztekom predvidenega roka zbrali dovolj podpisov za ustanovitev nove politične stranke v Kaliforniji. Da bi pridobili možnost kandidiranja na predsedniških volitvah naslednje leto, so morali zbrati podpise 89.007 volilnih upravičencev. Do volitev naj bi pridobili še precej somisljenikov, ki bodo Reformistično stranko »spoznali za najboljšo alternativo demokratom in republikancem«. Perot je napovedal, da bo predvolilno kampanjo razširil na vse zvezne države. Strokovnjaki so Perotu napovedovali neuspeh, saj naj bi bilo v tako kratkem času nemogoče zbrati dovolj podpisov volilcev.

SOFIJSKA KONFERENCA O OKOLJU

Cilj je prijazen gospodarski razvoj

Nekdanje komunistične države naj bi dobile večjo finančno pomoč

SOFIJA - Udeleženci mednarodne konference o varovanju okolja so obljubili pomoč vzhodnoevropskim državam pri reševanju ekoloških težav. Toda nekateri menijo, da predlagane resitve ne bodo zadošale. Ob koncu tridnevne konference, ki so jo spremljali delegati iz več kot petdesetih evropskih držav, so se podpisniki sklepne dokumenta zavzeli za »okolju prijazen gospodarski razvoj v nekdanjih komunističnih državah«.

Konferenco, ki naj bi srednje- in vzhodnoevropskim državam pomagala reševati ekološke težave, je spremljalo 630 delegatov, med katerimi so bili ministri, bančniki in naravovarstveniki. V sklepni deklaraciji so nekdanje komunistične države, v katerih potekajo gospodarske reforme, pozvali k sprejetju strožje zakonodaje na področju varovanja okolja. Odstranili naj bi tudi velike industrijske onesnaževalce in zvišali ceno energije ter tako ohranjali naravno okolje.

»Najpomembnejši je dotok domačih finančnih sredstev, čeprav bo dobrodošla tudi tuja denarna pomoč,« pise v sklepnem dokumentu. Države darovalke naj bi se naprej sodelovale pri varovanju okolja in skušale nadomestiti dosedanje oblike sodelovanja, ko pri različnih projektih sodelujejo zahodnoevropske svetovalske družbe. Danska, ki bo maja leta 1998 gostila prihodnjo konferenco o okolju, se zavzema za večjo finančno pomoč nekdanjim komunističnim državam.

Predlagajo ugodna posojila, s pomočjo katerih bi te države očistile onesnaženo okolje. Danski minister za okolje Svend Auken je sklepni dokument konference ocenil kot preveč ohlapen v delu, ko gre za vprašanje jedrske energije, saj naj bi se

nekatero zahodne države zanimale za prodajo jedrske tehnologije v vzhodno Evropo. Deklaracija se zavzema za cimprejšnje ustavitve zastarelih jedrskih reaktorjev, hkrati pa podpira pogajanja za splošno prepoved jedrskih poskusov, ki naj bi se začela prihodnje leto. Vec držav, med njimi Danska, Avstrija in Švedska, se dolgoročno zavzemajo za zaprtje jedrskih elektrarn. Vprašanje pridobivanja energije iz jedrskih elektrarn je obcutljivo tudi v Bolgariji, ki je prejela ostre kritike zaradi vnovičnega obratovanja tehnološko vprašljivega sovjetskega reaktorja v elektrarni Kozloduj.

Namestnik bolgarskega premiera Rumena Gečev je poudaril, da je bila konferenca uspešna, zato bi morala spodbuditi gradnjo naravi neskladljivih objektov.

»Bolgarija bo v sodelovanju z državami Evropske unije in drugimi regionalnimi ustanovami, spostovala ugotovitve konference, vendar pa bo potrebovala večjo finančno pomoč,« je izjavil Gečev.

Gareth Jones / Reuter

EVROPSKO KMETIJSTVO

Pravilnik o dodeljevanju nadomestil mora pod drobnogled

LUKSEMBURG - Velika Britanija je včeraj v skladu z ionninskim kompromisom zahtevala nadaljevanje pogovorov o pravilniku za dodeljevanje kmetijskih subvencij v Evropski uniji.

Ionniski kompromis je določilo, po katerem lahko države članice Evropske unije, ki imajo v glasovalnem sistemu unije skupaj od 23 do 25 glasov, zahtevajo dodatno preučevanje določene sporne zadeve, dokler ni dosežena ustrezna resitev. Italija, Švedska in Velika Britanija, ki imajo skupaj 24 glasov, zahtevajo natančen nadzor nad kmetijskimi subvencijami v Evropski uniji, ki so bile naceroma že odobrene junija letos. V Rimu, Stockholmu in Londonu so prepričani, da je pravilnik, po katerem dobijo kmetje v državi članici EU finančna nadomestila v primeru izgube dohodka zaradi valutnih nihanj v sosednjih državah, nejasen in da ovira trgovanje.

»Državna pomoč je stvar, ki je ključnega pomena. Zelimo, da bi bil pravilnik jasnejši.

Izguba dohodka in valutna nihanja niso dovolj podrobno opredeljena, mi pa želimo natančna merila, da bi lahko vedeli, kje so meje,« je na tiskovni konferenci pojasnil svoje stališče britanski minister za kmetijstvo Douglas Hogg. Glavni nasprotnik britanske pobude je Francija, ki želi cim hitreje izplačati nadomestila zivnorejcem in sadjarjem, ki so jih prizadevala devalvacije italijanske lire in španske pezete. Junija letos so kmetijski ministri držav članic Evropske unije sklenili sporazum o nadomestilih izgube dohodka kmetom zaradi valutnih nihanj med julijem 1994 in decembrom 1995. Nadomestila naj bi kmetje dobili v treh letih. Evropski komisar za kmetijstvo Franz Fischer meni, da pravila dovolj jasno zagotavljajo učinkovit nadzor nad razdeljevanjem kmetijske pomoči, zato nasprotuje spremembam junijskega sporazuma med kmetijskimi ministri držav članic Evropske unije.

Peter Blackburn / Reuter

POBUDA ZA
REFERENDUM
O ODVZEMU
DRŽAVLJANSTVAPreprečiti zlorabo instituta
referenduma, ali ne!

Kolegij predsednika parlamenta se je odločal o pravnih merilih

LJUBLJANA - Kolegij predsednika državnega zbora Jozefa Skolca je včeraj sklenil, da bo izredna seja parlamenta o domnevno ustavno spornem zbiranju podpisov podpore razpisu zakonodajnega referenduma o odvzemu državljanstva tistim, ki so ga dobili po 40. členu zakona o državljanstvu, takoj po koncu sedanjega zasedanja ali najpozneje v petek ob 12. uri. Tako se začenja razpletati zgodba, ki se je s pismom Leva Krefta ustavnemu sodišču, s katerim je skušal doseči, da bi to presodilo ustavnost zbiranja podpisov za odvzem državljanstva, da presojijo ustavnosti lahko zahteva le državni zbor v celoti, ne pa posamezen poslanec. V naslednjih dneh je 39 poslancev ZLSD in LDS podpisalo pobudo za sklic izredne seje, medtem ko so poslanci SKD podpisovanje pobude odklonili, čes da je podpisov že dovolj in zaradi pravnih nejasnosti.

Medtem so namreč strokovnjaki opozorili na določbe v zakonu o referendumu, v katerih je sicer določeno, da parlament lahko zahteva ustavno presojo zahteve za referendum, vendar mora biti zahteva priloženih 40 tisoč podpisov. Kar preprosto povedano pomeni, da bi ustavno sodišče lah-

ko sklepalo sele potem, ko bi bila akcija zbiranja podpisov že končana. Tudi izredna seja državnega zbora, na kateri naj bi sprejeli zahtevo o presoji ustavnosti, bi bila torej v tej fazi nesmiselna.

Ta pravna zanka je nemudoma povzročila burne reakcije. To namreč pomeni, da se tako spor-

nih sovinitičnih, rasističnih, nacionalno in drugače nestrpnih ter z ustavo neskladnih pobud ni mogoče zaustaviti v »prvi fazi«, ampak je treba počakati na konec akcije zbiranja 40 tisoč podpisov. Teoretično torej država ne more ukrepati zoper, denimo, akcijo zbiranja podpisov za izgon vseh crnolascev z ozemlja Republike Slovenije. Se več, ker podpise zbirajo in evidentirajo na občinskih uradih, takšna akcija poteka tudi na stroške davkoplacevalcev. Seveda je pri takšnih in podobnih pobudah, pri katerih je pravzaprav že vnaprej jasno, da so v neskladju z določbami ustave, ključno vprašanje zlorabe instituta referenduma, ki ga v zahodnih demokracijah uporabljajo samo pri najpomembnejših odločitvah, kot je bila, denimo, tista o vstopu v Evropsko unijo.

Zaradi vseh teh dilem je včeraj kolegij predsednika DZ sklenil sklicati izredno sejo, saj je očitno upošteval politične posledice - mednarodni ugled države in naraščajoči strah, pa tudi nestrpnost med državljani Slovenije. Na ustavnem sodišču so nam povedali, da je izredna seja nujna že v tej fazi tudi zaradi pravnih razlogov. DZ namreč lahko zahteva presojo tudi o vprašanju, ali je mogoče o ustavnosti zahteve o referendumu odločiti, se preden bodo predlagatelji

Na petkovi izredni seji bo parlament odločil o ustavnosti zbiranja podpisov za sporni referendum (Foto: B. V.)

zbrali 40 tisoč podpisov. To je seveda smiselno tudi zaradi stroškov akcije, ki bi se - zelo verjetno - na koncu izkazala kot protustavna.

Zaradi ene najbolj razvpih akcij na političnem začetku predvolilnega leta je tarča številnih kritik, tudi in predvsem iz vrst lastne stranke, predsednik državnega zbora Jozef Skolc, ki je formalno razpisal rok za

zbiranje podpisov. Po nekaterih neuradnih napovedih naj bi v minulih dneh v parlamentarnih kuloarjih krožila celo pobuda o nezaupnici predsedniku DZ. V njegovem kabinetu so nam povedali, da je zgolj spoštoval določbe zakona, ki so v tem primeru nedvoumne, in da so poskusili, da bi predlagatelji umaknili sporno pobudo, trajali kar dva meseca in pol.

Dodajmo se, da sta se pobudi o odvzemu državljanstva poleg ZLSD in LDS »odrekli« tudi SKD in tudi SDSS. Krščanski demokrati so na torkovem sestanku izvršnega odbora stranke ugotovili, da »v pravni državi ni možno sprejemati zakonov, ki so popolnoma v nasprotju z načeli pravne države« in sklenili pozvati vse državljane, naj »ne nasedajo nacio-

nalističnim teznjam in skrajnežem, ki ogrožajo pravne norme naše države«. Janez Jansa je že prejšnji teden povedal, da bo SDSS predvsem spoštovala odločitev ustavnega sodišča in namignil, da bo takšna akcija zagotovo prinesla politični kapital prav strankam, ki odvzemu državljanstev najbolj nasprotujejo.

Tanja Staric

GLOSA

Ja sam Slovenac

Brane Plano

Gospodu Lapa, Podobnika in njima slične sinove slovenskih majki trebalo bi na sledečim izborima izbrati za najjodgovornije ljude ove države. Naime, posto sam i sam Slovenac, popuno mi je jasno da ovi ljudi jedini imaju dovoljno snage da opet objedine narod, koji je vekovima patio pod tudom prevladom, razmnožavao se sa strancima in od balkanske promaje dobio

toliko crnih očiju in kose, imena i reči.

Ipak, možda čak i pomenuta gospoda nisu dovoljno radikalna u svojim zahtevima po građanskom čišćenju Slovenije. Naime, ako referendumom o ukidanju državljanstva stečenog po 40. članu oduzmemo državljanstvo samo 163 hiljade građana i usvojimo predlog da može biti na građan samo onaj, koji ovde neprekidno živi najmanje deset godina i pri tom odlično barata slovenskim jezikom, to nas neće daleko odvesti.

Kriterijume bi valjalo zaoštriti. Ja mislim da treba usvojiti sledeće uslove za sticanje državljanstva:

- stalno prebivalište u Sloveniji od najmanje 1955. godine

- odlično baratanje slovenskim jezikom in najmanje dva dijalekta, pre svega gorenjskim in dolenskim

- dokaz o nevedenju seksualnih odnosa sa pripadnicima stranih naroda sa Balkana (a može i sa crncima, eskimima, u nekim je slučajevima čak poželjno, ako može kandidat za državljanstvo dokazati, da je u prošlosti vodio seksualne odnose sa pripadnicima zapadnoevropskih naroda)

- najmanje dvoje dece, koja moraju imati slovenska imena (primerice Branimir - Brane, Aleksandar - Saso itd.)

- članstvo u jednoj od desno usmerenih političkih stranaka ili bar dokaz o nečlanstvu u nekoj sada levo usmerenoj stranci

- dokaz, da je kandidat u prošlom sistemu napravio barem dva saobraćajna kiksa u znak neslaganja sa režimom, a još je bolje, ako nije učinio ništa u kontradikciji sa zakonom, već je umesto toga lukavo crpio režim uzimanjem stipendija, posećivanjem izleta omladinske organizacije, neradom na dobro plaćenom poslu i korištenjem besplatnoga društvenoga stana.

Idijoti, koji bi hteli u Sloveniji doći na vlast, to nikako ne smeju postići. Zato podržavam gore spomenutu gospodu u njihovim naporima da im to ne bi uspelo. Ipak sam i ja Slovenac, koji ispunjava sve uslove za državljanstvo, ma kako ostri oni bili. Zato još jednom sa ponosom kažem: Ja sam Slovenac, ma kako gorko to zvuči!

SLOVENSKO-HRVAŠKI ODNOSI

Sta avtocesti, ki bi povezali
Hrvaško z EU slovenski adut?

LJUBLJANA - Newyorski obisk obeh slovenskih predsednikov - Janeza Drnovška in Milana Kučana - prav gotovo vpliva tudi na reševanje nekaterih zapletenih dvostranskih odnosov Slovenije s Hrvaško in z Italijo. V zvezi s Hrvaško sta pršla na dan cestna koridorja proti Avstriji in na evropsko avtocestno zvezo, obenem pa tudi avtocesta Reka - Trst.

V obeh primerih je koridor očitno neustrezen zunanje politično strokovni izraz, saj predvideva koridor določeno stopnjo ekstrateritorialnosti, delno izgubo suverenosti in cestno povezavo, ki služi samo eni - tuji državi. Takšen koridor na primer čez italijansko ozemlje povezuje Novo Gorico z Brdi, sedem kilometrov nalašč zato zgrajene ceste je obdano z visoko žično ograjo, slovenski državljani pa se po njej mimo prevažajo brez kakšne koli kontrole, vendarle pa se vozijo po italijanskem ozemlju, kjer veljajo italijanski zakoni.

V obeh primerih gre za gradnjo moderne avtoceste, ki bi povezovala Hrvaško s Srednjo Evropo ali Reko s Trstom in preko Trsta s celotno mediteransko magistralo. V primeru avtoceste Trst-Reka je treba

poudariti, da je to tretja osimska cesta (prvi dve sta kraka Trst - Razdrto in Gorica - Razdrto, ki ju gradijo), medtem ko je avtocesta Reka - Trst načrtovana, vendar se se ne gradi. Gradi pa se avtocestna povezava Zagreb - Reka, ki bi torej pomenila direktno konkurenco vzporedni povezavi s slovensko magistralno cesto (v gradnji) Trst - Ljubljana - madžarska meja - Budimpešta.

Podoben problem je z avtocesto, ki naj bi Zagreb povezovala z avstrijsko mejo in katere pomemben del bi potekal po slovenskem ozemlju. Tudi tu gre za konkurenčno avtocesto, ki pa je za Hrvaško življenskega pomena, saj bi jo povezovala s srednjo Evropo. V obeh primerih gre torej za avtocestni povezavi, ki ne samo nista v interesu Slovenije, pač pa sta celo konkurenčni in bi za

Slovenijo predstavljali resno ekološko, gospodarsko in drugo breme. Veliko vprašanje je seveda tudi, kdo naj bi ju gradil, pod kakšnimi pogoji itd. Na vsak način pa sta gradnji teh dveh cest izreden adut v rokah slovenske države in imata mnogo večjo težo kot vsa ostala neresena dvostranska vprašanja skupaj.

Iz italijanskih diplomatskih krogov se slišijo trditve, da Italija zadnjega predloga iz sedaj že slavnega »non paperja« ni nikoli uradno zavrnila. Pogovor med pomočnikom italijanskega zunanjega ministra Scamaco in italijanskim neofasističnim parlamentarcem Menio je bil, vendar je vest posredoval neofasist sam, zunanje ministrstvo pa doslej ni uradno ali neuradno se ni cesar izjavilo. Uradno »non paper« torej še vedno obstaja, kar je zanimiv italijanski zasuk, ki ga lahko mirno pripisemo odločnemu ameriškega posredovanju in iskanju možnih rešitev. S tem pa je celotna zadeva ponovno na dnevnem redu. Več kot oči-

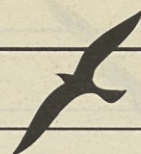
tno je namreč, da bodo ZDA posredovale, vendar v smer zadovoljivega sporazuma za obe strani, saj sta za Američane tako Slovenija kot Italija prijateljski državi. Ta problem bo torej na dnevnem redu odnosov in možnih novih pogovorov po četrtku. Takrat bo namreč italijanski parlament glasoval o zaupnici Dinijevi vladi. Od peščice glasov je odvisno, ali bo vlada padla, v tem primeru pa resni dvo-

stranski pogovor z začasnimi vladami, vlado v odstupu ali kakšno drugačno rešitvijo niso možni. V takem primeru bi razburjeno morje italijanske politike doseglo svoj vrhunec. Če pa vlada prejme zaupnico, bo obstala se kar nekaj mesecev, ostala pa bo tudi zunanja politika dosegla svoj vrhunec. Možnost za pogovore se bo tako ob aktivni podpori in pomoči ZDA okrepila.

Bogo Samsa

Thaler sprejel delegacijo
bosanskega parlamenta

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je včeraj popoldne sprejel delegacijo skupščine Bosne in Hercegovine, ki je na dvodnevem uradnem obisku v Sloveniji, vodi pa jo njen predsednik dr. Miro Lazović. Thaler je po pogovoru izjavil, da je ta obisk se en dokaz o zelo dobrih stikih med državama, in ponovil že znano stališče Slovenije, da mora BiH tudi v prihodnje ostati enotna in suverena država v mednarodno priznanih mejah. Člani delagije so se Thalerju zahvalili za podporo Slovenije in ga seznanili s prizadevanji za sprejem mirovnega sporazuma. Poudarili so tudi, da je do odgovorov na vsa neresena vprašanja dolga pot, na kateri bo BiH se naprej potrebovala podporo mednarodne skupnosti, so sporočili iz slovenskega zunanjega ministrstva.

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Cuori senza età
10.00	Verdemattina - Nasveti
10.20	Film: Madame Bovary (dram., ZDA '49, i. J. Jones, J. Mason), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40	Variete: prove e provini a Scommettiamo che?
15.10	Pronto? Sala giochi (2.)
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: La giustizia di un uomo (dram., ZDA '91, i. M. Keaton, A. La Paglia)
22.35	Dnevnik
22.40	Aktualno iz telefonskih klicev - Lasciate un messaggio dopo il BIP
24.00	Dnevnik, zapiski, horoskop, pogovori, vreme
0.30	Dok.: Taglio basso, 0.40 Faraonovo oko

RAI 2

7.00	Otroški variete
8.45	Nad.: Paradise Beach
9.30	Rubrika o dnevnih temah
11.10	Fuori dai denti
11.30	Sereno Variabile
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Aktualni variete: I Fatti Vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, rubrika o zdravju in vreme
14.00	Variete: I Fatti Vostri
14.25	Nad.: Quando si ama, 14.50 Santa Barbara
15.35	Dnevnik - flash
15.40	Film: 83 ore fino all' alba
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile - Oddaja o potovanjih
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.40	TV film: Storia di Chiara (dram., It. '94, i. B. De Rossi, E. Giani, 2. del)
22.30	Zgodovina varieteja: Pinzillacchere (2. del)
23.30	Dnevnik in vreme
0.10	Danes v Parlamentu
0.20	Variete: Ponoci, na trgu Italija (vodi G. Magalli)

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik, vreme
8.30	Drobci
8.50	Film: In nome della legge (dram., It. '49)
10.30	Dok.: Zdravje, B. Mussolini, Potovanje po Italiji
11.00	Pricevanja iz odpornosti in osvoboditve (2. del)
12.00	Dnevnik
12.15	Glasba: Orchestra!, Drobci jazz, 13.00 Klub vsemu, moja Italija, Gasman sreca Danteja
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualna odd.: Articolo 1
15.00	Nan.: Vita da strega
15.30	Sportno popoldne
17.00	Aktualno: Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 dok.
18.20	Viaggiatori nelle tenebre
18.50	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	Producer Club, Blob
20.30	Aktualna odd.: Tempo Reale (vodi M. Santoro)
23.15	Dnevnik, dezelne vesti
23.30	Nogomet: Bologna-Reggina, 0.30 Pregled tiska

RETE 4

7.25	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Il disprezzo, 9.00 Cuore ferito, 10.15 Felicità, 10.55 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Variete: Adam proti Evi
12.50	Nad.: Sentieri
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	Rubrika o lepoti
15.15	Film: Peppino, le modelle e chella là (It. '75, i. P. De Filippo, G. Bramieri)
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Dnevne aktualnosti: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Gunny (vojni, ZDA '88, r.-i. C. Eastwood).
23.00	Aktualno: Ciak
23.40	Film: Rixanne (kom., ZDA '87, i. S. Martin, D. Hannah, S. Duvall), vmes (23.30) dnevnik
1.30	Pregled tiska
1.40	Medicine a confronto

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodisce (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroški variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Il Guinness dei primati
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1

6.30	Otroški variete, vmes risanke in nanizanke
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odpri studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke
15.00	Varieteja: Generazione X, 16.15 Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
17.00	Aktualno: Village
17.15	Nan.: California Dreams, 17.45 Primi baci
18.25	Odpri studio, vreme, 18.45 Sport studio
18.50	Nan.: Baywatch, 19.50 Il principe di Bel Air
20.40	Nan.: Beverly Hills, 21.40 Melrose Place
22.40	Film: Cobra (krim., ZDA '86, i. S. Stallone), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45	Italija 1 sport
2.00	Nan.: Baretta

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Amore fermo posta
23.10	Nan.: The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.50, 0.20 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L' avventuriero di Burma ('55, i. R. Ryan)
20.35	Film: Un mondo a parte (dram., VB '88)
23.15	Sport, TM Sea

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Popaj
20.30 Dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT
Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.00	Tedenski izbor: Kapa nevidnica
10.20	Batman, 3. del ameriske nanizanke
10.45	Odkrivanje zemlje, 23. del ameriske izobraževalne serije
11.15	Po domače, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Podoba podobe, pon.
15.10	Ellington, pon. angleske drame
16.25	Slovenski utrinki, oddaja madžarske televizije
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ziv zav
17.55	Lahko noc ljubica, 7. del angleske nanizanke
18.25	Umetnost in civilizacija
18.40	Kolo sreče, tv igrice,
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Primer za dva, 8. del koprodukcijske serije
21.15	Tednik
22.00	Nikar, oddaja o prometu
22.15	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.35	Zariše
22.55	Poslovna borza
23.00	Sova
23.05	Alfred Hitchcock vam predstavlja, 14. del serije
23.35	Poročevalka s sodišca, 7. del nemske serije

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
16.05	Tedenski izbor: Lahko noc, ljubica, 6. del angleske serije
16.35	Noro zaljubljena, 5. del ameriske serije
17.10	Poročevalka s sodišca, 6. del nemske serije
18.00	Regionalni program
18.45	Znanje za znanje, Ucite se z nami
19.05	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.15	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05	Intervju
21.05	Povecava, Pier Paolo Pasolini, portret
22.25	Skuta, cetrti prizor iz omnibusa Rogopag
23.00	Julian Joseph All Start Big Band, 1. del

KANAL A

10.25	Luč svetlobe, ponovitev
11.40	Benny Hill, ponovitev
12.10	Spot tedna, A-shop
14.00	Novice
16.30	Dance Session, ponovitev
17.00	Brlog, 18. del spanske nanizanke
17.30	Sirene, pon. 7. dela
18.20	Generacija transformacij II
18.45	A-shop
19.00	Novice
19.10	Luč svetlobe, 542. del
20.00	Film Art Fest na Kanalu A: Spi z mano, am. film
21.30	Dežurna lekarna, 48. del spanske serije
22.00	Magnetoskop, glasbena oddaja
23.00	Novice

Koper

16.00	Euronews
16.10	Piranski glasbeni večeri
17.30	Vesolje je...
18.00	Slovenski program, Primorski forum
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je...
20.00	Slovenski magazin
20.30	Cetrkova sportna oddaja
21.00	Meridiani, aktualna tema
22.00	TV dnevnik
22.15	DEN - dokumentarec
22.30	Slovenski program, Karaoke - dobra volja je najbolja

ORF Avstrija 1

06.25	Otroški program
09.00	Poletje s tjukenjkom Selikom, norveška nadaljevanka v treh delih
11.15	Kevin, angleski otroški film
11.40	Lassie vrni se, ameriski film, 1943
13.05	Zmesnjava v jeci, ameriska komedija
14.20	Divjaki z Beverly Hillsa, ameriska komedija, 1988
16.00	Old Shatterhand nemske vestern, 1964
18.00	Pomoč sportnikom Korak za korakom, J. T. in Hamlet
19.30	Cas v sliki, kultura
19.45	Vreme
19.54	Govor avstrijskega predsednika, ob državnem prazniku
20.15	Komesar Rex, Krvava sled, 2. del serije
21.10	Gasilec Karli, uvodni film k avstrijski seriji
22.25	Beli pesek, ameriski triler
	V novomehiški puščavi najdejo mrtvega moskega in poleg njega kovčeg, v katerem je pol milijona dolarjev. Serif Ray Dolezal odkrije, kdo je umorjenec in se izdaja zanj, da bi prisel na sled morilcem. Pri tem se znajde v precepu agentov FBI...
23.35	Cas v sliki
23.30	Izbira orožja, francoska kriminalka, 1980
02.15	Beli pesek, ponovitev filma
03.50	Kasandrin most, ameriški film, 1976

ORF Avstrija 2

09.05	Stokanje vetra, ameriski dokumentarec, 1957
12.10	Opoldanska oddaja, Sprehod po Tirolskem Alpbachu
13.00	Cas v sliki
13.10	Esnapski tiger, nemske film, 1958
14.45	Ce bi bil vsak dan nedelja, nemska glasbena komedija, 1973
16.15	To je ostalo od dvoglavega orla, Za obalami
17.00	Cas v sliki
17.10	Nasmehnite se, prosim
18.00	Jedi z zgodovino, Vinska kultura
18.25	Kristjan v casu
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
19.45	Vreme, pogledi od strani
20.15	Avstrija II, 30. del
21.55	Cas v sliki
22.00	Pocitnice na Karibskem morju
22.25	A.E.I.O.U.
23.25	Vse najboljše za rojstni dan, Wanda June, film

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Cetrkov večer; 21.05 Literarni večer; 21.40 Lepe melodije; 22.30 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Radio Most; 8.50 Kulturne prireditve; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.05 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldne; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Kdo ve; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 18.00 Vroč stol; 19.30 Rizi Bizi Jazzy; 20.00 Jazzy; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Igra; 13.05 Mehurčki; 13.20 Ringaraja; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Izvirniki in priredbe; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Zunanje politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Borštnikovo srečanje; 20.00 Iz arhiva simf. RTVS; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska, vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Izmenično Od otroštva do mladosti in Zdravnikovi nasveti; 10.45 Zanimivosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi, prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.40 20 Modrih; 17.00 Tema; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Nori val; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo e bello; 13.00 Glasba po

željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri-val; 18.45 Jazz; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.20 Borza; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket; 16.10 Spoznajmo se; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Magic eye; Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Kdo bo koga; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Studentski pr. RK.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Priski berložjak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr..

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 Recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, Jocular); 17.00 Borzni parket; 19.00 TB; Arto Lindsay Trio; 20.00 Okrogla miza; 22.00 Vaš omiljeni DJ Yure predstavlja: Spacecakes! (/).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zdravje v rokah tretje polčasnikov; 8.40 Glasba; 9.15 Odpri knjiga: Humor na slovenski način; 10.30 Intermez; 11.45 Okrogla miza; 12.40 APZ Tone Tomšič; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Soft music; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.40 Made in Italy; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

6.30-7.00 Dobro jutro na Koroškem; 18.10 - 19.00 Glasbena oddaja.

25. oktober 1995

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

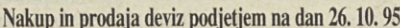
Bralce opozarjamo da so tečaji okvirni. Menjalnice lahko sproti spreminjajo tečaje po dnevni ponudbi in povpraševanju.

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/41161
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

ameriški dolar	1589,00	1639,00
nemška marka	1148,00	1183,00
francoski frank	325,00	336,00
holandski gulden	1019,00	1049,00
belgijski frank	55,50	57,30
funt šterling	2511,00	2601,00
irski šterling	2575,00	2670,00
danska krona	294,00	304,00
grška dragma	6,80	7,40
kanadski dolar	1164,00	1204,00
švicarski frank	1407,00	1442,00
avstrijski šiling	162,20	167,20
slovenski tolar	12,80	13,50

25. OKTOBER 1995

ameriški dolar	1.4176	1.4216	1.4256
funt sterling	2.2325	2.2395	2.2456
irski funt	2.2819	2.2889	2.2959
kanadski dolar	1.0565	1.0605	1.0645
nizozemski gulden	89.223	89.333	89.443
švicarski frank	123.50	123.60	123.70
belgijski frank	4.8527	4.8627	4.8727
francoski frank	28.600	28.660	28.720
danska krona	25.730	25.790	25.850
norveška krona	22.698	22.758	22.818
švedska krona	20.394	20.454	20.514
italijanska lira	0.8825	0.8865	0.8905
avstrijski šiling	14.191	14.211	14.231
španska peseta	1.1557	1.1597	1.1637
portugalski escudo	0.9482	0.9512	0.9542
japonski jen	1.4122	1.4137	1.4152
finska marka	32.920	33.000	33.080

1. REDNI tečaj za DEM 86.05 86.46
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA
nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

Tečajna lista št. 206 z dne 25. 10. 1995 - Tečaji veljajo od 26. 10. 1995 od 00.00 ure dalje

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

dospelost blag. zapisa	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APÖEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
20.3.96	146	98.8919%	98.1720%	98.5319%	1.700.000 170.000	840.581 84.058	834.462 83.446	1.675.043 167.504

Št.: 203 Datum: 25. 10. 1995

BURSA STOCK EXCHANGE PC										
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon stdal.(3)	enotni tjem	% sprej	datum	poprva	ponuja	Max.	Min.	pm. 100 STO
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	800	(11.5.95)	12.000		20.10.	11.500	12.090			
FRB	665	(13.6.95)	17.883	1,17	25.10.	17.800	17.950	18.050	17.670	34.639
SAL	500	(2)(11.9.95)	19.736	,36	25.10.	19.670	19.930	19.830	19.620	6.950
SKBR	1000	(24.9.95)	36.416	,97-	25.10.	36.340	36.530	36.800	36.270	65.221
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
BCE1	10,0	2(1.10.95)	104,2	,03	25.10.	104,2	104,6	104,4	104,1	889
RS01	8,0	5(30.6.95)	103,0	,04	25.10.	102,8	103,1	103,1	102,9	8.697
RS02	9,5	10(1.10.95)	113,3	,02-	25.10.	113,3	113,5	113,5	113,2	39.500
RS08	5,0	4(31.5.95)	93,8	1,76-	25.10.	93,5		93,8	93,8	68
RS11	7,0	5(11.7.95)	99,1		24.10.	99,5	104,9			
ESL1D	8,0	5(30.6.95)	102,0	,04	25.10.	102,0	103,2	102,0	102,0	45
ESL2D	9,5	10(1.10.95)	113,0		23.10.	109,3				
SKB1	10,0	6(1.11.95)	103,5		25.10.	103,2	104,5	103,5	103,5	156
SKR1	5,0	3(30.6.95)	77,4A	5,02-	25.10.	77,4	81,3	77,4	77,4	67
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	(2)(28.7.95)	14.622	1,77	25.10.	14.600	14.870	14.980	14.600	2.383
DAD	10.000	(16.9.94)	135.087	1,64	25.10.	135.200	136.100	136.500	134.000	79.836
FMD	1715	(24.5.95)	20.026	1,26	25.10.	20.050	20.360	20.300	19.710	4.606
GPCR		(10)	23.300	,87	25.10.	22.000	24.000	23.300	23.300	350
HMER		(1)	17.067	1,82-	25.10.	16.630	17.500	17.260	17.160	1.673
MKZ	218	(30.3.93)	13.753	,95-	25.10.	13.650	13.860	14.500	13.610	32.828
NIKR	200	(26.6.95)	4.433	,03	25.10.	4.358	4.400	4.439	4.353	9.824
TCCTR		(5)	973,4	,12	25.10.	969,0	973,0	984,0	967,0	8.625
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	2750	(22.6.95)	37.421	,43-	25.10.	37.410	38.800	37.850	37.400	42.697
FNFP		(1)	43.733	1,79-	25.10.	44.360	45.490	44.700	42.010	12.333
LBKP	720	(25.5.95)	15.731	3,17	25.10.	15.000	16.670	16.000	15.500	378
WPP		(1)	43.689	,39	25.10.	43.500	43.840	43.800	43.600	1.005
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
OZG	11,0	4(1.11.95)	103,8		23.10.	103,5	105,0			
VP12	2,0	2(1.10.95)	104,3		25.10.	104,2	104,4	104,5	104,1	25.399
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,5		16.10.	98,0	102,0			
PGO	2,0	2(1.6.95)	101,8	,80-	25.10.	101,8			101,8	101,8
SZB1	10,0	2(15.9.95)	104,6		25.10.	104,0	110,0			

ŠT. 203/95 - 25. 10. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povprsn	prometa	Max.	Min.	pr. 1000 ST
ODPRTI TRG C - Redne delnice										
GEAR			4.000A	10,07-	25.10.	3.210	4.890	4.000	4.000	48
GROD	200	(7)(30.6.95.)	5.220		4.9.	2.001	5.300			
HBRO	55	(1.6.95.)	3.634		24.10.	3.251	3.600			
INTR			2.266		24.10.	2.200	2.550			
RDRO		(15.6.95)	10.075	,67	25.10.	9.600	10.500	10.300	10.000	1.481
RGRS			582,6	1,08	25.10.	583,0	592,9	589,0	552,0	467
ODPRTI TRG C - Prednostne delnice										
HBPO	320	(1.6.95)	3.140	3,05	25.10.	3.040	3.099	3.140	3.140	6
KBPI						30.000				
KBPP			32.166	2,53	25.10.	32.250	33.200	33.290	31.650	4.728
RGPO		(6)	1.000		19.10.	900,0	1.075			
UBKC	360	(25.5.95)	8.833	15,44	25.10.	8.510	9.690	9.200	7.720	5.468
ODPRTI TRG C - Obveznice										
LOK	10,0	6.(1.10.95)	102,5	,33-	25.10.	102,2	102,6	102,9	102,5	740
MIJO	10,0	6.(1.4.95)	103,8		25.10.	103,0	104,0	103,8	103,8	333
CSMO	10,0	4.(1.9.95)	103,3		24.10.	102,4	105,5			
OLSO	10,0	5.(1.10.95)	103,3	,99-	25.10.	102,9	104,7	103,5	103,0	415
ONM	11,0	3.(1.9.95)	104,0	,13	25.10.	103,8	104,5	104,3	104,0	6.102
OPO	10,0	7.(1.8.95)	100,5		13.10.	99,5	103,5			
UBKK	8,50	3.(15.10.95)	100,0		14.9.	80,0	108,0			
VPIO	10,0	4.(1.10.95)	104,1		24.10.	104,0	104,3			

KRATKOROČNI VREI

Blagajniški BS v DEM

60 dnevi (v SIT)				
90 dnevi (v SIT)				
120 dnevi (v SIT)	94,1	19,4		
Tolarski blag. zapisi BS z nakupnim bonom				
BSB3 brez nak. bona(1. 12. 95)	98,4	24.10.	98,2	98,9
del nak. bona (v SIT) NBS2	650,0	23.10.	100,0	1.500
del nak. bona (v SIT) NBS3	4.636	24.10.	4.561	4.650
Dvodelni prenosljivi blagajniški zapisi BS - peta emisija				
BMT3	101,4	4,9		
BMD5	100,3	6.10.	96,0	
BM5				
BVT3	100,9	18,8		
BVD5	95,9	4,9		
BV5				
BMD6	96,5	6.10.		

[illegible]

25. 10. 1995 ob 18. uri	valuta	$\frac{\text{tekoči}}{\text{nakupni prodajni}}$	najvišji	najnižji
----------------------------	--------	---	----------	----------

NEMCIJA	marka	1.3948	1.3958	1.3990	1.3920
JAPONSKA	jen	101.22	101.29	100.58	100.69
V. BRITANIJA	funt	1.5776	1.5786	1.5814	1.5765
SVICA	frank	1.1360	1.1370	1.1395	1.1335
FRANCIJA	frank	4.9030	4.9060	4.9100	4.8930
NIZOZEMSKA	gulden	1.5630	1.5640	1.5670	1.5569
ITALIJA	*lira	1612.40	1613.90	1619.00	1610.00
BELGIJA	frank	28.660	28.680	28.760	28.610
AVSTRIJA	siling	9.8050	9.8090	9.8420	9.7810
SPANIJA	pezeta	121.24	121.32	121.60	120.79
SVEDSKA	krona	6.6088	6.6163	6.6340	6.5725
NORVESKA	krona	6.1785	6.1815	6.1400	6.1400
DANSKA	krona	5.4205	5.4235	5.4220	5.4050
FINSKA	marka	4.1983	4.1933	4.2090	4.1875
PORTUGALSKA	eskudo	147.50	147.60	147.70	147.10
IRSKA	funt	1.6205	1.6225	1.6240	1.6165
GRCIJA	drahma	230.91	231.00	231.43	228.64
KANADA	dolar	1.3660	1.3665	1.3710	1.3625
AVSTRALIJA	dolar	0.7499	0.7504	0.7520	0.7447
EVROPA	ECU	1.3054	1.3064	1.3110	1.3055
zlato		382.70	383.20		
srebro		5.40	5.4		

leu	—	1157,900	—
nemška marka	—	330,070	—
francoski frank	—	2554,630	—
funt sterling	—	1033,680	—
holandski gulden	—	56,301	—
belgijski frank	—	13,326	—
španska pezeta	—	298,080	—
danska krona	—	2621,520	—
irski funt	—	6,996	—
grška dragma	—	10,950	—
portugalski escudo	—	1182,620	—
kanadski dolar	—	15,963	—
japonski jen	—	1421,260	—
švicarski frank	—	164,530	—
avstrijski šiling	—	261,800	—
norveška krona	—	245,400	—
švedska krona	—	384,050	—
finska marka	—	1207,290	—
avstralski dolar	—		

kanadski dolar	7,3000	7,7000
funt sterling	15,4000	16,2000
švicarski frank	849,0000	881,0000
belgijski frank	33,5500	34,8500
francoski frank	197,5000	205,5000
holandski gulden	616,0000	640,0000
nemška marka	690,6000	716,6000
italijanska lira	0,6110	0,6450
danska krona	176,5000	184,5000
norveška krona	155,5000	162,5000
švedska krona	143,2000	149,8000
finska marka	228,5000	238,5000
portugalski escudo	6,5800	6,9200
španska peseta	7,9800	8,4200
japonski jen	9,6000	10,1000
slovenski tolar	8,10	8,60
hrvaška kuna	180,0000	215,0000

Tečaj velja za 100 enot, pri prvih treh pa za 1 enoto valute.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA

Veliki oder

Znova na programu - uspešnica iz prejšnje sezone odslej na velikem odru!

Danes, 26. oktobra, ob 19.30: W. Allen: **ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM**, za IZVEN (KONTO).

Jutri, 27. oktobra, ob 19.30: IVAN CANKAR: **HLAPCI**. Abonma PETEK in IZVEN (KONTO).

Sobota, 28. oktobra, ob 19.30: LO SCRITTORE. IZVEN (KONTO).

Mala drama

Danes, 26. oktobra, ob 20. uri: M. Jesih: **LJUBITI**, za IZVEN (KONTO).

Jutri, 27. oktobra, ob 20. uri: D. Mamet: **OLEANNA**, za IZVEN (KONTO).

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame od 10. do 13. in od 18. ure do začetka večerne predstave, telefon: 061/221-511.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Danes, 26. oktobra, ob 19.30: H. H. Guld-mundsdottir: **JAZ SEM MAESTRO**, za abonma STUDENTSKI D in IZVEN.

Petek, 27. oktobra: A. P. Cehov: **GALEB**, za IZVEN in KONTO. Zaradi tehnicnih težav predstava odpade.

Sobota, 28. oktobra, ob 19.30: M. Camoletti: **PRIDI GOLA NA VEČERJO**, za IZVEN in KONTO (razprodano).

Mala scena MGL

L Wilson: **ZAŽGI**,

petek, 27. oktobra, ob 22.30, za IZVEN.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred predstavo pri blagajni MGL. Tel.: 061/210 852.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Vpis abonmajev

Vljudno vabimo k vpisu abonmajev za sezono 1995/96, in sicer:

Vpis bo do 28. oktobra pri blagajni Opere na Zupancicevi 1 (tel.: 061/331-950) vsak delavnik od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure ter v soboto od 9. do 12. ure.

DANES BO VPIS NEPREKINJENO OD 9.

DO 18. URE!

UPOKOJENCI, STUDENTI IN DIJAKI IMAJO POPUST!

75. OBLETNICA SLOVENSKEGA BALETA
Gostovanje baletnega ansambla v predsezoni:
BALETNI VEČER

Celje, 27. oktobra ob 19.30, Velenje, 7. novembra ob 19.30, Nova Gorica, 17. novembra ob 19.30.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Kulturnica, Zidovska steza 1

Danes, 26. oktobra, ob 17. uri: B. Vovk: **HO-CETE PETI Z MANO**, IZVEN.

Veliki oder

Jutri, 27. oktobra, ob 19.30: Munre Leaf - Milan Dekleva: **ZGODBA O FERDINANDU**, PREMIERA.

KUD FRANCE PREŠEREN

Sobota, 28. oktobra, ob 20. uri: RUPERT MAROVIČ, gledališka kriminalka. Igra: Andrej Rozman-Roza. ,

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Danes, 26. oktobra, ob 19.30: F. Sehovič: **KURBE**, premiera, za abonma RED PREMIERSKI in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Ray Cooney: **TO IMAMO V DRUŽINI**, komedija, režija Marjan Bevk.

danes, 25. oktobra, ob 19.30, za IZVEN-IZVEN in konto - RAZPRODANO.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

Gostovanje sarajevskega Komornega gledališča 55

Danes, 26. oktobra, ob 19.30: Slawomir Mrozek: **PES**. Režija: Dino Mustafić.

Ob 21.30: Demaludin Latić: **ALIFAKOVAC**. Režija: Gradimir Gojer

Jutri, 27. oktobra ob 19.30: Jean Paul Sartre: **ZID**. Režija: Dino Mustafić.

Ob 21.30: Vaclav Havel: **AVDIENCA**, VER-NISAGE. Režija: Admir Glamocak.

Danes, 26. oktobra, ob 21.30
v diskoteki DC-3 Dakota
bo ob petnajsti obletnici
svojega delovanja
nastopila
najbolj znana
slovenska skupina
vseh časov
LAIBACH.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

Danes 26. oktobra, ob 21.30, bo v diskoteki DC-3 Dakota ob petnajsti obletnici svojega delovanja nastopila skupina LAIBACH. Posebni gost večera bo PETER PARACELSDUS. Koncertu bo sledil celonočni RAVE TO THE GRAVE PARTY.

Danes, 26. oktobra, ob 20. uri v Festivalni dvorani: VERONIKA. Eksperimentalno-glasbena skupina in predstavitev multimedijskega projekta Perspective.

KUD FRANCE PREŠEREN

Danes, 26. oktobra, ob 20.30:

VZPON IN PADEC PENTAGRAMA

Pesmi Bertolta Brechta v prevodu Ervina Fritza, z glasbo Kurta Weilla, Hansa Eisnerja in samega Brechta v izvedbi Janija Kovacica.

Jutri, 27. oktobra, ob 23. uri: TRIO INFLAGRANTI. Avstrijska novojazzovska zasedba. Fritz Mosshammer, alpski rog, zepna trobenta; Christoph Lindenaubauer, bas; Geri Sauberer, bobni.

CAFE TEATER, LJUBLJANA

V petek, 27. oktobra, ob 22. uri bo v kavarni Grand hotela Union nastopil Zijah A. Sokolović s predstavo CABAREs, CABAREi, Peace Fund, International.

V soboto, 28. oktobra, ob 22. uri bo nastopila zagrebska skupina MOONLIGHT CATS. Vstop je prost.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je na ogled razstava fotografij avstrijskega umetnika Maxa Aufischerja.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaska 40

V galeriji je na ogled razstava makedonskega umetnika Goceta Kalajdziskega Ikone.

Avla Nove ljubljanske banke, Trg republike 2

V avli razstavlja akademski slikar Miha Boljka.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V galeriji je v okviru Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti - Mesto zensk do 26. oktobra na ogled razstava Stereo-Tip.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled razstava akademskega slikarja Maria Petrića in akademske kiparke Stefke Kosir Petrić.

GALERIJA BELVEDERE, BLED

V galeriji je na ogled razstava Zvezda in Odeon pijeta kavo v Titovi čajnici Petre Varl Simončić.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji je na ogled razstava del slikarja Vladimirja Lamuta.

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA

Na ogled je arheološka razstava AVARI NA JUGOZHODNEM MADŽARSKEM. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

GALERIJA BOŽIDARJA JAKCA, KOSTANJEVICA NA KRKI

V grajski cerkvi galerije je predstavljeno življenjsko delo akademskega kiparja Staneta Jarma.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji je na ogled razstava Ljubljana-Budim-

pesta: Cas kot struktura, metoda kot pomen.

MODERNA GALERIJA, Tomšičeva 14

V galeriji je na ogled retrospektivna razstava enega najizvirnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja Franceta Kralja.

GALERIJA ANONIMUS, Prečna 6

V galeriji razstavlja svoje fotografije francoski fotograf Jeanloup Sieff. Za ljubljansko razstavo je Sieff pripravil izbor crnobelih fotografij iz cikla Le Paris des Artistes (Pariz umetnikov).

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ

V galeriji je na ogled razstava papirnih del IRWIN.

KUD FRANCE PREŠEREN

V galeriji je na ogled razstava Antonia Živkovića BERLIN, GERLITZER PARK.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

Na ogled je razstava iz cikla Velika imena svetovne umetnosti avtorja Jeana Marca Bustamanteja.

GALERIJA EQRUNA, Gregorčičeva 3

Danes, 26. oktobra, ob 19. uri bo otvoritev razstave slik Marjana Gumilarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče

Danes, 26. t. m., ob 16. uri (red G) in jutri, 27. t. m., ob 20.30 (red F) Aishilova igre »Sedmerica proti Teham«. Režija Mario Ursić.

V soboto, 28. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri gostuje KD Spanski borci iz Ljubljane s komedijo Mira Gavran »Mož moje zene«. Izven abonmaja. Abonenti lahko izkoristijo Dodatni kupon.

Prodaja abonmajev od 10. do 12. ure pri blagajni Kulturnega doma (tel. 632664).

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich

Jesenska simfonična sezona 1995

Jutri, 27. t. m., ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 29. t. m., ob 18.00 (red B) koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Lii Jia. Nastopil bo solist Uto Ughi. Na programu Aubertin, Mendelssohn Bartholdy, Schubert.

Vstopnice pri blagajni gledališča.

Do 31. t. m. lahko potrdite prejšnje abonmaje, medtem

ko se lahko odločite za novi abonma do 2.12.1995 pri blagajni Dvorane Tipčevich ali na univerzi in pri podjetjih.

Gledališče Cristallo - La Contrada: Danes, 26. t. m., ob 20.30 komedija »Un'Isotta nel giardino« Nini Pemo in Francesca Macdonia. Nastopajo Ariella Reggio, Orazio Bobbio, Mimmo Lo Vecchio. Ponovitev jutri, 27. t. m., ob 20.30.

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča, pri UTAT v Galeriji Protti, pri podjetjih, solah in na univerzi.

Gledališče Rossetti: Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in na univerzi.

GORICA

Kulturni dom: jutri, 25. t. m., ob 20.30 gostuje KD Spanski borci iz Ljubljane s komedijo Mira Gavran »Mož moje zene«. Izven abonmaja. Abonenti lahko izkoristijo Dodatni kupon.

SELE

V farnem domu bo jutri, 27. t. m., ob 19.30 - Predavanje »Politična orientacija v Selah v letih 1900 do 1945«.

ROŽEK

V novi ljudski soli bo v soboto, 28. t. m., ob 19.30 kulturna prireditev »Dober večer sosed - Guten abend, Nachbar«.

BOŽJI GROB

Pri Pliberku: V soboto, 28. t. m., ob 16.00 - Mladinsko romanje po Podjuni.

KOROŠKA

CELOVEC

V Mestnem gledališču bo danes, 26. t. m., ob 19.30 P. Mascagni »Cavalleria rusticana« in R. Leoncavallo »Baiazozzi«; jutri, 27. t. m., ob 19.30 in v nedeljo, 29. t. m., ob 19. uri A. Cehov »Tri sestre«.

ŠENTJANŽ V ROŽU

V soboto, 28. t. m., ob 20.00 - Felix Mitterer »Zdravi v božji hiši«. Režija Marjan Bevk.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

DANES, 26. OKTOBRA
Ob 15. uri : OPICE V RAJU, Kenchi Iwamoto, Japonska, 1993 (Fokus, Kinoteka)
Ob 18. in 22. uri: ELDORADO, Charles Binamee, Kanada, 1995 (Perspektive, LD, Kinoteka)
Ob 18. uri: SANJSKA DEKLETA, Kim Longinotto in Jano Williams, Vel. Britanija, 1993 (Dokumentarci, dvorana ZKOS)
Ob 18.30: RAHLA VROCICA, Ryosuke Hashiguchi, Japonska, 1993 (Fokus, KD) in NEBESKA BITIJA, Peter Jackson, Nova Zelandija, 1994 (Predpremiere, Kinoteka)
Ob 20.15: MESTO IZGUBLJENIH OTROK, Jeanet in Caro, Francija, 1995 (Predpremiere, LD)
Ob 21. uri: KDO STEJE?, Terreja Nasha, Kanada, 1995 (Dokumentarci, KD)
Informacije: recepcija festivala (od 16.30 do 21. ure) in blagajna Cankarjevega doma.

Ob 18.30 na Malem odru: KAPLJICE MOJH DROBNIH TRENUTKOV. Predstavitve pesmi Zivane Gaje Janine.

Ob 17. uri v Narodnem domu: J. Anouilh: POVABILO NA GRAD. AGRFT.

Ob 21.30 v Veliki dvorani: Nastopata Vlado Kreslin in Beltinska banda

Ob 24. uri v Minoritski cerkvi: M. Jesih: EROTIKON. AGRFT..

Ob 23. uri v Satchmo klubu: STOP THE BAND. Jazz koncert.

OPCINE

Prosvetni dom-Knjiznica P. Tomazic in tovarisi: danes, 26. t. m., ob 20. uri vabita Kulturni krozek Ob pecini in Krozek Istria na srečanje s pisateljem Fulviom Tomizzo in predstavitev svojo zadnjo knjigo »Alle porte di Trieste«.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gregorčičeva dvorana: danes, 26. t. m., ob 20.30 vabita Trzaska knjigarna in Slovenski klub na predstavitev knjige »Slovenija - podoba evropskega naroda«. O avtorju Jozku Savliju bo spregovoril prof. Janko Jez.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Palaca Costanzi: do 5.11. bo na ogled razstava »Od gosence do metulja: na poti ponovnega odkrivanja sveta zuzelk«. Umik: vsak dan 9-13, 16-20, ob nedeljah samo zjutraj.

Galerija Art Light Hall: do 28. t. m. je na ogled razstava risb umetnika Roberta Bertolucci. Umik: vsak dan razen ponedeljkov in praznikov od 18.00 do 22.00.

Grad sv. Justa -Bastione Fiorito: Do 12.11. je na ogled skupinska razstava. Umik: vsak dan od 11.00 do 17.00 in ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

Galerija Torbandena: Do 18.11. je na ogled skupinska razstava z naslovom »Italijanske pokrajine«.

Miramarski park- Konjusnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopenin anticne Eble.

10. Festival latinsko-ameriskega filma: v Kavarni San Marco je na ogled razstava risb iz zasebne zbirke Joaquina Lavada »Quino«; v gledališču Miela pa razstava fotografij o Emilii Fernandez »El Indio«.

OPCINE - SKD Tabor: na ogled je razstava umetnika Bruna Canelle.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Galerija Katoliške knjigarne: do 28. t. m. razstavlja akademski slikar Kristof Zupet.

ŠTANJEL

Galeriji Ljotze Spacala je odprta od delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov);

ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pieru Paolu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre. Dezelna galerija: do 19.11. razstavlja španski umetnik Morquillas »Protocolos Europeos«.

Galerija Ars temporis: razstavlja Jaroslava Kralika in Elizabeta Gross.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Giocolli.

TINJE

Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga in razstava Milana Springerja iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+K center: do 30.12 bo na ogled razstava »Pozabljeno taborišče Ljubelj-sever«.

ROŽEK

Galerija Sikoronja: do 5.11. razstavlja Gustav Janus.

RALLY PO KATALONIJI / 7. PREIZKUŠNJA ZA SP

McRae je Sainzu prepustil zmago

Škot se je moral po odločitvi direktorja ekipe Subaru ustaviti in spustiti Španca

LLORET DE MAR - Spanec Carlos Sainz na subaruju (na sliki AP) je s časom 5 ur, 5 minut in 58 sekund dobil 31. rally po Kataloniji, ki je veljal tudi kot sedma preizkusnja za svetovno prvenstvo voznikov in konstruktorjev. Sainz je bil za 51 oziroma 58 sekund hitrejši od klubskih tovarisev Colina McRaeja in Piera Liatija, četrti je bil Didier Auriol na toyoti, peti pa Francois Delecour na ford.

Španski voznik pa se je do zmage dokopal sele po odločitvi direktorja ekipe Subaru Davida Richarda, ki je Skotu McRaeju ukazal, da se zaustavi, ko je v zadnji včerajšnji preizkusnji vodil z 9 sekundami naskoka pred Sainzom. Skot je

zato na zadnji časovni kontroli zamudil eno minuto, s čimer je omogočil slavje Špančevu slavje.

Po 7 preizkusnjah, ko manjka do konca svetovnega prvenstva samo se ena preizkusnja (rally po Angliji) sta Carlos Sainz in Colin McRae, glavna voznika Subaruja, skupaj na prvem mestu s po 70 točkami, toda nedaleč za njima sta Toyotina voznika Finec Juha Kankkonen z 62 in Francoz Didier Auriol z 61 točkami, tako da bo boj na zadnji letošnji preizkusnji zelo zanimiv.

Med konstruktorji je izenačenost še večja. Trenutno vodi Subaru z 286 točkami pred Mitsubishijem 284 in Toyoto, ki je doslej osvojila 281 točk.

NOGOMETNA AFERA

HNZ prepričana, da je selektor Blažević nedolžen

V Franciji ga brani švicarski odvetnik Jacques Barillon

ZAGREB - Za Hrvasko nogometno zvezo je Miroslav Blažević nedolžen, obtožbe na njegov račun pa naj bi prihajale od osebe, »ki si skuša na vse načine resiti kožo.« To je včeraj na tiskovni konferenci v Zagrebu izjavil tajnik HNZ Ante Pavlović, ki je tudi izrazil upanje, da bo že v kratkem vse pojasnjeno in da bo Blažević že lahko vodil Hrvasko na tekmi proti Sloveniji 15. novembra.

Hrvaski selektor si je takoj po petkovi aretaciji na zenevskem letališču za odvetnika izbral Švicarja Jacquesa Barillona. Ta se je s svojim klientom v nedeljo že dolgo pogovarjal, za dnevnik »La Tribune de Geneve« pa je izjavil, da Blažević zatrjuje, da je nedolžen.

Blaževića dolžijo, da je od Olympiquea dobil 420.000 francoskih frankov, zato da bi 25. novembra 1989, ko je bil trener Nantesa, prepričal svoje igralce, naj se preveč ne borijo. Srečanje se je takrat končalo z izidom 0:0, v zvezi s to tekmo pa so Blaževića pred leti že zasliševali. Tokrat pa naj bi bil hrvaski selektor po odvetnikovih besedah obtožen posredovanja v številnih primerih podkupovanja, ki ga je organiziral klub iz Marseilla. Barillon je se izjavil, da je prepričan, da je njegov klient nedolžen in se zavzel za čim hitrejšo soočenje z bivšim Olympiqueovim generalnim direktorjem Jean-Pierreom Bernesom, ki Blaževića dolži sodelovanja v tej aferi.

ŠE EN BRAZILEC V EVROPSKEM NOGOMETU

Kje bo končal Edmundo?

Za igralca Flamengo se poteguje kar pet evropskih klubov

RIO DE JANEIRO - Pet evropskih nogometnih klubov si želi videti v svoji sredi brazilskega napadalca Edmunda, ki sedaj igra v domovini pri Flamengu. Direktor Flamengo Mauricio Menezes je dejal, da so ponudbe prisle iz treh italijanskih klubov ter po ena iz Anglije in Španije.

Menezes ob tem ni hotel navesti imen, dejal pa je: »Edmundo bo zanesljivo ostal v Flamengu do konca letošnjega brazilskega prvenstva, ki se

konča decembra.« Cena za prestop sti-riindvajsetletnega nogometaša naj bi presegla 7, 25 milijona dolarjev. Vendar mnogi dvomijo, da bi bila lahko resnično tako visoka, saj je Edmundo sedaj le senca igralca, ki je leta 1993 in 1994 vodil Palmeiras in dvakrat zapored osvojil naslov prvaka Brazilije. Tedaj je dobil tudi vzdevek »Zival«. Naslednje leto je prestopil k Flamengu in se pridružil najboljšemu igralcu svetovnega

prvenstva (SP) 1994 Romariu in prihajajočemu zvezdniku Saviju. Vendar sanjskemu napadu ni slo, saj se trojica nikdar naučila igrati kot ekipa. Na naslovnih casopisov so kritizirali Edmunda, ki naj bi premalo podajal, igral preveč sebično in le občasno dajal gole. Igralec je zavrnil kritike rekoc: »Popolnoma sem zadovoljen v ekipi in s sistemom igre v Flamengu, kjer igram praktično na sredini igrišča.«

NOVICE

Kramnik ustavil Guljka, Kasparov spet remiziral

ZÜRICH - V 4. krogu velemejstrskega šahovskega turnirja v švicarskem Horgnu je svetovni prvak Rus Gari Kasparov se četrtič remiziral. Tokrat je bil njegov nasprotnik Artur Jusupov. Do spremembe pa je prišlo na vrhu vrstnega reda. Ruski velemejster Vladimir Kramnik je premagal Američana Borisa Guljka, ki ga je z dvema osvojenima točkama in pol na vrhu razpredelnice ujel Britanec Nigel Short.

Cruyff suspendiran za pet srečanj

BARCELONA - Zaradi zalitve sodnika na prvotilgaski tekmi španskega nogometnega prvenstva med Valencio in Barcelono trener slednjih, Nizozemec Johan Cruyff, ne bo smel sedeti na klopi svojega moštva naslednjih pet tekem. Cruyff je sodnika Diaza Vego ozmerjal s »kurbinim sinom«, za kar bo moral plačati tudi 6.000 nemških mark kazni.

Jeanni Longo bo znova naskakovala svetovni rekord

FRANKFURT - Dvakratna kolesarska svetovna prvakinja Francozinja Jeannie Longo je napovedala nov naskok na svetovni rekord v vožnji na eno uro. Francozinja bo skušala izboljšati rekord Britanke Yvonne McGregor (47.411 km) v terek na velodromu v nemškem Frankfurtu na Odri. 37-letna Longojeva je 1. oktobra 1989 z izid 46.352 km že postavila svetovni rekord, ki je veljal kar štiri leta in pol.

Najtesneje v Detroitu

DETROIT - Hokejisti v severnoameriški profesionalni hokejski ligi so odigrali štiri srečanja. Najtesneje je bilo v Detroitu, kjer so domači izgubili proti Ottawi z 1:2. Duchesne je Kanadčane popeljal v vodstvo v 8. minuti prvega dela, Coffey je v 45. minuti izenačil, ko je imel Detroit igralca več, zmago pa je gostom zagotovil Chorske v sredini zadnjega dela igre. Zmaga hokejistov iz Ottawe je bila povsem zaslužena. Detroit je imel kar sedemkrat igralca več na ledu in to izkoristil le enkrat, na drugi strani pa so imeli gostje enako priloznost trikrat in bili vselej neuspešni. Ne glede na večje število izključenj pa so igralci Ottawe večkrat streljali na gol Detroitu, kar prica o njihovi premoči. V Dallasu so domači premagali Buffalo s 3:0, prav v vsaki tretjini pa so dosegli po en gol. Toronto je na domačem ledu uspel proti Floridi le izenačiti na 1:1, na koncu pa izgubil z 1:6. V New Yorku pa je gostoval Toronto in izgubil z 2:5. Kanadčani so se v zadnji tretjini sicer uspeli približati na 2:3, na koncu pa so prešli še dva zadetka.

Nov stadion za kandidaturu za EP

CHEMNITZ - Nemško mesto Chemnitz se je odlocilo, da za 100 milijonov nemških mark zgradi nov stadion in z njim kandidira za izvedbo evropskega atletskega prvenstva leta 2002. Na natečaju je bil že izbran osnutek načrta za nov stadion, ki bo imel prostora za 45.000 gledalcev.

Schalke 04 - Galatasaray 1:1 (1:1)

MÜNSTER - V prijateljski nogometni tekmi sta se nemški in turski prvotilgasi Schalke 04 in Galatasaray v Münsteru razšla neodločeno 1:1 (1:1). Pred 3.000 gledalci je Nemce že v 15. minuti v vodstvo popeljal Mulder, v 32. pa je izenačil Sancakli.

OLIMPIJSKE IGRE / DEVET MESECEV PRED ZAČETKOM IGER MESTO ŠE SPOMINJA NA VELIKO GRADBIŠČE

Atlanta bo do otvoritve povsem drugačno mesto

ATLANTA - Dobrih devet mesecev pred olimpijskimi igrami Atlanta se zdalec ni pripravljena nanje. Glavno mesto ameriške zvezne države Georgia, ki se je osupljivo hitro iz zaprasenega provincialnega gnezda razvilo v eno najpomembnejših gospodarskih prestolnic na jugu ZDA, marsikje spominja na ogromno gradbišče. Po cestah je vsepovsod videti pnevmatična kladiva, parne valjarje in delavce. Revne četrti so prenovile, nekdanje betonske puscave v senci nebotičnikov pa spremenili v zelene oaze. Ko se bodo športniki z vsega sveta poleti 1996 srečali v mestu slavne borca za pravice crncev Martina Luthra Kinga, bodo lahko občudovali popolnoma obnovljeno prestolnico.

Atlanta je v sanje o preobrazbi v svetovno prestolnico vložila več sto milijonov dolarjev, 2000 drev in novo mestno središče, vključno s »kulturno olimpiado«. Vendar pa v mestu s približno tremi milijoni prebivalcev, v katerem je prisotnih skoraj vseh 500

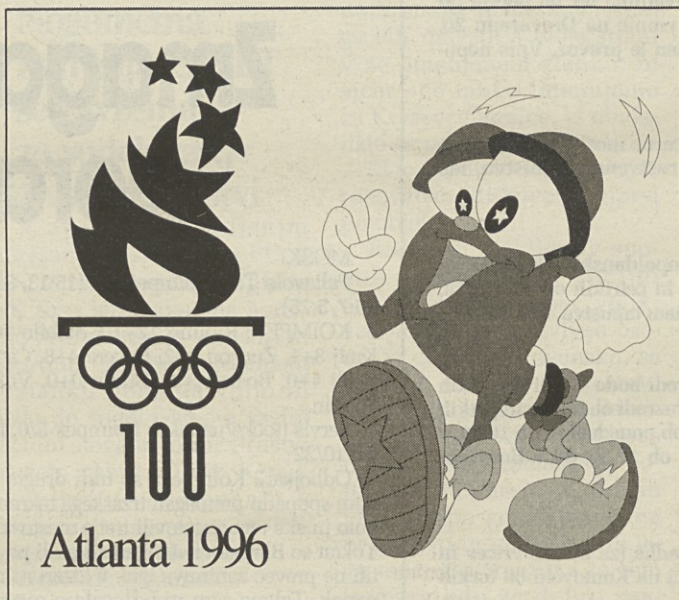
najpomembnejših ameriških podjetij - tu imata svoje centrale tudi Coca Cola in CNN, vlada tudi finančna stiska. »Financiranje iger nas bo zaposlovalo tudi se po olimpijadi,« pravi tiskovni predstavnik olimpijskega organizacijskega komiteja ACOG Bob Brennan.

Najnovejši izračuni kažejo, da organizatorjem za izvedbo manjka se približno šest odstotkov od skupno 1.61 milijarde dolarjev visokega proračuna. Enako kot Los Angeles (1984) želijo tudi prireditelji v Atlanti igre organizirati le s privatnim denarjem. Vsa sredstva naj bi zagotovili s prodajo televizijskih pravic, vstopnic in sponzorskimi aktivnostmi. Gradnja in prenova v mestu pa je s 500 milijoni dolarjev porabila že skoraj vsa sredstva, pridobljena s prodajo TV pravic.

ACOG pričakuje, da bo igre obiskalo več kot dva milijona turistov z vsega sveta. Dve tretjini svetovnega prebivalstva pa si bo igre ogledalo prek malih ekranov,

meni Brennan. Za obiskovalce iger so pripravili 11 milijonov vstopnic za več kot 540 posamičnih prireditvev v okviru iger. »Več kot v Los Angelesu in Barceloni skupaj,« se veseli tiskovni predstavnik ACOG. Zanimanje za karte je po začetnem navalu v maju zelo upadlo. »Zaenkrat smo prodali 2.7 milijona vstopnic, prištevamo pa lahko tudi 5.7 milijona vstopnic, ki so naročene vnaprej,« je se povedal Brennan. Cene vstopnic so od šest dolarjev denimo za ogled baseballske tekme do 600 dolarjev za najboljše sedeže na otvoritveni slovesnosti.

Na vseh tekmovališčih so gradbeni dela se v polnem teku. Gradbeniki imajo mnogo opravka tudi se na novem olimpijskem stadionu (stroški znašajo približno 209 milijonov dolarjev), ki bo sprejel 85.000 gledalcev. Dokončan in odprt bo sele spomladi. Tudi teniški center - ta leži v izletniškem središču Stone Mountains - ki je od središča mesta oddaljen 25 kilometrov, se ni končan. Gradbeniki niso pripravljeni izdati po-

drobnosti. »Deloma zaostajamo za časovnim načrtom. To je naša sibka točka, ne glede na to pa bomo pravočasno končali,« je povedal eden od njih.

Nic dobrega pa se na igrah ne obeta kadilcem. »V Georgiji je kajenje v javnih prostorih prepovedano. To velja tudi za stadione,« je pojasnil Brennan. Napovedal pa je, da bodo za ljubitelje tobaknih izdelkov na stadionih pripravili posebne koticke. Priznal je tudi, da vsi prebivalci Atlante nad

igrami se zdalec niso navdušeni. Podobe mesta ne oblikujejo le bankirji in gradbeni delavci, temveč tudi številni, predvsem temnopolti berači in reveži. »To je žalostno. Kljub temu teh ljudi med olimpijado ni moč enostavno zapreti,« pravi Brennan in svetuje: »Najbolje jih je ignorirati.« ACOG pričakuje tudi demonstracije nasprotnikov olimpijade. Zato bo na vsakem stadionu tudi prostorček v ta namen, je na koncu obljubil Brennan.

KOŠARKA

V evropskem pokalu Izraelci boljši od Partizana

BEOGRAD - Košarkarji Partizana so v prvi kvalifikacijski tekmi za vstop v evropski pokal izgubili doma proti izraelski ekipi Hapoel Galila Eliona z 69:76 (23:27). Mlado moštvo »crno-belih« je pokazalo izjemno slabo in nervozno igranje, medtem ko so gostje igrali na dolg napad in natančno zadevali proste mete. Sedem točk razlike ne kaže pravo razmerje moči na parketu, tako da bo imel trener Ranko Zeravica v terek v Izraelu težko delo.

Partizan: Vidacic 3, Brkic 5, Cubrilo 4, Stevanovic 8, Beric 26 (3.3), Koturovic 4, Tomasevic 11, Lukovski 5 (1.3)

Hapoel Galil Ellion: Hodges 15, Stein 9 (1.3), Dotagne 2, Stein 8 (2.3), Shellef 16, Amtel 2, Kennedy 24. (M. M.)

NOVICE

Champions league: Aalborg - Panathinaikos 2:1

AALBORG - V zaostalem srečanju prvega kola nogometne Lige prvakov v skupini A je danski prvak Aalborg premagal Panathinaikos z 2:1 (1:1). Strelca za domače sta bila Andersen v 8. in Madsen v 88. minuti, za Grke pa je bil v 42. minuti uspešen Warzycha.

Vrstni red skupine A: Panathinaikos 6, Porto in Nantes 4, Aalborg 3.

V Sloveniji brez presenečenj v četrtfinalu pokala

LJUBLJANA - Prva četrtfinalna srečanja slovenskega nogometnega pokala so se končala brez posebnih presenečenj, o tem pa dovolj že pričajo sami izidi. V Spodnji Siski je Rudar povedel že v 9. minuti, nato pa je celo tekmo branil pridobljeno prednost. SCT Olimpija je z novim trenerjem Petrom Nadovezo končno zmagala, čeprav so sicer prvi povedli Novogoričani. Za HIT Gorico je bil v 9. minuti uspešen Vulić, za domače pa dvakrat Siljak (v 27. in 81. minuti) ter Zulic v 73. minuti. Primorje je po pričakovanju premagalo Naklo, Publikum pa je po 14. minutah vodil že z 2:0, kar je bil tudi končni izid srečanja.

Izidi: Publikum - Mura 2:0, SCT Olimpija - HIT Gorica 3:1, Naklo - Primorje 0:2, Železnikar Oscar - Rudar 0:1. (G. C.)

Prošnje za deželne prispevke za popravila objektov

Deželni svet je za redna in izredna popravila sportnih objektov, ki so v lasti sportnih društev oziroma so jim bila poverjena v upravljanje namenilo letos 400 milijonov lir. Prošnje je treba izročiti deželni uradu za sportne in rekreativne dejavnosti v Ul. Sv. Franciska 37 v Trstu najkasneje do 27. decembra letos. Priložen mora biti predračun stroškov. Urad je tudi vsem na voljo za podrobnejša pojasnila.

Disciplinski ukrepi

V običajnih tedenskih disciplinskih ukrepih deželne nogometne zveze je tokrat zapisano samo eno ime zamejskih enajsteric. V promocijski in in 2. amaterski ligi ni kaznovanih igralcev, eno tekmo pa bo moral počivati igralec Vesne Federico Scala.

Obvestila

SK DEVIN

sporoča, da se prične v torek, 31. t. m. rekreacijska telovadba za odrasle. Telovadba bo vsak torek in četrtek od 20.30 do 22. ure v telovadnici sole De Marchesetti v Sesljanu. Tel. st. 200912.

SK DEVIN

obvesča, da bo tečaj na plastični stezi v Nabrezini za odrasle 31. oktobra, 2., 6. in 8. novembra od 20. do 22. ure. Na razpolago je še nekaj mest. Tel. 220423.

SK BRDINA

sporoča, da se bo pričel tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrezini dne 7. novembra in bo ob torkih in četrkih od 18. do 20. ure. Cas vpisovanja je se v ponedeljek, 30. t. m. na sedežu Kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah od 19. do 20. ure.

OK VAL in SZ OLYMPIA

obvesčata, da se pričenja vadba miniodbojke za fante 3., 4. in 5. razreda osnovne sole. Treningi bodo ob torkih od 17.00 do 18.30 v standreski telovadnici ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici Olympie na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Poskrbljen je prevoz. Vpis neposredno na treningih.

SZ BOR

obvesča, da sprejema vpise za večerno mosko rekreacijo za odrasle. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

SZ BOR in KRUT

obvesčata, da se spet pričena popoldanska telovadba za dame. Vadba bo ob ponedeljkih in četrkih od 17. do 18. ure. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, ter. 51377.

BOR MINIBASKET

Dokončni urniki: vrtec in 1. razredi bodo vadili ob torkih in petkih ob 14.30, drugi in tretji razredi ob torkih in petkih ob 16.30, četrti in peti razred pa ob ponedeljkih ob 16.00, v sredo ob 16.30 ter ob petkih pa ob 17.30 vsi v Borovem sportnem centru.

SD KONTOVEL

obvesča, da poteka otroška telovadba (za otroke vrtcev in 1. ter 2. razreda OS) v telovadnici na Kontovelu ob torkih in četrkih od 15.45 do 16.45.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

vabi fante, ki želijo igrati odbojko in so rojeni v letih 82, 83, 84, da se prijavijo za trening na tel. st. 814212 (Katja) ali v tajnistvu društva, tel. 51377, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije.

SK KRAS - Odsek za otroško telovadbo prireja tudi letos popoldansko telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec ter 1. in 2. razred osnovne sole. Telovadba se odvija v sportno-kulturnem centru v Zgoniku vsak petek od 16.30 do 17.30.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN in SZ SLOGA vabita na enodnevni izlet z osebnimi avtomobili v Slovensko Benecijo v nedeljo, 29. t.m. Informacije do 26. t.m. na tel. 200782 (Francko) in st. 226283 (Viktor).

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

Udinese izgubil proti Laziu (0:1) Juventus izločen

*Državne prveke je premagala
Atalanta - Palermo presnetil*

Udinese - Lazio 0:1
(0:0)

STRELEC: Signori v 65. min.

UDIENSE: Gregori, Helveg (od 27. min. Sergio), Bertotto, Ripa, Kozminski, Ametrano, Rossitto, Desideri, Stroppa, Bierhoff, Poggi (od 68. min.

LAZIO: Marchegiani, Nesta, Negro, Chamot, Favalli, Fuser, Di Matteo, Winter (od 63. min. Piovanelli), Rambaudi (od 65. min. Esposito), Casiraghi, Signori.

SODNIK: Bazzoli (Merano). KOTI 8:8. RUMENI KARTONI: Bertotto, Rossitto, Ametrano, Kozminski, Nesta e Fuser. GLEDALCEV: 9.000.

VIDEM - Bolj izkušeni ngoometasi Lazia so v Vidmu tesno premagali domače mostvo, ki pa je igralo dokaj poztvovno in si poraza ni zaslužilo. Videmcani so celo imeli več od igre in so tudi zapravili številne ugodne priloznosti.

Zmagoviti zadetek za Lazio je v 20. minuti drugega polcasa dosegel Beppe Signori, ki se je odlično znašel v kazenskem prostoru. Gostitelji so odločno reagirali, sprožili več napadov in proti koncu tekme imeli tudi zelo ugodno priloznost s Kozminskim, toda stanje se ni spremenilo do konca srečanja.

Atalanta - Juventus 1:0
(0:0, 0:1)

BERGAMO - Atalanta je povsem nepričakovano, toda zaslužno premagala državne prvake, ekipo Juventus in s tem poskrbela za prvovrstno preseceenje. Tekmo je odločil Salvatori minuto pred koncem drugega podaljska. Obe ekipi sta večji del tekme igrali z desetimi igralci: v 23. minuti je bil

izključen Tacchinardi, v 25. pa Montero.

Cagliari - Sampdoria 2:1 (2:0)

CAGLIARI - Mostvo trenerja Trapattonija je s težavo premagala Sampdoria, čeprav je Cagliari večji del srečanja imel stevilčno premoč. Sampdoriina igralca Franceschetti in Sacchetti sta bila namreč izključena. Strelca za domače mostvo sta bila Oliveria in Muzzi, za goste pa je dal častni gol Seedorf. Oliveira je v drugem polcasu zastreljal enajstmetrovko.

Forlì - Milan 0:2 (0:1)

CESENA - Čeprav je Milan igral brez Weaha in Simoneja, je vseeno zlahka premagal ekipo Forlija z zadetkoma Di Cania in Erania. Savicević ni igral najbolje.

Lecce - Fiorentina 0:5
(0:2)

LECCE - Florentinska ekipa je petkrat zatresla mrežo domačega mostva, ki se je sicer poztvovno borilo, nič pa ni moglo proti razigranim gostom. Baiano je da dva gola, po enega pa so dosegli Rui Costa, Batistuta in Robbati.

Palermo - Vicenza 1:0
(0:0)

PALERMO - Sicilsko mostvo je poskrbelo se za en podvig v tem pokalu. Palermo je namreč ze izločil Acireale in Parma, tokrat pa si je privoščil tudi Vicenzo. Zmagoviti zadetek je dosegel Galeoto, ki je v 27. min. drugega polcasa s silovitim strelom presenetil vratarja Mondinija.

Danes: Bologna - Reggiana.

CETRTFINALNI PARI: Atalanta - Cagliari; Bologna ali Reggiana - Milan; Lazio - Inter; Fiorentina - Palermo. Prve tekme bodo 29.11., povratne pa 13.12.

KOŠARKA / KORAČEV POKAL

Vse italijanske ekipe uspešne

*Zmagali so Cagiva, Stefanel, Teamsystem
in Scavolini - Danes tekme v »euroclubu«*

Croatia - Cagiva 54:60
(23:31)

CROATIA SPLIT: Vranković 3 (1:3), Punda 7, Ridl 9 (3:4), Prkacin, Juric 9, Cvjetanin 4 (2:2), Dedić 2 (0:2), Grgurević 5 (1:4), Jaman 13 (1:2), Mamić 2 (2:2), trener Sagadin.

CAGIVA VARESE: Biganzoli 2, Morena 2, Vescovi 15 (5:6), Panichi, Petruska 17 (1:1), Meneghin 13 (1:3), Edwards 11, Cazzaniga, Pastori, Ravaglia, trener Rusconi.

SODNIKA: Ivanov (Bolgarija) in Zavalanos (Grčija). PM: Croatia 10:19, Cagiva 7:10. TRI TOČKE: Croatia 4:15 (Jaman 2, Punda 1, Juric 1; Cagiva 5:15 (Vescovi 2, Meneghin 2, Edwards 1. GLEDALCEV: 3.500.

SPLIT - Cagiva je bila stalno v vodstvu in je tudi zaslužno zmagala, saj ima nedvomno večje mednarodne izkušnje od mladega splitskega mostva, ki ga vodi slovenski trener Zmago Sagadin.

Pri gostih so bili najboljši Petruska, Meneghin in Vescovi, pri gostiteljih pa Jaman.

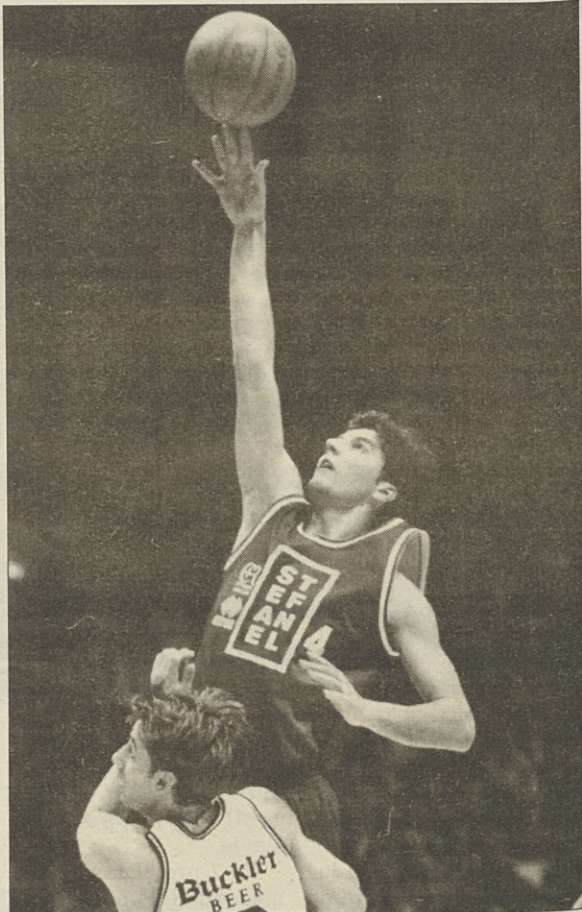
Siauliai - Stefanel 74:81
(34:33)

SIAULIAI: Satyrovas 2, Stonavicius 2, Peculionis 20, Bulancevas 8, Zukauskas 20, Tamkevicius 11, Giedraitis 5, Rimkevicius, Birutis 6, Javtakas.

STEFANEL MILAN: Gentile 13, Portaluppi 9, Fucka 15, De Pol 5, Bodiroga 15, Alberti 7, Cantarello 1, Blackman 16, Degli Agosti, Samugaro.

SODNIKA: Bjorremar (Svedska) in Antoncusk (Poljska). PM: Siauliai 16:19, Stefanel 22:34. TRI TOČKE: Siauliai 6:15 (Satyrovas 0:3, Pciulionis 4:5, Zukauskas 1:3, Tamkevicius 0:2, Giedraitis 1:2). Stefanel 7:21 (Gentile 2:6, Portaluppi 2:4, Fucka 0:1, De Pol 0:1, Bodiroga 2:3, Blackman 1:6). GLEDALCEV: 1.500.

SIALIAU (LITVA) - Milan-ski Stefanel je včeraj izboril

Dejan Bodiroga je včeraj dosegel 15 točk

zelo težko zmago na račun litvanskih amaterjev, ki so bili večji del srečanja v vdstvu tudi za več kot 10 točk (v 6. min. 18:5 in v 28. min. 54:43). Sele proti koncu srečanja in po zaslugi Americana Rolanda Blackmana je Stefanel uspel nadoknaditi razliko in tudi zmagati. Poleg Blackmana se je predvsem proti koncu odlikoval Gregor Fucka.

Bamberg - Teamsystem Bo 62:72 (33:40)

BAMBERG - S sijajno igro Sase Djordjevića (29 točk in kar 6 trojk) je bolonjski Teamsystem po pričakovanju premagal nemško ekipo Bamberga.

PTT Ankara - Scavolini 61:73 (24:47)

«EUROCLUB»

Zmaga zagrebške Cibone

Včeraj so v tem pokalu igrali le eno srečanje B skupine, v katerem je v Almadi zagrebška Cibona premagala domaćo Benfico z 79:65 (38:31). Najboljša Cibonina strelca sta bila Mulaomerović (21 točk) in Gregov (15), pri gostiteljih pa je največ točk dal Jacques (22).

DANASNJI SPORED

Skupina A: Olympiakos - Benetton; Bayer Leverkusen - Cska Moskva; Ulker Istanbul - Iraklis Solun; Antibes - Unicaja Malaga. Skupina B: Makabi Tel Aviv - Pau; Panathinaikos - Real Madrid; Buckler Bologna - Barcelona.

ODBOJKA / ZVEZNI POKAL ZA MOŠKE IN ŽENSKE

Zmaga slogašev, pričakovana poraza borovk in sočanov

MOSKI
Pallavolo TS - Koimpex 2:3 (15:13, 6:15, 6:15, 15:7, 5:15)

KOIMPEX: Riolino 12+10, Stabile 10+11, A. Kralj 3+1, Zuccon 3+2, Rovere 4+8, Čač 1+0, D. Kralj 4+0, Bosich 3+3, Strajn 0+0, Volčić 0+0, Sgubin.

Servis (točke/napake): Koimpex 5/9, Pallavolo TS 10/22

Odbojkarji Koimpexa so tudi drugič v pokalnem spopadu premagali tržaškega tekmeča Pallavolo in si s tem zagotovili tretje mesto v skupini. Tokrat so Blahutovi varovanci slavili po petih setih ne preveč zanimive igre, v kateri ni manjkalo napak. Tekma sam ni odločala o nimeru, obe ekipi pa sta bili z mislimi že na sobotnem startu prvenstva v C1 ligi, kjer bo slo mnogo bolj zares.

Na sinočnjem srečanju je bil samo prvi niz izenačen. Pri slogasih je sepal sprejem, toda tudi domačini so na drugi strani mreže delali precej napak. V končnici pa so bili kljub vsemu prisrebnejši in osvojili prvi set. Sledila sta dva enosmerna niza, ki sta bila oba v znamenju Koimpexa. Boljši je bil sprejem, solidno so slogasi zaigrali v bloku, na pomoč pa so jim z napakami priskočili se domači, tako da sta se oba seta hitro zaključila v korist ekipe z Opčin. Da se ne bi vse prehitro končalo, so nato slogasi s podcenjevanjem dovolili Pallavolu, da je po hitrem postopku izenačil stanje v nizih, odločilni peti niz pa je bil po začetni izenačenosti do stanja 4:4 pravi monolog slogašev.

Soča Sobema - Volley Pordenon 1:3 (10:15, 8:15, 15:13, 8:15)

SOCA SOBEMA: Tomsic 1+3, Petejan 5+14, Klede 1+10, Lutman 6+12, Muscau 3+8, Sfiligaj 3+5, Braini 2+0, Cotić 0+0, Makuc 0+0, Battisti 0+0, Mucic 0+0.

S pokalno tekmo proti B2 ligasu Volley Pordenonu so odbojkarji Soče Sobeme opravili generalnem rezultatu poznala kakovostna razlika ene lige. Sočani so na začetku preveč gresili predvsem pri servisu, kar je se posebej v prvem setu znatno olajšalo delo gostov.

Tudi v drugem nizu so gostje stalno vodili, sovojenjska sesterka pa jhe imela veliko težav s sprejemom servisa. V tretjem setu so sočani to popravili, zaigrali so precej boljše v obrambi in tudi servis je bil mnogo bolj prodoren, kar jim je na koncu prineslo tudi delni uspeh. V nadaljevanju pa so spet popustili in gostje so dokaj hitro zaključili srečanje v svojo korist.

ZENSKO

Camst - Bor Mercantile 3:1 (15:6, 15:6, 12:15, 10:15)

BOR MERCANTILE: Gregori 7+6, Benevol 6+8, Gruden 1+0, Flego 1+1, Čok 2+1, Pitacco 4+7, Zadnik 3+2, Faimann 0+1.

Servis: Camst 16/19, Bor 8/12; napake: Camst 14, Bor 18.

Borovke so v Vidmu zaključile s pokalnimi nastopi. Po pričakovanju je bil B1 ligas Camst tudi tokrat premočan nasprotnik, po dveh na hitro izgubljenih setih pa so borovke zaigrale precej dobro, osvojile tretji niz, pa tudi v četrtem so se z dobro igro dolgo casa upirale domaćinkam. Na splošno lahko nastop plavih ocenimo pozitivno, posebej igra v zadnjih dveh setih pa je lahko dobra spodbuda pred sobotnim začetkom prvenstva.

Prva dva seta sta bila povsem v znamenju domaćink, ki so v prvem povedle z 11:0, v drugem pa s 13:1. Sele nato je borovkam uspelo razliko zmanjšati. Veliko točk so v teh dveh setih domaćinke dosegle neposredno s servisom. Slika se je spremenila v tretjem in četrtem setu. Domaćinke so nekoliko popustile, borovke pa so takoj povedle s 6:0. Nadaljevanje je bilo bolj izenačeno po borbeni in dokaj dobri igri na obeh straneh so plave zmanjšale stanje v nizih na 2:1. Tudi zadnji set je bil dokaj izenačen, Tržacanke pa so bile v vodstvu do 8:7. Takrat so nekoliko popustile na servisu, pa tudi v napadu niso bile tako prodorne, kar je Camst večje izkoristil in tekmo zanesljivo dobil.

Volley 93 - Alloys 0:3 (12:15, 10:15, 14:16)

Z zmago v Trstu si je Alloys zagotovil prvo mesto v skupini pred odbojkaricami Koimpexa, ki so imele pred tem srečanjem se možnost za uvrstitev v naslednjo fazo pod pogojem, da bi Volley 93 premagal Alloys s 3:0 ali s 3:1.

NOGOMET / MLADINSKE LIGE

Na zaostali tekmi v Gradežu visok poraz zdesetkane sovodenjske ekipe

Boris Jelen dosegel častni gol

NARASCAJNIKI

Gradese - Sovodnje 5:1 (2:0)

STRELEC ZA SOVODNJE: Jelen.

SOVODNJE: D. Devetak, Rosano, Moro, Fajt, Gorjan, Jelen, Cotic, M. Devetak (Florenin), Pavšić, Ferletić, Piras.

Sovodenjci so včeraj na zaostali tekmi v Gradežu nastopili zaradi solskih in drugih obveznosti, zaradi poškodb in bolezní v zelo okrnjeni postavi. Ob koncu prvega polčasa pa se je huje poskodoval se Manuel Devetak, ki je moral po prvo pomoč celo v bolnišnico. V prvem polčasu so naši nogometaši imeli nekaj priložnosti, niso pa jih znali izkoristiti. To se je pa posrečilo gostiteljem, ki so po prvem polčasu vodili z 2:0. V nadaljevanju je Boris Jelen sicer dosegel zadetek za naše moštvo, to pa je bilo tudi vse, kar so zmogli Sovodenjci, ki so nastopili močno zdesetkani.

IZIDI 4. KOLA: Pro Romans - Natisone 4:0, Real Isonzo - Lucinico 2:2, **Sovodnje** - Gradese, Isonzo - Staranzano 1:5, Aris San Polo - Capriva 0:1, Corno - Mossa 0:2.

VRSTNI RED: Capriva 15, Mossa 13, Pro Romans 10, Aris San Polo 8, Natisone 7, **Sovodnje** (7), Lucinico, Staranzano 6, Real Isonzo, Isonzo Turjak 4, Gradese 2, Corno 0.

PRIHODNJE KOLO: Carpiva - Corno, Staranzano - Aris San Polo; Gradese - Isonzo; Lucinico - **Sovodnje**; Natisone - Real Isonzo; Mossa - Pro Romans.

MLADINCI

IZIDI 5. KOLA: Union 91 - Chiavris 1:0; Isonzo Turjak - Corno 0:0; Aurora - Torreanese 4:1; Pieris - Valnatisone 0:4; Natisone - **Sovodnje** 4:0; Lucinico - Serenissima 1:3; Cividalese - Bearzi 0:3.

VRSTNI RED: Union 91 10; Natisone, Bearzi, Valnatisone, Cividalese 9; Aurora 7; Serenissima 5; **Sovodnje**, Chiavris 4; Isonzo Turjak, Lucinico 3; Torreanese, Corno 2; Pieris 1.

PRIHODNJE KOLO: Serenissima - Bearzi; **Sovodnje** - Lucinico; Valnatisone - Natisone; Torreanese - Pieris; Corno - Aurora; Chiavris - Isonzo Turjak; Union 91 - Cividalese.

NAJMLAJŠI

IZIDI 5. KOLA: Gradese - Lucinico 1:3, Sanrocchese - Staranzano 0:4, **Sovodnje** - Ronchi 1:2, Pro Romans Audax S. Anna 0:2, Aris San Polo - Fincantieri 4:3, Corno - Isontina 0:7.

VRSTNI RED: Isontina 15, Staranzano 12, Audax Sant' Anna, Aris San Polo 11, **Sovodnje** 10, Ronchi 8, Sanrocchese 7, Pro Romans 6, Gradese, Lucinico 4, Corno, Fincantieri 0.

PRIHODNJE KOLO: Fincantieri - Corno; Audax Sant' Anna - Aris San Polo; Ronchi - Pro Romans; Staranzano - **Sovodnje**, Lucinico - Sanrocchese; Isontina - Gradese.

ZACETNIKI

IZIDI 5. KOLA: Ronchi - Monfalcone 1:0; Gradese - Real Isonzo 4:3; Aris San Polo - Sistiana z.n.d.; Staranzano - San Canzian a 2:2; San Sergio - San Canzian B 6:0; Pieris - **Mladost** 1:1.

VRSTNI RED: Ronchi, San Sergio 12, Staranzano 10; Fincantieri, Gradese 9; Monfalcone, San Canzian 5; Real Isonzo 4; Aris San Polo 2; **Mladost**, Pieris, San Canzian B 1; Sistiana 0.

PRIHODNJE KOLO: **Mladost** - Fincantieri; San Canzian B - Pieris; San Canzian A - San Sergio; Sistiana - Staranzano; Real Isonzo - Aris San Polo; Monfalcone - Gradese; Ronchi prost.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Uspel izlet v sotesko Čepe

Petdeset izletnikov SPDT se je prejšnjo nedeljo zadovoljno vracalo domov po celodnevem izletu v sotesko Čepe (Tscheppaschlucht) na avstrijskem Koroškem, ceprav se je hoja podaljšala na več kot stiri ure, kar prej ni bilo predvideno. Zaradi popravila ceste je promet avtobusov na avstrijski strani ljubelskega predora prepovedan, zato se je moral avtobus s trzaskimi izletniki ustaviti pri gostišču Deutscher Peter, odkoder so udeleženci zakorakali v sotesko in jo prehodili kar dvakrat v obe smeri ter pri tem uživali ob stvaritvah narave. Nekateri so se potem vrnili k avtobusu in počakali ostale, ki so se odpravili na približno poldrugo uro hoje do Podna. Prijetna hoja mimo slikovitega slapa Tschauro in po sedaj že od listja postlano stezo in bili so v Podnu, kjer so se pošteno okrepčali v gostišču Serajnik. Poldne pa povratek čez sedlo na Kozjem hrbtu in spust do ljubelske ceste, do gostišča Deutscher Peter, kjer je čakal avtobus. Lep izlet po čudoviti soteski in gozdni pokrajini v splošno zadovoljstvo vseh, ki jim več kot stiriurna hoja ni delala nobenih težav. Le škoda, da ni bilo tistih jesenskih barv, ki razveseljujejo oko in dušo, da ni bilo materialnega casa za sprehod po pravljicnem travniku Merchenwise do vnozijske Vrtace in da je bilo nebo ves čas pokrito z oblaki. Na splošno je obveljala želja, da bo treba še kdaj na izlet na avstrijsko Koroško.

Orienteering v Gropadi

Člani Mladinskega odseka SPDT so izredno delavni in prizadevni. Teden dni po izletu za osnovnošolce, so priredili orienteering, se pravi pohod, na katerem si mora vsak udeleženec s pomočjo zemljevida in kompasa mimo kontrolnih točk poiskati

pot do cilja. Orienteeringa prejšnjo nedeljo se je udeležilo 47 pohodnikov, ki so bili porazdeljeni v 16 skupin. Proga je bila speljana v neposredni bližini Gropade in je bila se kar zahtevna. Zmagal je Peter Suhadolc, ki je v družbi svojih sinov Mitjo in Matjazem (na sliki: foto Jasmin Rudež), prehodil predpisano pot v eni uri in 28 minut, z več kot eno uro prednosti pred drugimi uvrščenimi. Tudi tokrat je orienteering SPDT, ki je postal že vsakoletna tradicija, uspel, kar daje spodbudo organizatorjem, da se bodo tudi v prihodnje potrudili s pripravo podobnih tekmovanj v naravi. Za vse tekmovalce so člani Mladinskega odseka SPDT pripravili tudi pastasato, ki je vsem udeležencem kar dobro teknila. Ob tej priložnosti jim je kulturno društvo Skala v Gropadi dalo na voljo prostore v lepo urejenem domu, za kar se gropajskim odbornikom pristočno zahvaljujejo. Zahvala gre tudi vsem sponzorjem, ki so prispevali da je bilo nagrajevanje zmagovalcev kar bogato.

Na tekmovanju so organizatorji snemali videofilm, ki ga bodo predvajali v petek, 10. novembra v Gregorčičevi dvorani ob 19.30.

SPDT pripravlja Martinovanje

Vsakoletni običaj je, da pripravi planinsko društvo Martinovanje s peko kostanja, ki je obenem tudi nekakšen zaključek izletniške sezone. SPDT je tudi letos pripravilo družabnost, ki bo v nedeljo, 5. novembra, v lovski koči pri Divaci. Tam bodo prizadevni odborniki pripravili vse potrebno, da se bodo udeleženci okrepčali in nazdravili vinskemu zavetniku Martinu ter se potem se zavrteli ob veselih zvokih harmonike. Pred kosilom pa je predviden kratek vzpon na Vremščico. Zbirališče pohodnikov je ob 9.00 uri na parkirišču pred veleblagovnico v Lokvi, odkoder se bodo odpeljali na koprsko cesto in od tam se povzpeli na Vremščico.

Hoje bo za približno dve uri in pol. Sledil bosta povratek in družabnost v lovski koči. Tam se bodo udeleženci srečali tudi s pobratenimi planinci društva Integral iz Ljubljane.

Za udeležbo na martinovanju se je

treba prijaviti in vplačati 20.000 lir najkasneje do torka, 31. oktobra. Prijave sprejema ZSSDI v uradnih urah in Aleksij Civardi (tel. 415336) v večernih urah. Prijave so potrebne za pripravo zadostne količine hrane in pijače. (L.A.)

Planinci SPDG in SPDT v nedeljo na burnjak Planinske družine Benecije

Planinska družina Benecije vabi vse planince v nedeljo, 29. oktobra na »burnjak« na Crnem vrhu nad Podbonescem. Ker gre za planinsko prireditev, pripravljajo, poleg družabnosti v popoldanskem času (kostanj, rebula, harmonika itd), dopoldne tudi planinski pohod na Vogu. Udeleženci se bodo zbrali ob 10.30 v Crnem vrhu, ob 13. uri bo pašta za vse, popoldne pa družabnost (tako piše na vabilu).

Lani se je burnjaka udeležilo nad dvajset članov SPD Gorica, mnogi med njimi se bodo udeležili tudi nedeljske družabnosti. V Benecijo se bodo odpeljali z lastnimi sredstvi. Zbirališče so določili na Travniku ob 9.15.

Beneske planince bodo obiskali tudi člani in odborniki SPDT, ki se bodo z osebnimi avtomobili odpeljali odpeljali do Cedada in nadaljevali pot v Speter in Podbonec do Loga, tam pa zavili na 12 km dolgo pot Carnegavarha. Ker so potrebne prijave, naj se tisti, ki se nameravajo udeležiti družabnosti z beneskim planinci prijavijo na tel. 415534 (Lojze Abram), da bodo organizatorji »burnjaka« vedeli, koliko bo gostov iz Trsta.

Še nekaj dni časa za prijavo na zimovanje v Cerknem

Pri Smučarskem odseku SPDG so za letošnjo zimsko-sportno sezono že pripravili program, nekatere pobude pa so že pričeli uresničevati. Tako bo 18. novembra popoldne na sedežu tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme. Do konca meseca pa sprejemajo prijave za zimovanje, ki bo od 27. decembra do 2. januarja v Cerknem. Tudi letos bodo poleg zimovanja, prireditelji tečaj smučanja in nedeljske izlete na sneg, v nacrtnu pa imajo, poleg prireditve društvenega tekmovanja, proti koncu sezone, se sodelovanje na nekaterih pomembnejših tekmovalnih prireditvah, ki jih pripravljajo zamejska društva.

Trenutno so organizacijska prizadevanja usmerjena v pripravo zimovanja. Društvo si je v hotelu Eta v Cerknem uspelo zagotoviti zanimive pogoje za polpenzijske sto-

ritve in popust na vlečnicah. Smučanje bo na Crnem vrhu (nad Cerknim), kamor vozi smučarski avtobus izpred hotela. Smučisce je opremljeno z napravami za umetni sneg, zato bo smuka mogoča, ceprav bi bila zima suha. Hotelski gostje bodo v okviru paketa lahko uporabljali tudi bazen v hotelu.

Ob zadostnem zanimanju bo društvo poskrbelo tudi za stalnega smučarskega učitelja. Zimovanje je primerno tudi za cele družine. Ker prve dni novembra poteče rok, do katerega ima društvo opcijo na rezervacijo, prijave sprejemajo samo se do konca meseca oktobra. Prijaviti se je mogoče še danes, od 19. do 20. ure in nato se v torek zvečer na sedežu društva v ulici Malta 2 - tel. 33029. Ob prijavi je treba vplačati akontacijo stroška polpenziona.

Martinovanje letos nekoliko drugače in bolj po domače

Med družabnostmi, ki jim pri planinskem društvu v Gorici namenijo posebno pozornost, je tudi martinovanje. Letos bo v nedeljo, 12. novembra popoldne, potekalo pa bo precej drugače kakor sicer, bolj sproščeno, bolj po domače. Namesto gostišča so prireditelji izbrali lovsko kočjo na Kremencah nad Rencami. V skladu z okoljem bo tudi martinova večerja: lovski, oziroma goveji golaz, polenta, redica, fízol, domaća slasčica in se kaj. Postrežba bo v lastni reziji, kar pa po mnenju organizatorjev ne bi smelo vplivati na prijetno počutje, za katerega bo sicer posebej poskrbel tudi harmonikar. Za tiste, ki ga radi zvrnejo eden ali dva glaza prevez pa bo društvo poskrbelo tudi za prevoz. Člani, ki jih martinovanje "po domače" zanima, naj se čimprej prijavijo na društvu, kajti število mest je zal omejeno.

Pevski in glasbeni večer

ob 50-letnici obnovitve SPDG

Ceprav je do prireditve še skoraj poldrugi mesec, bi radi opozorili na planinski večer, ki bo 7. decembra v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, s katerim želimo obeležiti 50-letnico obnovitve našega društva. Z bogatim sporedom planinskih pesmi bo nastopil vokalni kvartet, prisluhnili bomo izvajanju planinskih in narodnih motivov na citre, poslušali pesmi, ki so jih napisali člani našega društva. Morda pa bomo planinski večer obogatili še z dodatnim programom. Povedali bi vam radi, da smo si prireditev zamislili kot prijetno kramljanje v domačem krogu. Poskrbeti pa si bo treba vabilo.

NOGOMET / CICIBANI NA TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM

Prva zmaga Primorja Manj uspeha na Goriškem

NA TRŽASKEM

Primorje Telital - Ponziana 2:1 (0:1)

STRELCA ZA PRIMORJE: Pilat in Stoka.

PRIMORJE: Kante, Pilat, Claudio, Batti, Pipan, Stoka, Furlan, Cozzutto.

To je bila prva zmaga Primorja po dveh porazih. Tokrat so se fantje prvic pomerili z nasprotniki iste starosti in so tako lahko pokazali, kaj znajo. Pokazali pa so res dosti, tako da je treba moštvo v celoti pohvaliti. Dober je bil že prvi polčas, ki se je končal z nezadovoljnim vodstvom Ponziane. Ze v tem delu je namreč Primorje zadelo vratnico in imelo nekaj stoodstotnih priložnosti. Fantom se je končno »odprlo« v drugem delu, ko so dosegli oba zadetka. Prvic je nasprotnikovo mrežo zatresel Pilat po lepi skupinski akciji s Pipanom in Battijem, odločilni zadetek pa je iz prostega strela dosegel Stoka.

NA GORIŠKEM

Staranzano - Mladost A 4:0 (3:0)

MLADOST: Mikolić, Otigianu,

Vizintin, Legisa, Frandolić, Česćut, pernarčić, Bello, Kuštrin, I. Perić.

Na tem srečanju so naši nogometaši v glavnem igrali obrambno in tudi kar zadovoljivo zaustavljali nasprotnikov enapade. Nasprotnik pa je bil le premocan, saj zmaga Staranzana ni bila nikdar vprašljiva. Doberdobci pa so dokazali, da bi lahko tudi na tej tekmi izbojevali boljši rezultat.

IZIDI 5. KOLA: Fincantieri - Aris San Polo A 1:3, Staranzano a - **Mladost A** 4:0, San Canzian A - Sistiana 2:1, Real Isonzo A - Gradese A 4:2, Ronchi a prost.

PRIHODNJE KOLO: **Mladost A** - San Canzian a.

Gradese - Mladost B 3:1 (1:1)

STRELEC ZA MLADOST: Figelj.

MLADOST: M. Perić, Figelj, A. Vizintin, Bressan, Roner, Marusić, Gergolet, Zanolla, Ferleš.

Mladost se je vsekozi enakovredno borila z gostitelji in v prvem polčasu tudi dosegla lep gol s Figljem. peričevi varovanci pa so, kljub zadovoljivi igri, poceni dobili dva zadetka in tako tudi iz-

gubili tekmo.

IZIDI 5. KOLA: Ronchi B - Aris San Polo B 0:2, Gradese B - **Mladost B** 3:1, San Canzian B - Pieris 1:2, Monfalcone - Staranzano B 11:0, Real Isonzo B prost.

PRIHODNJE KOLO: **Mladost B** - San Canzian B.

Juventina - Audax S. Anna 2:2 (0:2)

STRELCA ZA JUVENTINO: Santoro in S. Kogoj.

JUVENTINA: Sundas, Scarabó, Carnielli, Manfreda, E. Kogoj, S. Kogoj, Santoro, Novelli, Sancin, Batistuta.

Po zelo lepi in izenaceni tekmi sta se ekipi razšli pri neodločenem izidu. V prvem polčasu so bili prisebnejši gostje, v drugem pa nasi mladi nogometaši. Po številu priložnosti pa bi si Juventina nedvomno zaslužila kaj več.

IZIDI 5. KOLA: Azzurra A - Lucinico 1:1, **Juventina** - Audax Sant'anna A 2:2, Mossa - Pro Gorizia 0:4, Sanrocchese - Azzurra B 6:1, Piedimonte - Audax Sant'anna B 3:0.

PRIHODNJE KOLO: Lucinico - **Juventina**.

PISMI UREDNIŠTVU - PISMI UREDNIŠTVU

Nogometna komisija ZSSDI se zavzema za sodelovanje z vsemi društvi

V zvezi s postavljenim vprašanjem uredništva PD, z dne 2. oktobra 1995, glede NK Kras je nogometna komisija pri Združenju slovenskih sportnih društev na zadnjem sestanku potrdila voljo in željo do sodelovanja z vsemi nasimi nogometnimi društvi in zato vabi tudi NK Kras k skupnemu sodelovanju v izključnem interesu nase zamejske sportne skupnosti.

Nacelnik nogometne komisije ZSSDI Boris Krapež

Kras je bil prisiljen igrance poiskati v mestu

Dragi Darko Grgić

Ze večkrat so nas imenovali za Krasevce, ko so poročali o tekmah prve ekipe na sportni strani PD, toda se nikoli nismo zasledili nič

podobnega pripisu, ki smo ga bili deležni s tvoje strani v ze omenjenem clanku, in sicer »ce lahko imenujemo za Krasevce igralce, ki obvladajo samo italijanski jezik.«

Menim, da bi se moral porochevalec odlikovati najprej po objektivnosti!

Rad bi ti priklical v spomin nekaj dejstev. Vodilni odbor Krasa, ki ga v veliki vecini (80%) sestavljajo osebe, ki govorijo slovensko, se je letos odlocil, da sestavi ekipo najmlajših s poglavitnim namenom, da zbere mlade fante slovenskega porekla iz Repna in okoliskih vasi. Ekipo smo vpisali na prvenstvo in nato do zadnjega možnega trenutka (o tem je marsikdo že dobro seznanjen) upali in čakali, da bi se prijavilo zadostno število mladitih.

Na zalost se to ni zgodilo in bi zaradi tega morali placati globo za umik s prvenstva. Zato smo se odlocili, da poiscemo mlade igralce v mestu. Slednji so začeli s treningi samo 18 dni pred začekom prvenstva.

Mogoče pozabljas tudi s kaksnim navdušenjem smo prejšnjo zimo dali na razpolago igrisce in nas sedež za

prijateljsko tekmo med Borem (Drust. ekipa) in Kamnikom na nedeljo zjutraj, ceprav smo imeli prvenstveno tekmo v popoldanskih urah. Po tekmi smo na lastne stroške ponudili obilno zakusko igralcem in vodstvu obeh ekip ter predstavnistvu ZSSDI, ki jo tudi omenjas v svojem zapisu.

Obenem bi ti rad osvezil spomin na takojšnji pozitivni odziv, ki si ga bil delezen, ko si me po telefonu vprašal, ce bi lahko zaradi pomanjkanja igrisc uporabili igrisce v Repnu za prijateljsko tekmo s Krasom.

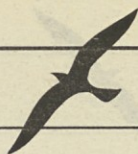
Ob vseh navedenih priloznostih nisem nikoli zasledil niti besedice zahvale. Nase društvo in zgleđa da, izključno nase društvo, je bilo vseskozi le tarca najrazlicnejših napadov in kritik.

Ob koncu svojega pisma, bi rad poudaril, da smo vrata objekta, ki ga upravljamo, na stečaj odpli najprej mladim iz Repna in okoliskih vasi, da bi slednji vendarle prisli do spoznanja, da nogomet lahko igrajo na domacem igriscu in ne po vaskih trgih.

S spostovanjem

Centrone Domenico

Predsednik N.K. Kras

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ne odbijajte tistih, ki izraza-
jo bolešno naklonjenost do vas, kajti bolj jih boste
odrinjali, bolj bodo lezli v vas. Dopustite jim, da se
vas nasitijo, pa se bodo odlepili sami.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Partnerja vam bo uspelo pre-
pričati, da vasa želja po svobodi ni hkrati groznja
vajini zvestobi. Čeprav vam ne bo verjel, vam bo
vendarle dopustil, da se o tem prepričate se sami.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Do nagajivcev boste
danes izjemno strpni, zato se bodo spremenili prej,
kot ste pričakovali. Strpnost ruši tudi zidove, ki jih
postavlja nestrpnost večnih godmjačev.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Pomislili boste na nekoga, ki
se komajda prebija skozi življenje, in mu velikodu-
šno ponudili pomoč. Povrnjeno vam bo stokrat - ne
z denarjem, ampak s pripravljenostjo pomagati vam.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Svojo simpatijo boste obdarili z
drobno pozornostjo, vrnila pa vam bo s cari, ki vas
bodo ponesli v paradiz. Dokler bosta ohranjala pra-
vično menjava, bosta ostala zgoraj.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vasi denarnici se obeta
skorajšnja plima, zato se nikar ne brzdajte, ko vas
bodo oguljeni čevlji zanesli v trgovino z blesječimi
obuvali. Ampak tudi bosih nog se dalec pride.

TEHNICA 23. 9. - 22. 10.: Ljudje spet niso tako
zelo hudobni, kot menite; hudoba je napor obupanca,
ki se za ljubezen bojuje z nasprotovanjem tistim, pred
katerimi se čuti napaden. Umaknite torej svoje čete.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Priznajte si že
enkrat, da ste preveč nestrpni do svojega partnerja.
Saj vendar ni sam kriv, če ne ustreza vašim željam,
skrojenim po meri vaših slabosti.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Nekoga, ki vam že lep
čas obljublja gradove, boste končno prijeli za besedo.
Ce ne bo pomagalo, ga primite se za vrat ter ga mo-
čno stresite. Resnica bo sama zletela iz njegovih ust.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Na ljubezenskem
področju vas danes čaka prijetno presenečenje. Izve-
deli boste, da se je v vas zaljubila oseba, o kateri že
tako dolgo sanjate, da ste zasovražili celo resničnost.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Če boste nadaljevali s
svojimi nezdravimi razvadami, boste že kmalu oble-
žali v bolniški postelji. Pametne strezni že misel na
bolnišnico, nespametnim pa ne zadostuje niti krsta.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Čeprav se vam direndaj upira,
boste vendarle sprejeli povabilo na zabavo. Ne bo
vam dolgočas. Imeli boste obilo priložnosti za razi-
skovanje norosti, ki jih zamenjujejo za modrosti.

NA MEJAH RAZUMA

Srečanje v puščavi

Neznanec in pločevinka piva

Zgodilo se je med 2. svetovno vojno. Cecyl Buth, mehanik v Kraljev-
skem letalstvu je pritisnil na plin, da bi čimprej pri-
spel do oporišča v Libij-
ski puščavi. Ko je peljal mimo uničenega nemske-
ga tanka, ki je sameval ob
poti, je nenadoma zavel
puščavski vihar. Cecyl je
bil stari puščavski maček
in je dobro poznal muhe
puščavskega podnebja -
odločil se je, da se bo za-
ustavil in počakal, da se
vihar poleže. Udobno se
je zleknil v kabini in za-
cel listati stare casnike.
Odprl je pločevinko piva,
ki so mu jo podarili tova-
risi iz avstralske enote.

Ko je nekega trenutka
močan sunek vetra stresel
tri tone težek kamion, je
Cecyl odvrnil pogled s
casnika in sredi pešcene-
ga vrtnica zagledal podo-
bo vojaka. Z zamahom ro-
ke mu je dal znak, nato je
odprl vrata in povabil ne-
znanca v zavetje kabine.
Dve uri sta se živahno po-
govarjala in praznila plo-
čevinko, medtem pa je
zunaj divjalo neurje.

Neznanec je bil oble-
čen v nenavadno unifor-
mo brez nasitkov. Tudi
njegov jezik je bil nenava-
den: odsekan, s čudnimi
poudarki. Po dveh letih

puščavske vojne Cecyl ni
posvečal veliko pozorno-
sti videzu uniforme, ne-
navaden vojakov naglas
pa si je razlagal z dej-
stvom, da neznanec naj-
brž pripada južnoafriški
ali holandski enoti, ki so
se skupaj z zavezniki bo-
jevale proti sovražniku.

Medtem ko sta sedela
in pila pivo, je Anglež na
neznancevi desni roki
opazil veliko opekline.
Menil je, da je poškodba
zelo resna, zato mu je
svetoval zdravniški pre-
gled v vojaški ambulanti.
Tujec se je njegovim be-
sedam zgolj čudno na-
smehnil in dejal: »Za to
je že prepozno. Ni več
pomembno...«

Pogovarjala sta se o
marsičem; ugotovila sta,
da imata marsikaj sku-
pnega. Oba sta bila pred
vojno člana skavtske dru-
ščine Rover in oba sta se
udeležila mednarodnega
skavtskega srečanja v ju-
žni Angliji.

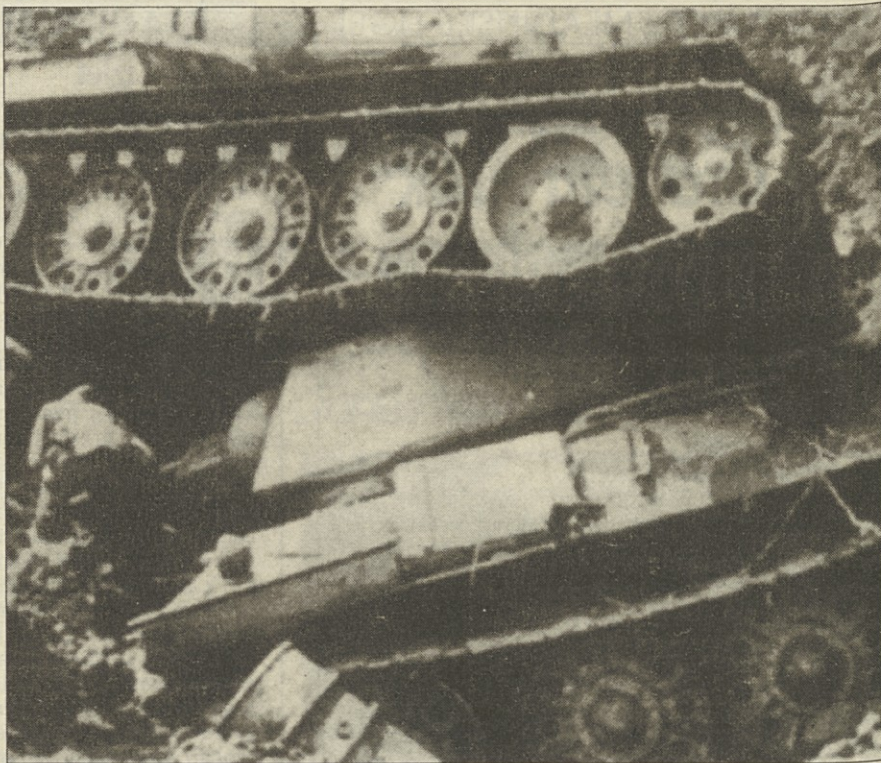
Dnevna svetloba je po-
lagoma ugašala, nevihta
se je utišala in mehanik
se je odločil, da bo nade-
ljeval pot v oporišče. Svo-
jemu novemu zncancu je
ponudil prevoz, vendar je
ta odločno odkimal. »V
različne smeri greva,« je
odgovoril. »Kakorkoli ze,

ANEKDOTA

O komediografu Voisenonu

Neka gospodična je v pogovoru tožila, da se vedno
bolj približuje tridesetim letom, čeprav so vsi vedeli,
da jih ima že precej čez trideset.

»Nic si ne delajte skrbi zaradi tega,« jo je tolazil
francoski komediograf Abbe Voisenon, »saj se ne
približujete svoji tridesetletnici, celo oddaljujete se
od nje vsak dan bolj!«

najlejša hvala za pivo.«

Izstopila sta. »Naj te
Bog varuje, Tommy,« je
rekel neznanec in Cecylu
ponudil roko. V tem tre-
nutku je Cecyl opazil, da
je tujceva roka nenaravno
hladna in krčevita, ven-
dar o tem ni želel razmi-
sljati.

Vzgal je motor kamio-
na in krenil. Pogledal je v
vzratno ogledalo, ven-
dar je podoba njegovega
sogovornika že izginila.
Ustavil je vozilo in izsto-
pil. Videl je zgolj razbiti-
no sovražnikovega tanka.

Konec tedna je Cecyl z
motorjem prispel na leta-
lišče. Prav v trenutku, ko
so razbitino tanka natova-
rjali na transportno leta-
lo. Obsla ga je neustavljiva
radovednost. Ustavil
se je pri dežurnem ofici-
rju in ga vprašal po usodi
tanka. Oficir mu je pove-
dal, da je pred mesecem
dni tank zadela granata;
tankist je umrl za krmi-
lom. Njegovo truplo, po-
krto s sotorsko plahto,
leži ob tanku.

Cecyl se ni mogel
upreti. Stopil je k tanku

in privzdignil pokrov.
Pod ponjavo je zagledal
neznanca; imel je mrtva-
ski pogled, njegovo telo
pa je bilo že napol razpa-
dlo. Kljub temu je bil
Cecyl prepričan: to je ne-
znanec, s katerim se je
pred nekaj dnevi pogova-
rjal in pil pivo!

Vidno vzemirjen je
spustil ponjavo. Prezet s
čudnimi občutki se je vz-
pel v tank. Ko so se nje-
gove oči navadile na pol-
temo, je na tleh tanka za-
gledal pločevinko avstral-
skega piva...

ŠAH

Genin - Tergokov / Leningrad 1960

Bele figure stiskajo obroč okrog črnega kralja,
vendar črni se vedno upa na uspešno obrambo,
saj je tudi beli kralj dosegljiv po belih posevni-
cah. Beli, ki je na potezi, zato v napad vključi se
damo in to po črnih poljih. Oglejmo si zanimiv
finale zgornje partije, ki se konča z uspehom
belih figur!

Resitev naloge

Ze prva poteza belega 1.Dh4! napoveduje pri-
hod bele dame na h linijo in črno diagonalo
preko polja f6. Črni ima naslednje odgovore :
a) 1...De6 2.Th7+! Kh7: 3.Sf7+ Kg7 4.Dh6+
Kg8 5.Dh8+ Kf7: 6.Dh7 mat; b) 1...Dd8 2.Dd8:
Td8: 3.Le7 in beli zmaga; c) 1...Da8+ 2.Tf3
Db7 3.Sf7+ Kg8 4.Df6 in črni je pred matom !

Silvo Kovač

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

401	AKORD IZ PRIME, TERCE SEKSTE	IT. SLIKAR JACOPO ROBUSTI	MESTO Z JEZOM NA NILU	RASTLINA ZOPER STRELO	KNJI- ZEVNICA SEIDEL	NEZA SIMČIC	KRAJ OB SAVI SEV. OD KROPE	LAVAMUND NA KO- ROSKEM	PISEC IDIL	LUKA V JUŽNI ITALIJI	AVTOR: LUKA PIBER	GL. MESTO NORVESKE	HAR- MONIKAR AVSENİK	CELJE	LETOVIŠCE PRI OPATJI	KRALJ ZIVALI	POKR. V VIETNAMU	TONALNOST	SČEPEC SOLI	RADIO- TELEVIZIJA
AMER. FILMSKI KOMIČNI PAR											NIHAJOČE TELO									
ZELEZNO NA GRADIS- CANSKEM											STANJE BREZ OBLEKE									
BIC						GORA NA AVSTRIJ. KOROSKEM					LANTAN PREBI- VALKA KAIRA			MAK. PISEC (BLAGOJA) MESTO V PIEMONTU						
FILMSKA ZVEZDA V ZDA					LUBJE	BIVSI JUG. POLITIK (RADOLJUB) PUJČA										SL. PISATELJ (VITANI) ZELISCE				SILVO TERSEK
AVTOR UKANE IN STENE											PREUZKUS ZNANJA RAZSIRJENA RASTLINA						BOGASTVO GOZDOV SMRDECA ZIVAL			
ARGON			NORD. IME ZA SMUČI SLIKAR MESKO				GRSKI BASNO- PISEC	USTANOVI- TELJ SA- MOSTANA KURET							ODLOK VOJASKI NASIP					
BIVSI FINSKI DRŽAVNIK (URHO)									BRIT. NOG. AFRIŠKI VELETOK				KAMENA DOBA BREST					DIVJA JEZA		ZOGA Z IGRISČA
OTILUA				SL. IGRALKA (SPELA) NIKELJ						SPORTNI COLN NONI ZUNEČ						ZEVSOVA HCI IGRALKA DEREK				
GOROVJE V SRBIJI						OTOK V OTOCJU RIU-KIU								CEVLJI						
IT. ADMIRAL (ANDREA)						ZIVAL Z MEHKIM TELESOM					AMERCIJ			POVECANJE						

POKAST
AM
POLZ
DORIA
OBUTEV
OKNAVA
RTANJ
HEBA
KAKAK
ROZIN
OTT
BOJIT
ORR
KEKKONEN
EDIKT
KITTR
SKI
AR
LES
KVIZ
TONE SVETINA
MAL
COLAKOVIC
STAR
IVANOV
LA
OBIR
KNUTA
SIECENOST
EISENSTADT
OSCILATOR
STAN IN OLIO
Vodotovarvo:
RESITEV:

TABORNSKE NOVICE

V Kranju so iskali ilegalce

Tekmovanja, srečanja, posveti

Taborniki pravzaprav nikoli ne počivajo, saj dejavnosti potekajo celo leto. Ob začetku solskega leta se začne tudi taborniška sezona, novi člani se spoznava-jo s taborniškim načinom življenja, kmalu se začnejo različna tekmovanja, za mlajše so rezervirana srečanja, starejši pa na posvetih in seminarjih krojijo nadaljnjo usodo tabornistva.

A si ti mogoče ilegalce?

21. oktobra 1995 je gorenjska metropola Kranj gostila okrog 150 najmlajših gorenjskih tabornikov, ki so se udeležili »Veselih srečanj MC« ter uživali v igrah in dejavnostih, ki jih je za njih pripravil Rod Stane Zagar - mlajši iz Kranja. Kranjski taborniki so nam poslali poročilo iz akcije ter nekaj fotografij, oboje pa si lahko ogledate v Taborniskih novicah.

Marsikdo, ki je hodil po mestu v soboto dopoldne, je komaj skrival presenečenje, ko se je okrog njega zbrala gruča otrok v rdečih rutkah in taborniskih krojih. Ko pa ga je ta mala skupinica v enem izmed številnih gorenjskih narečij se vprašala, če je mogoče ilegalce, si ni mogel kaj, da jih ne bi pogledal s presenečenjem in začudenjem v očeh. Vendar pa za vse to početje obstaja povsem razumska razlaga, vzrok pa tici v letnih veselih srečanjih medvedkov in

cebelic (najmlajših tabornikov med 7. in 11. letom starosti), ki jih je že drugo leto zapored pripravil Rod Stane Zagar-mlajši iz Kranja.

Pravzaprav se je bistvo vsega dogajanja skrivalo v besedi »ilegalce«. To je namreč ime precej znane taborniško-partizanske igrice. Njena vsebina se vrti okrog ilegalcev, tj. posameznikov, ki se skrivajo pred postavo, ki jo predstavljajo njihovi iskalci. Ti iskalci imajo natančen opis vseh ilegalcev, ilegalci pa tudi niso lažnivci in ne zanikajo svojega statusa ob pravilno zastavljenem vprašanju. Iskalci so bili v našem primeru otroci, ilegalci pa nekateri starejši in malo manj starejši taborniki. Ker pa vsi vprašani pac niso bili ilegalci, so postali »žrtve« mladine tudi nič hudega sluteci občani, ki so v soboto med 11. in 13. uro opravljali svoje redne nakupe ali pa se samo sprehajali v središču Kranja.

Namen srečanja je bilo poleg zabave in druženja otrok s cele Gorenjske tudi seznanjanje udeležencev z mestom Kranj in njegovimi znamenitostmi. Tako so otroke jutraj dobili v roke taborniki - vodniki iz Kranja, ki so jih peljali na ogled mesta, jim razkazali njapomembnejše spomenike in stavbe ter jih opozorili na številne prometne nevarnosti, ki prezijo nanje v mestu. Čeprav je bilo dogajanje omejeno samo na središče Kranja, je na otroke prežala cela vrsta prometnih nevarnosti, ki pa so se jim mladi nadebudneži uspešno izognili.

Potem je slo zares. Vsaka skupina, sestavljena iz otrok z vseh vetrov, je dobila opise ilegalcev, potem pa so se podali v lov. Devet ilegalcev se je v mestu dobro skrilo, saj so za odkritje zadnjega njihovi iskalci potrebovali dve debeli uri. Poleg tega je bilo v mestu nalepljenih tudi na stotine letakov z znaki taborniške organizacije. Prineseni letaki in odkriti ilegalci so se krogovovali in tako smo dobili tudi zmagovalno ekipo, ki se je posladkala s čokolado, ostale otroke pa so kot tolazilna nagrada

čakale vreče bombonov. Poleg tega je vsak udeleženec prejel tudi nasitek z znakom Kranja in bilten srečanja.

Medvedki in cebelice iz devetih gorenjskih rodov in petih gorenjskih krajev so bili s srečanjem zadovoljni. Mogoče je k sproščenemu vzdušju prispevala tudi krepčilna malica iz okrepečevalnice Pri Cilki in osvežilna pijaca, ki jo je prispevalo Sodavicearstvo in kava-bar Volk. Posebna zahvala gre tudi Občini Kranj in njenemu županu, gospodu Vitomirju Grosu, ki je omogočil nastanitev glavnega staba akcije, pa tudi starta in cilja ilegalca v avli občinske dvorane. Seveda pa se zahvaljujemo tudi vsem udeležencem, kajti brez njih srečanje ne bi uspelo.

Posvet načelnikov in programskih komisij

Okoli 60 udeležencev iz skoraj vseh koncev Slovenije (manjkali so le Primorci in Notranjci) se je na oblačno soboto, 7. oktobra 1995, zbralo v bližini Ptuja, da bi izvedeli kaj novega od »krojačev usode« v vrhovih ZTS-a. Za Taborniške novice poročata Tadej Pugelj, načelnik Komisije za stike za javnostjo:

Druženje, spoznavanje in izmenjava izkušenj so bili ravno toliko pomembni kot večine za GG-je in PP-je ali delovni zvezki za MC-je. Seveda smo o teh dveh temah največ razpravljali, kri pa se je udeležencem kar močno segrela ob diskusiji o dzungli kot metodi dela pri MC-jih. Ohladitev je nastopil ob obisku narave in nabiranju plodov gozdnih dreves, saj naj bi po mnenju strokovnjakov akcijo Moje drevo predstavili na jesenski čas, ko so pogoji za proučevanje razvoja dreves boljši.

Vodnjak v starem delu mesta je bil izhodišče za iskanje ilegalcev (Foto: RSŽ-ml.)

Medtem so načelniki GG-jev in PP-jev obujali spomine na dogodivščine z bivačiranjem in pohodnih taborov, ki jim zdaj moderno in po skavtsko rečemo »hajki« (se člani se raje zakadijo v gosco, če jim rečemo, da gremo na hajk, kot pa na pohod). Modro so tudi ugotovili, da veččin za popotnike ni ravno v izobilju, pogovarjali pa so se tudi o specifičnih kot obliki nadaljevanja veččin pri starejših PP-jih.

Posvet je bil, hrana je bila odlična, tudi za vegetarijance je bilo poskrbljeno, rezultate pa prikazujemo v obliki delovnih zvezkov za MC-je, novih veččin za GG-je in PP-je in pa se mnogo več udeležencev na naslednjem posvetu, ki bo po koledarju konec marca naslednje leto. Ta naj bi bil v južnih krajih, da se bodo se Primorci ali Notranjci izkazali s svojo gostoljubnostjo.

Rezultati Ivkovega memoriala

O letošnjem Ivkovem memorialu smo v Taborniskih novicah že pisali, dolžni pa smo vam ostali rezultate. Se morda spomnite, kaksne naloge so vrli organizatorji iz ljubljanskega Rodu do bre volje zastavili tekmovalcem? Po kategorijah so se pomerili v malem nogometu, košarki, ciljanju, vozlanju, skavtbalu, hoji z A-ji in spretnostnem tekmovalstvu, rešitvi pa so morali tudi saljivi taborniški test. Dotičnega dne se je teh preizkušenj lotilo 26 ekip iz 12 rodov iz vse Slovenije.

Najmočnejša konkurenca je bila pri gozdovnikih, kjer se je zbralo 11 ekip, najboljši pa so bili (popolni rezultati bodo objavljeni v novembrskem Taborniku): 1. Rod dveh rek (Medvode) 224 točk, 2. Rod vedri prleki (Murska Sobota) 210 točk in 3. Rod belega konja (Slov. Konjice) 179 točk.

Pri gozdovnicah je startalo 9 ekip, med katerimi so se najbolj izkazale: 1. Rod bistrskih gamsov (Kamnik) 209 točk, 2. Rod Polde Eberl-Jamski (Zagorje) 198 točk in 3. Rod dobre volje 131, 5 točke.

Pri popotnikih, popotnicah in grčah se je vsega skupaj zbralo le 6 ekip. Nastajmo le prvouvrščene: popotniki: Rod rdeči Zalog (Ljubljana) 249 točk; popotnice: Rod bistrskih gamsov 304 točke in grčarje: Rod dveh rek 241 točk.

V skupni razvrstitvi so s 521, 5 točke za las zmagali člani Zmajevskega rodu iz Ljubljane, ki so imeli predstavnike v treh kategorijah. Drugo mesto so s 512 točkami osvojila dekleta iz kamniškega Rodu bistrskih gamsov, treba pa je omeniti, da so nastopila le v dveh kategorijah in dosegla izjemna rezultata. Kljub nastopu v treh kategorijah je tretje mesto s 475, 5 točke pripadlo članom Rodu podkovanih krapov iz Ljubljane.

Tekmovanje za zlato puščico

V soboto, 14. oktobra 1995, je bilo na strelišču ljubljanskega lokostrelskega kluba v Kosezah tradicionalno lokostrelsko tekmovanje Zlata puščica. Tekmovanja se je udeležilo

72 tekmovalcev iz 6 rodov, rezultati najboljših pa so (popolni rezultati bodo objavljeni v novembrskem Taborniku):

Cebelice (13): 1. Petra Slana (Rod Tone Tomsic, Ljubljana) 183 krogov, 2. Kristina Koprivc (Rod mirne reke, Mirna) 158 krogov, 3. Iris Zagar (Rod Tone Tomsic) 150 krogov.

Medvedki (16): 1. Jernej Uhan (Rod mirne reke) 144 krogov, 2. Lev Honsic (Rod Bickove skale, Ljubljana) 131 krogov, 3. Ervin Toric in Alen Baruncic (oba Rod Tone Tomsic) 129 krogov.

Gozdovnice (5): 1. Tadeja Pungercar (Rod mirne reke) 90 krogov, 2. Gordana Pagon (Rod zelenega zirka, Ziri) 65 krogov, 3. Ervin Voncina (Rod zelenega zirka) 57 krogov.

Gozdovniki (19): 1. Luka Pate (Rod mirne reke) 154 krogov, 2. Klemen Albreht (Rod zelenega zirka) 130 krogov, 3. Robert Demsar (Rod zelenega zirka) 108 točk.

Popotnice in grčoline (6): 1. Anica Pustovrh (Rod dveh rek, Medvode) 53 točk, 2. Polona Tratar (Rod mirne reke) in Nina Bizjak (Rod dveh rek) 52 točk.

Popotniki in grčarje (13): 1. Jure Oblak (Rod zelenega zirka) 130 točk, 2. Emil Toman (Rod mirne reke) 86 točk, 3. Gaber Lesjak (Rod Toneta Tomsica) 79 točk.

Skupno rodovi: 1. Rod mirne reke, 2. Rod Tone Tomsic, 3. Rod zelenega zirka, 4. Rod Bickova skale, 5. Rod dveh rek, 6. Rod rdeči zalog

Priloge: Igor Drakulic

Dobrodošel počitek in preverjanje navodil (Foto: RSŽ-ml.)

FELJTON

Šege in navade na Kozjanskem (5)

V pričakovanju

Za nosečnico je veljalo, da je lahko vse, kar si želi. Da bi imela dovolj mleka, je morala jesti mlečni zdrob, struklje in domače meso. Verjeli so, da je imel otrok nosečnice, ki je razmišljala o kakšnem predmetu in se hkrati popraskala, na tistem mestu znamenje. Neka domačinka je pripovedovala, da je takrat, ko je bila noseča, sla k zobozdravniku in v čakalnici opazovala žensko, ki ji je iz nosa tekla kri. Popraskala se je po čelu in se spomnila vraze, zato si je zazelela, naj - če vraza res drži - ima otrok znamenje rajši na mečih, in popraskala se je še tam. Njena hči ima danes na tem mestu znamenje.

Med nosečnostjo, ko je bila po verovanju

ljudi ženska izpostavljena številnim zlim silam, so zanje veljali določeni tabuji. Eden takih je bil, da ni smela biti v bližini mrlica in mu ni smela pogledati v obraz, sicer bi bil otrok zaostal.

Veliki trenutek je napočil

Do začetka petdesetih let so ženske v Podsredi rojevale doma. Ko so se začeli popadki, je mož stekel po babico - nekatere babice so bile solane, nekatere le izkušene, vse pa so se imele za zelo pomembne v svojem poslanstvu. Babica je bila tista, ki je vodila porod. So bo, kjer je ženska rojevala, so zatemnili, da ljudje niso pasli zijal, otroke pa so poslali k sosedom.

Ko so ženske se rojevale doma, je pogosto prišlo do zapletov, ki so bili posledica tezaskega dela do zadnjega dne nosečnosti,

babica jim dostikrat ni bila kos. Pogosto so se rodili mrtvi otroci, dostikrat je na porodu umrla tudi ženska. Tako je bila večina moških na vasi vdovcev. Kadar je babica slutila težji porod, je svetovala prevoz v bolnišnico, vedno pa so se nasli možje, ki so temu nasprotovali, čes, kdo bo pa meni kuhar in pral. Sploh pa je bila večina moških prepričana, da so ženske za svojo nosečnost krive same.

Od petdesetih let naprej so vse ženske brez izjeme rojevale v bolni-

snici. Vse domačinke so menile, da je bilo to olajšanje - tako za ženske kot za njihovo okolico. V tem času je tudi občutno upadlo število mrtvorjenih otrok in skoraj vse mlade mamice so se zive vrnile iz bolnišnice.

Ko se je otrok rodil, ga je babica umila in urejeno pokazala materi in očetu. Kadar je bilo pri hiši že veliko otrok, je vsak novi predstavljaj skrb in breme. Tako se je zgodilo, da oče novorojenca ni prisel pogledati niti 14 dni po rojstvu.

Takoj po porodu je porodnica dobila kurjo juho za moč in kozarec dobre vina za kri. Skrbeti je morala predvsem za to, da ni ostala brez mleka; jedla je predvsem kislo juho, zgance, koruzni kruh in zelo močno jed, imenovano terjed; to je bil domači prepečenec, na katerem so raztopili sladkor in ga nato prelili z vinom.

Vsaka ženska naj bi po ljudskem verovanju po porodu ostala v postelji šest tednov. V tem času bi morala pojesti devet ko-

koši, ki bi ji vrnile moč, in popiti sto litrov vina, ki bi ji izboljšalo kri. Večina žensk se tega seveda ni držala.

Krst

Ce je bil otrok slaboten in so se bali za njegovo življenje, so ga odnesli h krstu ze naslednji dan, da ne bi umrl z izvirnim grehom, sicer pa tretji teden po rojstvu. Otroka sta h krstu odnesla babica in boter, ki je bil fantku moski, deklici pa ženska. Boter je bil navadno bogatejši sorodnik, ki je svojemu krstencu kupil krstno obleko, za fantka modro, za deklico pa belo ali rožnato. Prinesel je tudi posebno blazino, krstno sveco in meter ali dva platna, ki so mu rekli krizevje. To platno so zložili v kvadrat in ga pri krstu položili na otroka. Pozneje so iz tega blaga sesili otrokova prva oblčila.

Ime je otrok dobil pri krstu. Najpogosteje so ga poimenovali po najbližnjem svetniku ali po bližnjih sorodnikih. Prvorojeni sin je navadno dobil očetovo ime, hčerke so poimenovali po starih materah. Starši so se redko odločili za ime, ki jim je bilo samo všeč.

Vpeljevanje matere in sprejem novega člana v skupnost

Sest tednov po porodu je sla mati prvič v cerkev in takrat je s seboj vzela tudi otroka, da ju je duhovnik blagoslovil. To je bilo za žensko tako imenovano »vpeljevanje«, saj je do takrat veljala za grešnico in je zato morala biti doma. Takrat so jo ženske sprasevale: »Kako je bilo v Rimu?«

Nives Speh (Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Na severnim Atlantikom in Skandinavijo je ciklonsko območje s frontami, drugod po Evropi pa je obsežno območje visokega zračnega pritiska. V visinah priteka k nam razmeroma tople in suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.33 in zšlo ob 16.58. Dan bo dolg 10 ur in 20 minut. Luna bo vzšla ob 9.01 in zšla ob 18.47.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	24. 10	23. 10
	povprečna 6.00-7.00	24-urna max. urna
Ljubljana Figovec	3	30
Ljubljana Bežigrad	10	64
Maribor	67	36
Trbovlje	12	35
Hrastnik	11	20
Mejna imisijska vrednost:	350 mikrogramov/m ³	
Kritična imisijska vrednost:	700 mikrogramov/m ³	

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo sprva imeli manjše težave s pocutjem. Dopoldne bo obremenitev ponehala in popoldne bo vremenski vpliv spet ugoden.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.00 najnižje -27 cm, ob 10.00 najvišje 54 cm, ob 16.44 najnižje -61 cm, ob 23.11 najvišje 33 cm.
Jutri: ob 4.37 najnižje -21 cm, ob 10.34 najvišje 47 cm, ob 17.23 najnižje -56 cm, ob 23.59 najvišje 29 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	11
1000 m	9
1500 m	9
2000 m	8
2500 m	7
2864 m	4

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 3 do 6 vozlov
popoldne: NW 5 do 10 vozlov

VOX POPULI

Vedeti da znas, kar znas in da ne znas, kar ne znas - to je največje znanje.
Veter velika drevesa lomi, mala upogiba.

DANES

Slovenija: Pretežno jasno bo. Zjutraj in del dopoldneva bo ponekod po nizinah megla ali nizka oblačnost. Najvišje temperature bodo od 10 do 14° C.
Sosednje pokrajine: Jasno bo. Zjutraj in dopoldne bo ponekod po nizinah megla ali nizka oblačnost.

JUTRI

V Sloveniji: Nadaljevalo se bo pretežno jasno vreme z jutranjo in dopoldansko megle po nizinah.
Obeti: V soboto se bo po megle jutru čez dan od zahoda zmerno pooblačilo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V Andih odkrili starodavno mumijo

NEW YORK - Ameriški arheologi so v perujskih Andih odkrili odlično ohranjeno mumificirano truplo mlade ženske, ki so jo inkovski duhovniki najbrž žrtvovali bogovom. Truplo je bilo vklejeno v led, zaradi česar je tako dobro ohranjeno. O odkritju poroča New York Times, ki se sklicuje na telefonski pogovor njegovih novinarjev z znanstveniki.

Ostanke davno umrle ženske so odkrili na nadmorski višini 6300 metrov na območju gore Amapato. Arheolog in alpinist Johan Reinhard je povedal, da je bilo truplo odeto v obleko iz dragocene volnene tkanine, na glavi pa je imelo pokrivalo, okraseno s perjem. Ob njem je bila vrsta dragocenih in redkih predmetov.

Odkritje bo brzkone prispevalo k razkrinkanju marsikaterih skrivnosti, ki obdaja življenje, sege in vero Inkov, ki so živeli v Andih in na zahodni obali Južne Amerike vse do prihoda spanjskih kolonizatorjev, ki so domorodcem prinesli krščanstvo, a so jih tudi v veliki meri iztrebili in jih oropali njihove kulture in življenjskih navad.

Odpri tokijski avtomobilski salon

TOKIO - Včeraj so v Tokiu uradno odprli enega največjih avtomobilskih salonov na svetu, gotovo pa največjega na Daljnem vzhodu. V Tokiu razstavljajo najnovejše izdelke vse največje avtomobilske hiše, na sliki pa vidimo vozilo doslej neznane tovarne MGF.

Ubila osem svojih otrok

TOKIO - Japonska policija je v Tokiu aretirala neko varuško, ki je priznala umor osmih svojih novorojenčkov. Trupelca je skrila v zidni omari v otroških jaslilih, kjer je bila zaposlena. Srdljivo zadevo je pri pospravljanju odkrila nova asistentka, ki je zamenjala 43-letno Jukiko Mikami. V omari svoje predhodnice je našla stiri črne plastične vreče, iz katerih je zaudarjalo, na eni pa listek: »Pozneje bom odnesla vse.« Na listku sta bila ime in telefonska številka. Zenska je telefonirala Mikamiji, a je nato iz radovednosti odprla eno vrečo in v njej našla razpadajočo trupelce. Takoj je poklicala policijo, ki je prisla

v jasli se pred prihodom Mikamijeve, ki so jo pozneje aretirali.

Zenska je priznala osem detomorov, vendar policija vseeno meni, da je zadeva skrajno sumljiva. Mikamijeva je delala v otroških jaslilih od leta 1989. Ker je poročena in je mati dveh otrok, preiskovalci sumijo, da vsi otroci niso bili njeni. Sumljivo je tudi to, da ni nihče opazil njenih nosečnosti, v tem času pa je neznano kam izginil tudi njen soprog.

Ženo je ubil zaradi priimka

PEKING - Na Kitajskem so usmrtili nekega kitajskega delavca, ki je ubil svojo ženo, ker je na matičnem uradu novorojenemu sinu dala svoj dekliski priimek. Dnevnik pravnih iz Shenzena je obirno poročal o tem primeru, da bi ozigosal kitajsko tradicijo, po kateri je treba za vsako ceno nadaljevati družinski priimek. Že od malega je Juan Hong občutila razočaranje svojih staršev, ki so si želeli potomca. Zato je sklenila, da si bo poiskala taksnega soproga, ki bi svojem sinu dal priimek zeninovega očeta. Liu Gang se je zdel najprimernejši, saj je imel kar stiri brate, a se je zmotila.

Proces proti Asahari odložili za teden dni

TOKIO - Tokijsko sodišče je včeraj sklenilo za teden dni odložiti proces proti voditelju neobudistične sekte Vzvisena resnica Soki Asahari, ker se je odpovedal svojemu odvetniku Soji Jokojami. Zdaj bo moral imenovati novega odvetnika, v nasprotnem primeru bo uradnega branilca imenovalo kar sodišče.

Proces bi se moral začeti danes, sekta pa ga je skušala na vse načine odložiti. Tako so v nedeljo inscenirali prometno nesrečo, v katero je bil vpleten odvetnik Jokojama. Kljub njegovim poskodbam je sodišče sklenilo, da se mora odvetnik udeležiti procesa. Ker jim ni uspelo odložiti procesa, se je Asahara odpovedal odvetniku, s tem pa je pridobil teden dni. Odlog ni presenetila, saj je bila že izbira sedanjega odvetnika skrajno vprašljiva.

Na sliki (telefoto AP): Tomomasa Nagakama, eno od ključnih osebnosti sekte in osebnega zdravnika Soka Asahare, peljejo na zaslišanje.